

# Catalunya Cristiana

Dijous, 12 d'abril de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV - Núm. 760 ■ 175 ptes.

**Diumenge 17 d'abril**

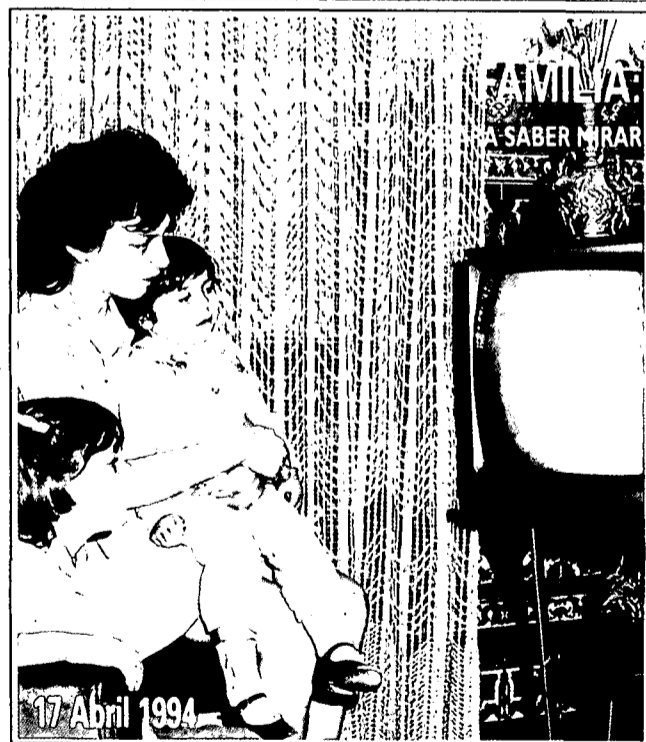
## Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

—Televisió i Família: criteris  
per a saber mirar—

Amb aquesta jornada anual, l'Església vol que prenguem consciència sobre els mitjans per difondre el missatge cristià, amb una especial atenció també a la premsa catòlica. ¿Què fem per difondre el nostre setmanari?

L'arquebisbe Carles, en la seva carta dominical en fa esment: «El "Pla pastoral" diocesà fa referència explícita als mitjans de comunicació servits per cristians preparats, als quals s'encomana «presentar el cristianisme amb tota la seva riquesa, capaç d'interpretar la vida i els problemes tant de la gent senzilla com de la gent culta. Això és el que està fent Catalunya Cristiana des de fa 15 anys. L'Església necessita fer sentir la seva veu amb independència i ser també la veu dels qui no tenen veu. Voldria que totes les parròquies de la nostra diòcesi en facilitessin la difusió». Que cada subscriptor cerqui un nou subscriptor.

Vegeu el nostre editorial. El lector trobarà també a la pàg. 13 el text íntegre del missatge del Sant Pare.



**Dissabte de Rams**

**Prop d'un miler de joves  
amb l'arquebisbe Carles**

Informació a pàgines centrals.



**Cants i ritus africans a Sant Pere del Vaticà**

## Inaugurat el Sínode africà

Diumenge passat se celebrà a la basílica de Sant Pere del Vaticà la solemne obertura del Sínode d'Àfrica en el qual participen 39 arquebisbes, 146 bisbes i 90 sacerdots. L'acte va revestir una gran solemnitat amb estil molt africà: un cor de 400 veus, acompanyat per músics que tocaven instruments típics, com gongs, carabasses i xilòfons, acompanyaren la litúrgia de la Missa amb 22 cants en quinze llengües diferents. El credo, per exemple, fou entonat en una llengua nigeriana, les pregàries dels fidels, llegides en ioruba, castellà, malgatxe i altres idiomes, es realitzaren mentre es cremava encens en un brasero col·locat al peu de l'altar.

Especialment espectacular fou la processó de les ofrenes, quan els fidels, que duïen espigues de blat, plàtans, iuca, pinya i altres fruits tropicals, a més de l'aigua i el vi, avançaren ballant rítmicament pel centre de la nau central.

Aquest to africà de la cerimònia fou recollit en l'homília de Joan Pau II, quan el Papa va dir: «Tot Àfrica és avui present a la basílica de Sant Pere». El Sant Pare volgué subratllar el seu afecte pel continent africà, al qual ja ha fet deu viatges: «el bisbe de Roma saluda tots els pobles del vostre continent, saluda l'Església present a l'Àfrica, totes les regions, des de l'immens Sàhara a les sabanes i els rics boscos tropicals, on viuen pobles antiquíssims».

El Papa feu un elogi de les tradicions i virtuts cristianes, «tradicions obertes a l'evangeli», com l'amor a la vida, que els fa

rebutjar la idea que pugui ser aniquilada, encara que els hi vulguin induir les anomenades «civilitzacions progressistes». Joan Pau II condemnà després el colonialisme i l'esclavitud, realitzada pels països occidentals en els segles passats.

Referint-se al Sínode, el Papa defini les seves característiques: ha d'arrelar-se al Concili Vaticà II, tenir un caràcter «totalment africà», i alhora «participar en la plena universalitat de l'Església, que s'expressa en el ministeri del Successor de Pere».

«Desitgem que aquest sigui un Sínode africà fins a les últimes conseqüències, que vagi a les mateixes arrels, mitjançant allò que fa que l'Església a l'Àfrica sigui africana i alhora universal. Desitgem que confronti la vida de totes les Esglésies d'Àfrica amb el manament de l'amor a Déu i al proïsme. Desitgem que aquest sínode estudiï les aplicacions a les necessitats d'Àfrica dels principis de la doctrina social catòlica», afirmà.

Joan Pau II també va recordar les tragèdies de Burundi i Ruanda, digué que els bisbes d'aquest país no han pogut venir al Sínode, i va manifestar el seu dolor pels assassinats i els crims que s'han produït: «Comparteixo el sofriment davant d'aquesta nova onada de violència i de mort que ha vessat en proporcions impressionants, la sang dels sacerdots, religiosos i catequistes, víctimes d'un odi absurd».

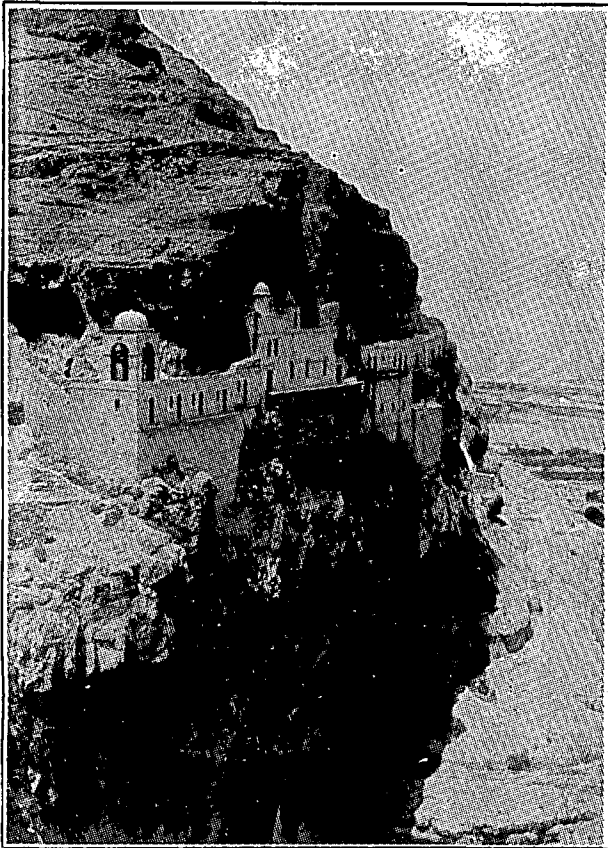
A l'hora de l'àngelus tornà a referir-se a Ruanda i va demanar una treva: «En nom de Crist, us ho suplico, deposeu les armes», digué referint-se als responsables de les matances. CC.

**PELEGRINATGE A**

**Del 15 al 24 de maig**

# Terra Santa

Pas a pas amb el Nou Testament i seguint les directrius de l'Escola Bíblica de Montserrat i les pautes confiades del 1981 ençà als Amics de «Catalunya Cristiana»

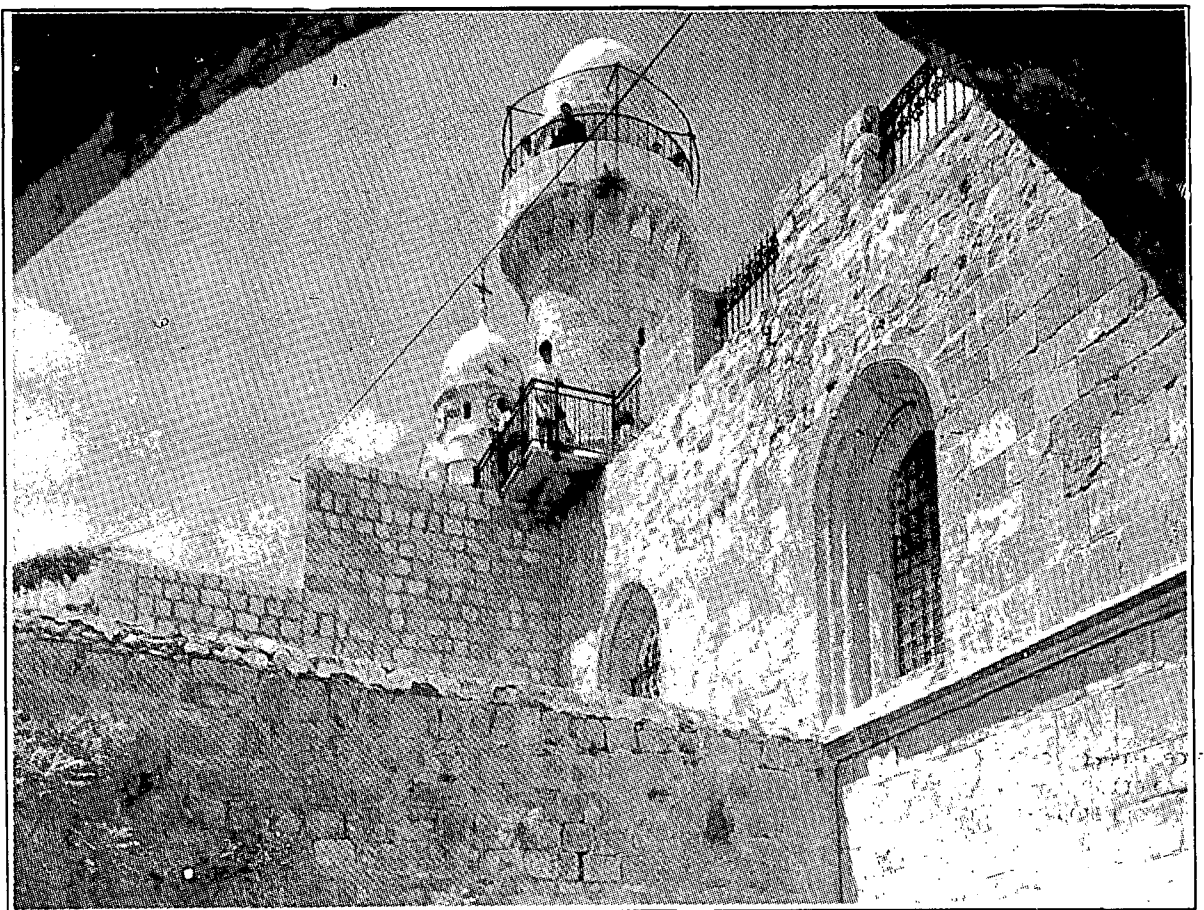


## PER LA JUDEA I LA GALILEA

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, Litóstratos, cenacle, muralles de la ciutat, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, Betesda mont Sió, etc.), els seus barris i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), així com Betlem, Jericó i la muntanya de la Quarantena, monestir i coves de Qumran, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, Cesarea, etc.

**UN AUTÈNTIC PELEGRINATGE  
AL PAÍS DE JESÚS I UNA VIVÈNCIA  
EXCEPCIONAL DE REFLEXIÓ, DE  
PLEGÀRIA I DE CELEBRACIÓ DE LA FE  
A LES FONTS MATEIXES DE LA  
NOSTRA SALVACIÓ**

**DEMANEU INFORMACIÓ**



**Podeu demanar-ne informació** per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació  
**AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:**

**Pelegrinatges i viatges:** Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

# Televisió, l'altre «membre» de la família

Aquest diumenge pasqual, 17 d'abril, celebrem la jornada dels mitjans de comunicació. És a dir, ens mirem el món complex dels mèdia i hi reflexionem amb un especial deteniment des de la nostra condició de cristians. Val la pena fer-ho. Si la nostra vocació profètica es realitza escoltant la Paraula i interpretant la vida —treballant perquè es trobin totes dues— no podem ignorar com els mitjans influeixen i, en part, condicionen l'home d'avui.

El progrés de la informació ha estat espectacular en els últims anys. Mai el que s'esdevé en un indret qualsevol de la terra havia arribat amb tanta celeritat ni, menys encara, amb imatges vives, a tota la humanitat, com avui. Això és positiu, no cal dir-ho. Fa créixer la nostra sensibilitat i afavoreix la lenta formació d'una consciència universal i solidària.

Ara bé, la informació exigeix, lògicament, una selecció i una presentació de la notícia. Totes dues accions s'acompanyen d'elements interpretatius. Difícilment un fet es pot separar d'una mínima interpretació seva, ni que

aquesta, alguna vegada, ens arribi a través d'elements tan subtils com el to de la veu... Després hi ha l'expressió de l'opinió pròpiament dita, en la qual el mitjà de comunicació té un marge molt més ampli però, alhora, menys perillós, per tal com la seva intencionalitat és explícita. En tot cas, és cosa clara i reconeguda per tothom que la mediació exercida pels mitjans informatius és d'una importància enorme. Davant aquesta realitat, cal apel·lar, certament, el sentit de responsabilitat i a l'honestat dels seus gestors. Però es fa necessària, sobretot, una capacitació dels seus receptors, en el sentit de potenciar les seves facultats crítiques i de discerniment. Cal superar la indefensió amb què tants es lliuren a l'opinió pública, especialment quan ens arriba a través de mitjans tan poderosos com la televisió.

Precisament la jornada d'enguany fa referència, especialment, a la comunicació televisiva i, per iniciativa del Papa, la relaciona amb la família. En parlar de televisió i família, pensem també en els dos extrems apuntats: la responsabilitat dels qui fan la televisió i la qualitat de la seva

recepció a l'interior de la llar.

El model de família que apareix amb més freqüència a la petita pantalla i, també, la filosofia que impregna alguns dels seus programes d'opinió, estan força en contradicció amb el sentit cristià de la vida. I no solament amb el sentit cristià, en termes estrictes. Pensem que també ho està amb un cert humanisme amplament compartit que ha donat cohesió a la societat d'aquest país. Se'ns dirà que és aquesta societat la que canvia i que la televisió no fa sinó reflectir-la... En tot cas, caldria, si més no, que aquella concepció de la família com a comunitat d'amor estable, capaç de transmetre valors fonamentals, també hi sigui present. La televisió, d'altra banda, no pot renunciar a una funció pedagògica. Cal que l'exerceixi en l'orientació familiar, com aspira a fer-ho en el terreny de la convivència, dels drets humans, del respecte a les institucions democràtiques... qüestions en les quals ningú no acceptaria que fos neutral.

Pel que fa a la recepció de la televisió a la llar, s'obre un camp amplíssim en el qual la responsabilitat recau, principalment, sobre la mateixa família, sobre l'escola, sobre els moviments educatius; sobre l'Església... Es tracta de capacitar el telespectador, especialment els més joves, per a una utilització crítica d'aquest mitjà. Al mateix temps, es fa necessària una major capacitat d'incidència de les famílies en l'orientació de la televisió pública.

## TRIBUNA

La narració de la passió, la mort i la resurrecció de Jesucrist és misteri des del principi fins a la fi. El Verb encarnat mor en una creu, després d'un llarg i dramàtic calvari, per tal d'alliberar la humanitat del pecat, de l'egoisme i de totes les formes d'idolatria. La lectura dels Evangelis ens introdueix en un univers ric i expectant on les preguntes sense resposta brollen a cor què vols.

L'Evangelí mai no és anacrònic, sinó perennement contemporani. El text revelat sempre és fecund i edificant i atrau per la seva inabastable riquesa. Sorpren, nequiteja, absorbeix, obliga i compromet. L'oient que s'hi aproxima amb respecte i centra la seva atenció en la Paraula, veslluma un oceà impenetrable ple d'interrogants, de suggeriments i d'amor. A l'Evangelí no hi ha res anecdòtic ni circumstancial. Cada mot, cada expressió, cada frase té un valor, té un carisma, infon una lliçó plena d'humanitat i de caritat envers el proïsme. En aquest paisatge majestuós, inescrutable, el teòleg és un eunuc que tracta de discernir els mots des de la seva ínfima condició intel·lectual per tal d'il·luminar el seu context històric i cultural amb la Paraula.

L'Evangelí és Paraula viva, és sang bullent, és foc ardent, és interpel·lació pura. Mai no deixa indiferent. L'agnòstic respectuós que, des de la seva condició d'espectador, penetra verticalment en el text i s'introdueix en les galeries més profundes de la Paraula, descobreix la seva immensitat i valora la seva profunditat. Fins i tot l'ateu convençut, que nega d'entrada el seu caràcter diví i transcendent, hi troba arguments que el sorprenen i que enriqueixen el seu discurs combatent i desafiant. Nietzsche i Marx en són bons exemples.

Hi ha un punt de la narració de la passió i la mort de Jesucrist que resulta particularment interessant i allisonador. Val la pena ressaltar-lo perquè molt sovint queda difós entre d'altres elements més lluents i captivadors de la narració. Quan Jesús és atrapat com un assassí a la muntanya de les oliveres, per tal de ser ajusticiat, Pere renega tres vegades del seu mestre i dissimula la seva condició de deixeble. Després de negar-lo per tercera vegada, canta el gall tal com Jesús havia profetitzat i Pere s'adona de la seva traïció i plora amargament. És el plany del

## El cant del gall

■ Francesc Torralba Roselló



traïdor que es lamenta avergonyit de la seva covardia i de la seva feblesa.

El cant del gall és la veu de la consciència, és el reconeixement de la feblesa i la manca de coratge en el seguiment de Jesús. El cant del gall és el crit d'alerta, és l'expressió cridanera de la inconstància i la petitesa de la condició humana. Pere nega Jesús perquè té por. Té por de la creu, del sofriment, de l'escarni, de la mort. Pere ha vist el destí final del Fill de l'home i tem acabar com ell. S'acovardeix i prefereix amagar el seu rostre i submergir-se en la comoditat de l'anonimat.

Quan el mestre és lloiat a l'entrada a Jerusalem i proclamat com el salvador del poble jueu i l'alliberador del poder romà, la comunitat el rep amb rams d'olivera i fulles de palmera i exhorten el seu nom amb il·lusió. Aleshores ningú no el tem i tothom desitja estar prop seu i ser reconegut com a deixeble. Representa el Messies esperat, l'acompliment de les seves expectatives. Quan les il·lusions del poble no es realitzen, quan la

tocat viure, el símbol del cant del gall té un valor extraordinàriament allisonador. És el detonant de la diferència, la veu interior que marca la pauta a seguir i alerta de la traïció. Tendim cap a un model cultural que enalteix la diferència i fa possible el diàleg i la convivència entre ideologies i religions de signe molt divers. En aquest context el cristià no ha de difuminar el seu tret diferencial i específic, sinó que l'ha d'introduir amb força i vigor al si de la col·lectivitat. Cal introduir-lo a través del testimoniatge, de la caritat i de la comprensió.

L'heterogeneïtat és heroica i creativa, l'homogeneïtat, en canvi, és ensopida i avorrida. Ser heterogeni al món no significa ser

### El cant del gall és el crit d'alerta, és l'expressió cridanera de la inconstància i la petitesa de la condició humana

persecució es fa patent, quan la creu comença a cobrir el rostre de felicitat i el fracàs aclapara la victòria; aleshores el seguiment de Jesús es converteix en un camí dur, escarpat i exigeix una fe noble, ferma i consistent. Tal com diu Bonhoeffer, la creu posa de manifest que el Déu cristià no és un déu fet a la mesura dels homes sinó un Déu que es revela gratuïtament i de forma sorprenent. L'automanifestació de Déu en Jesucrist supera infinitament les esperances que havien dipositat els homes en ell i transcendeix qualitativament els pressuposits de la religió (K. Barth).

En aquest univers plural i ric que ens ha

superior ni ser inferior, sinó veure el món i entendre'l des d'una dimensió transcendent. La diferència és vàlida quan és respectuosa, tolerant i sobretot coherent amb si mateixa. Ser cristià significa ser diferent, significa existir, viure i obrar seguint les petjades de Jesucrist. Ser diferent vol dir ser lliure i la llibertat exigeix coratge, exigeix decisió i, com diu encertadament Kierkegaard, implica angonya i desesperació.

En aquest teixit cultural vertebrat per diferents ideologies i creences, el cristià no pot renunciar al testimoniatge ni al seguiment de Jesucrist. Cal que expressi amb vigor i naturalitat la pròpia diferència i cal que sàpiga

entendre les altres formes de viure i de pensar. El cristianisme ja no és l'únic model de referència, ni l'única religió que alimenta i vitalitza la societat occidental. Tendim acceleradament cap a un cristianisme subterrani que haurà de conviure i dialogar amb altres formes de pensament. Aquest aspecte no és del tot negatiu, sinó que obliga a una catarsi interior, a un retorn cap allò essencial, cap a un llenguatge clar i actual per tal de fer-se entendre en un univers cada cop més opac a la tradició bíblica de la qual és hereu.

Viure en l'heterogeneïtat és un reptu històric per al cristianisme. Després d'anys i panys d'homogeneïtat instituida i obligada a cops de martell, l'heterogeneïtat inquieta i, en certa manera, incòmoda. Per tal de reeixir en aquest context caldrà afinar l'oïda i escoltar el cant del gall, caldrà escoltar la veu de la consciència que senya amb el seu crit la postura còmoda i difuminada. Caldrà una bona dosi d'humilitat per escoltar el cant del gall i reconèixer els propis errors i les febleses en el seguiment del Crist. Caldrà filar prim i retornar a allò específic del cristianisme per tal d'invitar els altres a viure la mateixa experiència i el mateix missatge.

El diàleg fe-cultura no passa pel mimetisme cultural ni per l'apologia de l'època actual, ni tampoc per la destrucció sistemàtica de tots els fenòmens d'avui, sinó per la vivència d'allò essencial i específic. Jesús convida, no imposa. Jesús neix en un món heterogeni i mor en un món heterogeni. L'homogeneïtat obligada, la religió imposada a nivell estatal, polític o familiar ha fet més mal que bé a Europa. Caldrà recuperar de nou l'esperit evangèlic i fer brillar la pròpia diferència des de la humilitat i la senzillesa de cor tot abandonant la falsa talaia de la superioritat.

En aquesta cultura escèptica i desencantada, el testimoniatge sòlid i coherent encara atrau i captiva. Tant a nivell individual com a nivell eclesial caldrà escoltar el cant del gall i corregir, si cal, els propis errors i defallències. La falsa vanitat, la nostàlgia de temps immemorials i l'obstinació de poc serveixen en el nostre temps. Caldrà ser humil, receptiu, però coherent en el seguiment de Crist. En aquest gest ens hi juguem molt...

Francesc Torralba Roselló és Doctor en Filosofia i llicenciat en Teologia

Director: Manuel Valls i Serra  
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Collell, Guillem Farré, Francesc Gamisans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puní, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, GERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronot, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRU; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brauli, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Aledo.

Compaginació: Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

### SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.

□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M<sup>e</sup> Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i

mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrenigenerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

### ◆ Tecnologia, necessitats, desitjos

Sr. Director:

Hi havia un temps en què l'home tenia una sèrie de necessitats incompletes i, paral·lelament una sèrie de desitjos latents molt llunyans en l'horitzó. Amb l'aparició de la tecnologia aquestes necessitats es van anar resolvent i a mesura que s'anaven solucionant, els desitjos sortien del seu estat letàrgic i s'anaven acomplint també.

Mica en mica l'engranatge de la investigació tecnològica es va anar perfeccionant fins al punt que va passar per davant dels desitjos de l'home, creant-li nous desitjos i noves necessitats, dintre d'una espiral que no sembla tenir final. La tecnologia ha arribat a un nivell que l'home d'avui dia no és capaç de digerir. Per una part, se li creen uns desitjos i unes necessitats, i per una altra part no té ni temps ni capacitat per satisfer-los.

¿No ha arribat el moment, en què l'home deixi de supeditar-se a la tecnologia i comenci a utilitzar-la només per a treure's de sobre allò que no l'enriqueix com a home? ¿No ha arribat el moment, en què l'home surti d'aquesta espiral que no el fa créixer en cap sentit, sinó que simplement, el que fa és crear-li cada cop més dependència? ¿No ha arribat el moment, en què l'home

se serveixi de la tecnologia per a assolir estadis més alts, com a home i no com a animal consumidor?

FRANCESC FORASTER ARESPAÇOCHAGA  
Barcelona



### ◆ Al-leluia, Maria Àngels d'Olot!

Sr. Director:

M'ha impressionat la insistència de Maria Àngels Feliu —en les respostes als periodistes— després del seu alliberament—ja a casa, al costat del seu marit i dels seus fills— la insistència a recordar que: «he pregat molt i molt, a Déu i a la Mare de Déu!».

Certament que aquest cas, del seu feliç alliberament—després de gairebé un any i mig segrestada— no s'explica sense una especial ajuda del Bon Déu! La Verge haurà, també, intercedit!

Si no tenim en compte aquest important factor sobrenatural, comencem a dir tota una sèrie d'incoherències i judicis—com els que han ferit el propi cor de Maria Àngels—protestant-ne davant dels mitjans de comunicació social.

És ben veritat que «les coses de Déu,

només les entén l'esperit de Déu!».

M'ha semblat que devia posar unes ratlles a Maria Àngels i al seu espòs i fills i pares i familiars tots:

És una carta oberta: «Benvinguda, Maria Àngels, dono gràcies al bon Déu i a la Mare de Déu, per la gran alegria del vostre alliberament! Puc dir-vos, que he pregat molt per vós i per tota la família! El bon Déu i la Mare de Déu ens han escoltat! Al-leluia! Avançant la Pasqua de resurrecció, us beneixo i felicito efusivament a tots, com a missioner de Jesucrist ressuscitat.

Al-leluia!

MN. JORDI CARRERA M.D.  
Banyoles



### ◆ Entorn a la mort del bisbe prelat de l'Opus Dei

Sr. Director:

Dins de l'actual etapa de C.C., on s'aprecia una atenció cada cop més completa pels fets de la vida de l'Església local i universal, vull agrair-li el tractament afectuós i delicat que han donat a la informació entorn la mort del bisbe prelat de l'Opus Dei.

Coneixia Mons. Álvaro del Portillo des de

feia anys i sentia per la seva persona una profunda estimació.

Gràcies de nou, i els meus millors desitjos per C.C. publicació que tan acuradament dirigeix.

J. PONS  
Barcelona



### ◆ Sobre la defunció de monsenyor Álvaro del Portillo

Sr. Director:

Els escric per manifestar-los la meua felicitació per la bona i correcta cobertura informativa realitzada en la publicació que vostè dirigeix, de la notícia de la recent defunció del bisbe i prelat de l'Opus Dei, Mons. Álvaro del Portillo.

Penso que han sabut copsar la importància històrica i eclesial del fet. Han sabut veure que molts catalans, i lectors seus, tenien el desig de rebre una àmplia i el que és més important, una correcta i respectuosa informació de la notícia.

Alegra comprovar la sensibilitat que han sabut mostrar davant l'interès de tants fidels i del dolor de l'Església en general.

EDUARD BOADA I GIL  
Girona

## RETALLS

The Irish Times (28-II-94)

### El problema de fons sobre el sacerdocí de la dona

No resultaria fàcil a dones com Ann Widdecombe o la duquesa de Kent, escriu Roantree, explicar la seva conversió a les partidàries del sacerdocí femení. «¿Com justificaran la seva decisió d'abandonar una Església que ha obert el sacerdocí ministerial al seu sexe per passar a una altra Església que es nega tenaçment a fer-ho?». La dificultat no consisteix en la manca de raons, sinó que no parlen el mateix llenguatge.

«La qüestió del sacerdocí femení no té res a veure, enfront de tot i principalment, amb la dona ni amb el sacerdocí: té a veure amb la tradició. I aquesta paraula significa una cosa que per als catòlics i els anglicans partidaris de la ordenació de dones, i una altra completament diferent per aquells, catòlics o anglicans, que s'hi oposen.

Roantree il·lustra aquesta diferència citant l'argument emprat per un grup de catòlics que defensen l'ordenació de dones. Segons ells, la postura de l'Església catòlica ve a ser: «Així ha estat durant vint segles». I repliquen que, amb aquell criteri, no es podria canviar res.

Però aquesta idea de tradició, precisa Roantree, no és la de

l'Església catòlica, sinó més aviat la de l'anglicanisme dominant. Aquest «manté des de fa molt de temps una noció historicista i relativista de la tradició que deriva en gran mesura del conservadorisme britànic. En general, es posa de part de l'Escriptura i la tradició, però es considera suficientment lliure per deixar de banda el passat si així ho requereix el moment històric».

En canvi, per a Roma, «tradicció significa que el dipòsit de la fe que es remunta a l'Església primitiva—la doctrina de Crist, dels apòstols, dels primers concilis ecumènics, i les ensenyances comunes dels Pares— tenen valor normatiu permanent. Certament, des d'aleshores es desenvolupa gràcies a la vida i a l'ensenyança cristianes; però la pròpia història no es converteix en norma».

¿Desenvolupament o alteració de la doctrina?, es pregunta Roantree. «Tots els conversos anglicans, almenys des dels temps de Newman, saben que aquesta és la gran qüestió que es planteja a Roma. Com Ives Congar acostumava a dir, no es pot anar contra l'ensenyança catòlica, però es pot anar més enllà».

La diferència es va posar de manifest en la correspondència entre Roma i Canterbury a propòsit del sacerdocí femení. «Canterbury mantenia que l'Escriptura i la tradició no són un absolut, que un poble en camí ha d'escoltar l'Esperit mentre pelegrina. I Roma deia no: l'Escriptura no es contradiu a si mateixa mentre acompanya els pelegrins».

Quan el magisteri catòlic insisteix que l'exclusió del sacerdocí femení obeeix a raons doctrinals, no purament disciplinars, el corrent feminista acostuma a replicar que la doctrina catòlica pateix

d'una visió patriarcal. En particular, perquè equipara, diuen, el masculí amb el poder i el femení amb l'amor. Aquest diagnòstic, respon Roantree, no es correspon amb la vertadera ensenyança catòlica. A aquest propòsit, recorda una anècdota: una feminista preguntà a un arquebisbe per què s'excloïa del centre de l'Església la meitat dels éssers humans; el prelat respongué que «el centre no és el sacerdocí, sinó l'amor».

«Considerar les coses en termes d'un antagonisme entre poder i amor pot fàcilment dur les partidàries del sacerdocí femení a entendre que el seu objectiu és compartir el poder. Però tornar al llenguatge del poder per descriure el sacerdocí és un pas retrògrad que catapultaria una altra vegada l'Església al clericalisme anterior al Vaticà II. El clar perdedor seria el laicat. Es perdria gran part del terreny guanyat amb el redescobrimet de la importància fonamental del sacerdocí comú de tots els fidels, dones i homes».

■ Dermot Roantree

Corriere della Sera  
(3-III-94)

### Prejudicis i obstacles naturals

L'apel·lació del Papa a les lleis de la naturalesa desencadena els anatemes molt més eficaços dels pontífexs laics. La naturalesa, ha dit Vattimo, no existeix: és una invenció del pensament aristotèlic-tomista, del qual descendeix l'estranya idea d'una moral natural. I qui nega a les parelles homosexuals la facultat d'unir-se

en matrimoni i d'adoptar fills lesionen un dret sancionat per les legislacions modernes, «les quals consenten als individus fer tot allò que no viola la igual llibertat d'un altre».

El pensament i la moral moderna han fet justícia des de fa temps de qualsevol vincle natural, entregant a la nostra consciència el llibre blanc de la naturalesa, sobre el qual podem escriure el que vulguem. Naturalment, respectant el que escriuen els nostres semblants.

En el món romanen, tanmateix, restes del pensament aristotèlic-tomista, dels quals ens costa despendre'ns, a despit del *Syllabus* laic. N'esmento dos per tots: l'incest i la procreació. El primer podria ser un simple oblit del pensament laicista, que encara no ha tingut en el seu punt de mira el dret d'un fill a casar-se amb la seva mare o fins i tot amb la seva àvia, si li sembla bé.

El segon planteja un problema més seriós, una injustícia que roman a pesar de la renovació de les lleis. En efecte, només els nostres prejudicis han impedit el matrimoni entre persones del mateix sexe. ¿Però què impedeix que aquestes persones aconseguixin procrear? ¿És culpa també del pensament aristotèlic-tomista? ¿Quina potència desconeguda és responsable d'aquesta perdurable discriminació que obliga els *gais* legítimament units en matrimoni a adoptar fills aliens en no poder engendrar els propis? Si la naturalesa és una invenció de la filosofia escolàstica, ¿on és l'engany?

La cultura laicista hauria d'indagar i descobrir qui ha posat l'obstacle, per eliminar com més aviat millor aquest bastó posat entre les rodes de la llibertat.

■ Saverio Vertone

#### IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL PER A UNA CELEBRACIÓ EXPRESSIVA I DIGNA DE LA SETMANA SANTA

#### CELEBRAR LA SEMANA SANTA EN LAS PEQUEÑAS COMUNIDADES

Preparat per Pere Farnés Scherer

- Un valuós i eficaç ajut per als celebrants que han de presidir —a voltes binant— les celebracions a les comunitats parroquials, cases religioses o d'espiritualitat que no tenen gaires mitjans per a realitzar les festes més importants de l'any.
- Una guia fàcil per tal que qualsevol fidel pugui participar intel·ligentment en els ritus de Setmana Santa, fins quan no es disposa de ministres, cantors o lectors, o aquests són pocs.
- Un resum breu i clar per a explicar al poble, d'una manera planera i clara, el que és més important de cada un dels dies de Setmana Santa.
- Suggestiments per quan, a les comunitats ja amb més possibilitats, es disposa de diversos lectors o ministres, però aquests no coneixen prou el desenvolupament dels ritus extraordinaris dels dies sants ni els moments en què han d'intervenir.
- Un apèndix clar per a quan es disposa de monitor (editat en fullatò a part), on aquest trobarà tots els textos que ha de llegir amb la indicació dels diversos moments de les seves intervencions.

Format 17x24 cm. • 232 pàgines. (Apèndix: 24 pàgs.) • Impressió a dues tintes • Enquadernació tapa forta • P.V.P. 1.830 pts. (amb IVA)

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Es disposa també d'alguns exemplars en VERSIÓ CATALANA i amb les mateixes característiques, però impresos a una sola tinta, que podeu sol·licitar a l'autor, tel.: (93) 334 02 48.

VATICÀ

# La Setmana Santa del Papa

## DIUMENGE DE RAMS

**Als joves:  
«Portar l'esperança a  
un món que sofreix la  
desesperació»**



Sa Santedat el Papa, en una al·locució pronunciada davant de desenes de milers de fidels congregats a la Plaça de Sant Pere amb motiu del Diumenge de Rams, va exhortar la joventut a ser tolerant. «La veu dels joves —digué el Sant Pare— ha de ser escoltada.» Joan Pau II va confiar als joves catòlics la tasca «sempre inconclusa» de l'evangelització, i els invità a «portar esperança a un món que sofreix la temptació de la desesperació». Abans del res de l'Angelus, el Papa va dirigir una urgent crida als responsables de Burundi, perquè aturin l'«espantosa matança» que està patint aquest país africà. En la foto, Joan Pau II sosté una branca d'olivera.

## DIVENDRES SANT

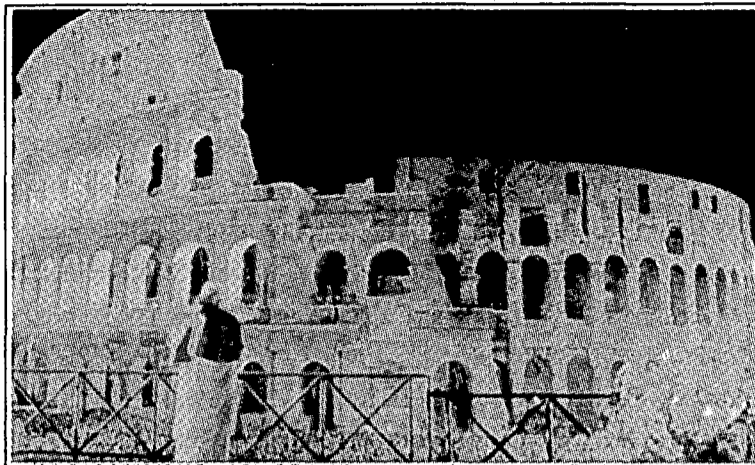
**El Papa va resar el  
Via Crucis amb text  
del Patriarca ortodox**

El Papa va tornar a carregar la creu en el monumental Coliseu de Roma durant el tradicional Via Crucis. Els seus textos han estat escrits, per primera vegada en la història, per un Patriarca de Constantinoble, Bartolomeu I, la més alta autoritat moral del món ortodox. Joan Pau II definí aquest Via Crucis com una «profecia» sobre la reunificació dels cristians. L'Església Oriental Bizantina es va separar de Roma l'any 1054.

El Pontífex va demanar a Bartolomeu I que preparés els textos de les catorze estacions del Via Crucis.

Els textos escrits per Bartolomeu representen l'espiritualitat, les imatges i els símbols de la tradició litúrgica bizantina, posats a disposició de la tradició llatina.

En una nit desapacible, enmig



d'un gran silenci i rodejat per diversos milers de persones que duïen torxes enceses, Joan Pau II portà una senzilla creu de fusta negra, des del Coliseu fins al proper turó del Palatí.

Quan va arribar al turó del Palatí, Joan Pau II afirmà que el Divendres Sant, es compleix allò profetitzat per Isaïes sobre el Servent de Javé: «menyspreable i desferra, baró de dolors i sabedor de dolences.»

El Pontífex va recordar que el Coliseu fou el lloc on donaren vida molts cristians i que per això Crist està present de manera particular a Roma.

Joan Pau II manifestà que a partir d'aquesta nit començava la Vi-

gília Pasqual i va precisar que quan Crist digué «resucitaré al tercer dia» deia que «vindrà a nosaltres novament com a testimoni de la immortalitat, perquè tinguem vida en Ell i la tinguem sempre en abundància.»

Entre els textos que acompanyaren les estacions destaquen les frases de Bartolomeu I «massa vegades les nostres esglésies han perseguit els nostres enemics, per això el Senyor concedeix ara als cristians la força de l'humil amor.»

D'altres meditacions foren «Senyor fes que els nostres cors de pedra s'esquincin a la vista dels teus sofriments i es converteixin en cors de carn»; «fes que la teva

creu dissolgui els nostres prejudicis i veient la teva lluita punyent contra la mort desapareguin les nostres indiferències i la nostra rebel·lió.

El Via Crucis del Coliseu fou erigit l'any 1741 per ordre del papa Benet XIV.

L'any 1964, el papa Pau VI va acudir al Coliseu per presidir el ritu. Des de llavors cada any el repeteixen els successors de l'Apòstol Sant Pere.

Al final del Via Crucis, en un improvisat discurs, el Papa mostrà la seva solidaritat amb els màrtirs cristians morts en els camps de concentració de Sibèria, Rússia i els països Bàltics durant el present segle. «Crist està present aquí en el Coliseu on fa molts anys donava la seva vida als primers cristians. Però no solament fou aquí, penso especialment en la muntanya de les Creus de Lituània, que vaig visitar i vaig quedar commogut davant aquest altre Coliseu dels nostres temps.»

Joan Pau II afegí que el Bàltic és el punt de trobada entre l'Església catòlica i l'ortodoxa i que al llarg de la història de les dues esglésies hi ha molts d'altres coliseus. «Són —digué— moltes muntanyes de creus» i en nom d'aquesta sang invocà la unitat de l'Església. (EFE)

## PASQUA DE RESURRECCIÓ

**Felicitatció en cinquanta-set idiomes**

En el missatge del Diumenge de Pasqua, Sa Santedat el Papa anuncià que ha escrit a tots els caps d'Estat del món per demanar-los el seu suport davant les actuals «amenaces contra el caràcter sagrat de la família, cor de la societat i de l'Església.»

En adreçar-se des del balcó de la basílica vaticana a les dotzenes de milers de fidels d'arreu del món que omplien la plaça de Sant Pere, Joan Pau II va recordar «les nacions on encara ressonen les armes i on les nacionalitats provoquen formes perilloses de nefast extremisme». Després de pronunciar el seu missatge, el Papa va felicitar la Pasqua en cinquanta-set idiomes, començant pel polonès i acabant en llatí.



## DIJOUS SANT

**Missa del «Sopar del Senyor»**



En aquest dia sagrat, el Papa es va traslladar a la basílica del Laterà per celebrar la missa del «Sopar del Senyor», en la qual es commemora la institució de l'eucaristia i del sacerdot. La multitud silenciosa que assistí a l'acte, s'adonà del recolliment i devoció amb que el vicari de Crist es va mostrar en tot moment.

El divendres al matí, seguint el costum d'altres anys, Joan Pau II va atendre un grup de fidels que acudiren a un dels confessionaris utilitzats per ell a la basílica de Sant Pere. A la fotografia, un religiós s'agenolla per ser absolt pel Sant Pare.

## FILTRANT LA NOTÍCIA

**El cardenal Lorscheider intercedeix  
pels seus segrestadors**

Segons ha informat l'agència suïssa EM, monsenyor Luciano Mendes de Almeida, president de la Conferència Episcopal del Brasil (CNBB), ha alabat l'actitud de l'arquebisbe de Fortaleza, cardenal Lorscheider, després del seu rapte pels detinguts a la presó Paulo Sarasate a Fortaleza, notícia que es féu ressò CC en l'edició anterior.

«El cardenal ha donat un exemple de confiança en Déu, de coratge i de profund amor als qui l'havien raptat», ha comentat monsenyor Mendes Almeida. La intenció dels presos era aconseguir la llibertat, mantenint el cardenal com a penyora. Mendes Almeida ha afegit: «El cardenal ha donat una lliçó d'amor als detinguts amb el seu ajut i presència i amb les seves paraules de confiança.»

De fet, l'arquebisbe de Fortaleza s'havia preocupat sempre per la sort dels presos. Repetides vegades havia demanat als responsables de les garjoles, que, els detinguts, fossin tractats amb respecte i humanitat.

La majoria dels 14 presos que raptaren per espai de 18 hores el cardenal Lorscheider, foren detinguts per la policia. Un d'ells fou abatut en el moment d'intentar fugir. El cardenal demanà expressament al director de la presó que la resta dels arrestats no

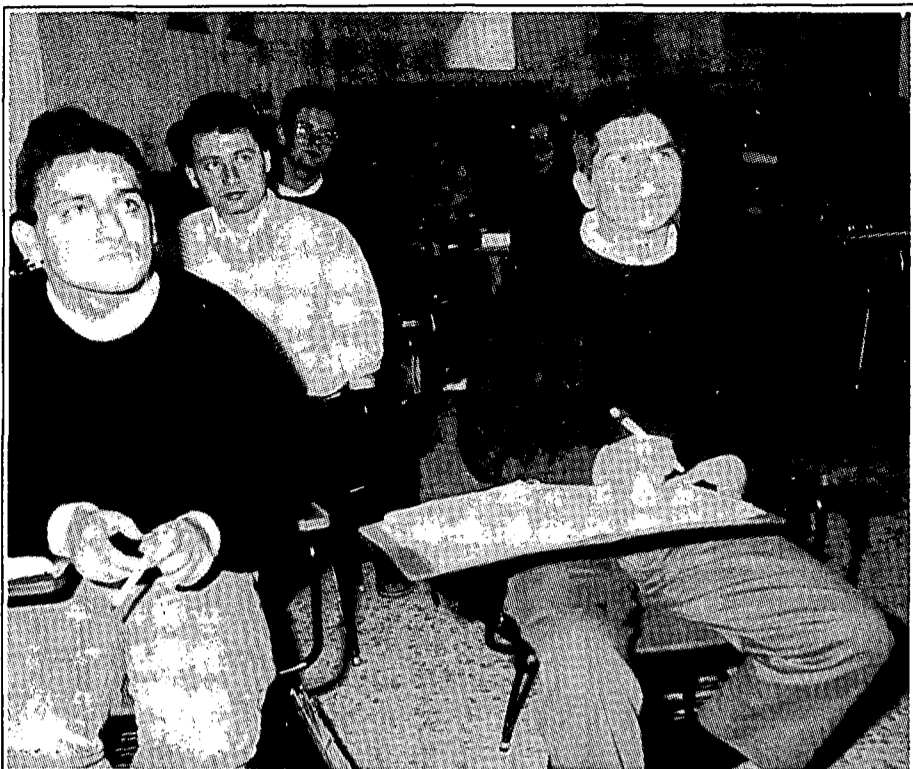
fossin turturats i que no hi haguessin accions de represàlies contra ells. L'arquebisbe de Fortaleza que, un cop alliberat tornà a les seves activitats ordinàries, va anunciar que tornaria a visitar els presos de Paulo Sarasate després de la Setmana Santa, cosa que ja ha aconseguit.

La Comissió de Pastoral de presons de la diòcesi de Fortaleza havia denunciat repetides vegades que els 840 interns de la presó de Paulo Saraste, són sotmesos a unes condicions de vida infrahumana. Es practica la tortura en les cel·les i se'ls prohibeix rebre visita dels seus familiars.

Segons el cardenal, aquest rapte no ha estat pas la primera experiència de la seva vida, atès que l'any 1971, quan ell exercia el càrrec de Secretari de la Conferència Episcopal, fou empresonat per un grup de militars.

Aloisio Lorscheider és franciscà, com el seu col·lega de São Paulo, el cardenal Arns. Tots dos —juntament amb monsenyor Helder Câmara— són coneguts al Brasil com els bisbes que han donat més suport a les comunitats eclesials de base en les reivindicacions per la dignitat humana.

■ Francesc Gamissans


**ESPANYA**


Els seminaristes menors diocesans són en aquest curs 3.655, xifra que ha disminuït des del curs 1981/1982, que era de 5.930 alumnes

**Hauran de complir les mateixes exigències i gaudiran dels mateixos beneficis**

## La LOGSE s'implanta en els seminaris espanyols

**MADRID.**— Fruit del diàleg Església-Estat, la reforma educativa ha arribat als seminaris menors. Així ho disposa l'Ordre que el Ministeri d'Educació i Ciència (MEC) va publicar en el BOE el 5 de març, i que regula les condicions d'autorització d'aquests seminaris com a centres docents privats.

La LOGSE i els seus desenvolupaments queden així aplicats al caràcter específic d'aquests centres, recollit en l'article vuitè de l'Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu de 1979 sobre Ensenyament i Afers Culturals.

En la pràctica, els seminaris menors hauran de complir les mateixes exigències dels centres d'iniciativa social. Però també gaudiran dels beneficis. Segons l'article setè de l'Ordre,

aquests centres i els seus alumnes «tindran dret a rebre subvencions, beques, beneficis fiscals i altres ajudes que els poders públics atorguin als centres docents privats i als alumnes d'aquests centres, d'acord amb el principi d'igualtat d'oportunitats».

L'Ordre del MEC ha estat valorada positivament per Joaquín Martín Abat, secretari de la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats, ja que, «amb aquesta reglamentació, els seminaris menors poden assegurar el seu futur».

## Nova evangelització 2000 una crida del Papa a tota l'Església

Curs d'evangelització a la parròquia de la Mare de Déu de Núria

Carrer del Bon Pastor, 7-9. Barcelona - Tel. 200 01 67

Lloc: Auditorium Parroquial

Horari: A escollir, de 18 a 19 h. Grup A  
de 21 a 22 h. Grup B

**Programa:**

DIA	TEMA
Dilluns, 18 d'abril	JESÚS SALVADOR, JESÚS SENYOR
Dilluns, 25 d'abril	FE, CONVERSIÓ
Dilluns, 2 de maig	L'ESPERIT SANT, LA COMUNITAT

**DILLUNS, 9 DE MAIG, A LES 20 H., CELEBRACIÓ DEL L'EUCARISTIA,** al temple parroquial, per a ambdós grups, amb pregària demanant l'efusió de l'Esperit Sant.

## Demanen una escola social

**CANÀRIES.**— La creació d'una Escola Diocesana de Formació Social és la principal demanda recollida en una enquesta realitzada a l'Església de Canàries, i que fou presentada el 27 de febrer, durant l'Assemblea Diocesana anual, celebrada a Las Palmas, sota el lema «La presència dels cristians a la societat».

L'enquesta, a la qual han respost 154 grups i que estudia la presència pública cristiana, indica també que la motivació del compromís social no sempre és la fe i que aquest compromís s'adopta de forma individual i no comunitàriament. Els seus ambients d'actuació són la família, els estudis, el treball i el barri. S'aprecia, a més, manca de disponibilitat, discerniment, individualisme i un cert activisme. (U.N.)

## El clergat d'Aragó oriental declara que no pertany a Catalunya

**LLEIDA.**— El clergat d'Aragó de la diòcesi de Lleida, ha fet pública una nota en què diu entre altres coses el següent:

«Nosaltres, com a zona aragonesa integrada a l'Església de Catalunya, ens sentim, no sols que no pertanyem a la catalanitat d'aquesta comunitat, sinó també desidentificats amb l'Església catalana, i per tant, amb la proposta conciliar. No són tingudes en compte la nostra peculiaritat cultural de les conseqüents implicacions en una pastoral aplicada.»

«Considerem el proper Concili de l'Església catalana com el fòrum adequat i privilegiat per fer sentir la nostra veu, ja que comptem amb la sensibilitat d'un poble únic, i alhora tenaç per la defensa de la seva cultura i les seves llibertats.»

«En aquest ambient propici, nosaltres reivindicuem, i si fos necessari continuariem reivindicant, la integració immediata de la nostra zona a l'Església d'Aragó. Comptem per això amb el suport explícit d'aquest Concili Català. La nostra postura s'inscriu dins d'un llarg procés reivindicatiu en pro de la integració definitiva de la nostra zona d'Aragó». (A.B.C.)

## Manifest del moviment familiar cristià

**MADRID.**— Amb motiu de l'Any Internacional de la Família, el Moviment Familiar Cristià ha fet públic un manifest, de dos folis, en el qual afirma, entre altres coses: «El matrimoni com a comunitat de vida i amor es realitza, amb un reconeixement jurídic i públic, entre persones de diferent sexe, que s'elegeixen lliurement, que basen la seva convivència en l'amor, en la confiança i en l'ajut mutu; que reconeixen com a notes distintives del matrimoni l'estabilitat, la unitat i la fidelitat; i que viuen la seva unió com un projecte obert, continuament actualitzat mitjançant el diàleg, el lliurament mutu i la creativitat. Mantenim que aquest és el lloc adient per al desenvolupament harmònic dels fills i la transmissió de valors. (V.N.)

## Monsenyor Amigo



**SEVILLA.**— Monsenyor Carlos Amigo va qualificar d'«absurda» l'adopció de nens entre matrimonis homosexuals perquè «és contradictori parlar d'aquesta mena de relació quan no hi ha la parella home-dona». Amigo va assegurar que «la família, malgrat els canvis socials, continua essent la millor escola de la humanitat»

● C.C.

## El cant gregorià triomfa als Estats Units

**SANTO DOMINGO DE SILOS.**— El disc de cant gregorià interpretat pels monjos benedictins del monestir de Santo Domingo de Silos, a la província de Burgos, ocupa des d'ara la primera plaça al hit parade de la música clàssica als Estats Units. I també ha causat sorpresa, encara que menys espectacular, la 47 posició del hit parade de la música pop.

El disc ha arribat al mercat nord-americà fa dues setmanes, temps suficient per donar sortida a 220.000 còpies. A Espanya, quatre setmanes després del llançament, 325.000 discos han estat venuts. El mateix fenomen s'ha produït als Estats Units, amb el cant gregorià, interpretat pels monjos de Silos, que figura en una bona posició en tots els

hit parades.

Els diners recollits pels monjos de Silos, gràcies al disc tindrà una destinació precisa; ha anunciat l'abat de Santo Domingo de Silos, dom Clemente Sena: «per bé que les despeses de conservació del monestir són considerables, Silos destinarà els fons, com està prescrit en la regla, a les necessitats d'altres monestirs de vida contemplativa i a persones amb dificultats».

El cant gregorià, que es remunta al segle XIV (1301), ha tornat a ser de moda a Europa. Els experts preveuen que també passarà com Estats Units i en d'altres països. El disc dels monjos de Silos s'ha difós arreu del món.

(APIC)



Mori màrtir, testimoniant la seva fe

# Molt aviat, un gitano als altars

**Dintre pocs anys el trobarem al calendari, al costat de tants sants que han cantat durant la seva vida la glòria de Déu. Al costat, podrem llegir: «màrtir, patró dels gitanos».**

Ceferino Jiménez Malla, dit *el Pelé*, martiritzat l'any 1936 a Barbastre, s'encamina a grans passos vers els altars. La seva eventual beatificació tindrà una extraordinària importància pels gitanos d'arreu del món. Menystinguts, marginats, perseguits (especialment pel nazisme), els gitanos mai no han gaudit de gran atenció pastoral. Només recentment les esglésies locals han sentit la urgència d'un apostolat sistemàtic entre els nòmades.

## No va freqüentar cap escola

Ceferino Jiménez Malla va néixer a Benavent de Segrià, l'any 1861. El seu pare era originari d'Alcolea del Cinca, prop de Barbastre. Ceferino fou batejat pocs dies després de néixer a la parròquia de Fraga, on els gitanos es trobaven molt freqüentment, i sovint els trasllats coincidien amb les diverses fires d'animals que se celebraven a la capital de la comarca.

Ceferino, com la resta de coetanis del seu temps, no va freqüentar cap escola. Veritable *caló* (als gitanos espanyols els diuen «neri», recordant probablement el seu origen indi), va aprendre de petit, sota el guiatge d'un oncle, a fabricar cistells de vimet que venien pels pobles per on passava la caravana. La infantesa del Pelé no fou pas fàcil.

Amb els anys la família de Juan Jiménez i Josefa Malla va créixer amb dos fills més: Encarnación i Felipe. Quan va néixer l'últim germà, l'any 1882, Ceferino ja era un jove. Va conèixer Teresa Jiménez Castro, i se'n va enamorar. Corresponia al pare, segons costum gitano, demanar la mà de la noia. Passat un temps es casaren segons usos gitanos (sense passar per l'Església) i a la festa hi participaren calós de tota la regió. Però el matrimoni del Pelé no va tenir l'alegria dels fills.

Mentrestant Ceferino havia començat a comerciar amb animals, sobretot cavalls. Quan el pare Juan va morir, va tocar-li a Ceferino fer-se càrrec de la família. Va continuar voltant per Catalunya i Aragó fins a finals de segle, que va decidir plantar casa.

## Es casà per l'Església als 50 anys

El barri de Sant Hipòlit de Barbastre tenia aquest nom per una petita església que ja no existeix. Hi vivien diverses famílies po-

bres, en cases no gens luxoses. En aquest barri, Ceferino, a primers dels 900, va adquirir una casa amb un petit estable per a animals. Al barri de Sant Hipòlit també hi vivien un parell de famílies gitanes.

Segons confessió d'un amic, l'advocat Nicolás Santos de Otto i Escudero, del qual parlarem més endavant, Ceferino era alt, prim, de bona constitució; Teresa, al contrari, era menuda, de bell aspecte, fosca de cutis, amb cabells negres i emmarcades les seves orelles per unes grans arracades d'or.

El perquè Ceferino havia decidit tancar-se a casa, no se sap; motius de comoditat, certament; però també per la necessitat d'un lloc adequat pel seu comerç i dotar de més estabilitat a la família. No tenint fills, el Pelé havia adoptat una neboda de la muller. La pujà amb molt d'amor, la va inscriure a la guarderia, i va enviar-la al col·legi de Sant Vicenç de les Germanes de la Caritat. Ceferino era analfabet, però la seva afillada tindria instrucció perquè era filla de *païos*, i no de nòmades.

Ceferino i Teresa, segons nombrosos testimonis d'ancians de Barbastre, eren estimats com a gent de bé, i temerosos de Déu. A inicis del 1911, el seu germà petit, Felipe, dit *el Meniño*, es va casar per l'Església. Quan el 3 de gener de 1912 Ceferino i Teresa es presentaren al vicari general de la diòcesi de Barbastre per preparar els documents per al seu matrimoni, Felipe, testimoni, ja s'havia casat.

Després de tants anys de convivència a la gitana, la Teresa i el Pelé decidiren celebrar el sagrament del matrimoni. El vicari general els va dispensar de les amonestacions per evitar els comentaris de la gent. Sis dies després, el 9 de gener de 1912, els dos gitanos es casaren a l'església de Sant Llorenç de Lleida, ciutat natal de l'esposa. Probablement en aquella ocasió reberen el sagrament de la penitència, la comunió i la confirmació. Com gran part dels gitanos d'aquell temps, Ceferino i Teresa havien estat batejats, però la religiositat dels gitanos no preveia apropar-se als altres sagraments.

No sabem quins motius havien induït el Pelé a casar-se als cinquanta anys llargs. Però el cert és que el matrimoni religiós marca inequívocament el final d'un camí. Potser la influència del po-

ble, la freqüentació de les Germanes de l'escola d'on era alumna la neboda, l'amistat d'alguna persona... O senzillament, l'Esperit Sant que bufa on vol. Sigui com sigui, des d'aleshores la vida de Ceferino tota s'orientà vers Déu.

## Terciari franciscà

Per aquells anys Ceferino acostumava a reunir els nois del barri i se'ls enduia amb ell al camp a recollir herbes amargues. Amb motiu d'aquestes «excursions» els explicava històries de la Bíblia i els feia cantar cançons religioses. Al mateix temps els ensenyava a respectar la natura.

quan la revolta militar donà pas a la guerra civil. Aragó, i especialment Osca, estaven en la mateixa línia del front: d'una part les forces nacionalistes, per l'altra les republicanes i comunistes. El 18 de juliol el municipi de Barbastre fou ocupat per les forces revolucionàries. L'endemà començaren les detencions de sacerdots. El dia 20 totes les esglésies i capelles foren tancades i fou prohibida la celebració de la missa i qualsevol acte de culte.

El 23 de juliol els milicians detingueren el bisbe de Barbastre, Florentino Ascensio Barroso. Es començaren a matar capellans. Recorda Maruja: «Era dissabte quan vingueren a detenir el Pelé.

Després vingué el desastre: els milicians començaren a cremar tot el que trobaven a l'església: crucifixs, imatges i pintures. Robaven tot el que podien, insultant i ultratjant. Començaren els afusellaments. A últims de juliol i primers d'agost es compliren per desenes. A la diòcesi de Barbastre s'assassinaren 114 sacerdots, 5 seminaristes, 51 missioners claretians, 18 religiosos benedictins i escolapis, i almenys 300 laics.

## Mori pregant pels seus perseguidors

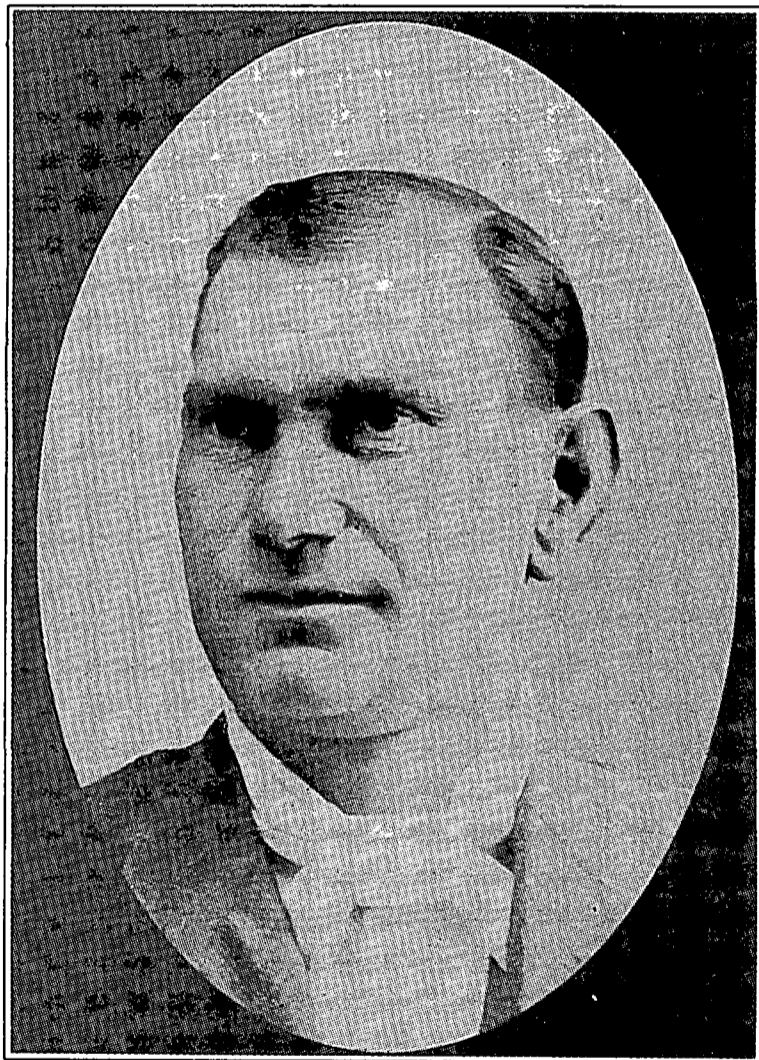
El 8 o el 9 d'agost (les dades testimonials no concorden del tot, sembla més cert el 9) Ceferino, després de quinze dies de presó fou afusellat. Un jove anarquista de Barbastre, Eugenio Sopeña, que des de menut coneixia el gitano va mirar inútilment de salvar-li la vida, demanant-li que deixés de resar i que amagués el rosari. Fins i tot va mirar de prendre-li, però no va poder. Ceferino no solament no amagà el rosari, sinó que repetia que no li feia cap por la mort i va passar l'última hora desgranant el rosari i pregant pels seus perseguidors.

Va ser afusellat de nit, junt amb altres 25 persones (entre les quals potser hi havia el bisbe). L'escamot era format per joves probablement embriacs. El P. Fandos escriu que els condemnats moriren cridant «Visca Crist Rei!». Sota el clar de lluna el cos del Pelé fou llançat a la fossa comuna.

## Exemple per a tots els nòmades que van pels camins del món

Així va acabar la vida terrena del gitano Ceferino Jiménez Malla, mort després de ser empresonat sense cap culpa, només la d'haver manifestat sense vergonya ni por la seva fe «amb paraules i obres». La seva vida senzilla, la seva bondat, la seva honestat, la seva fe profunda, són exemple per a tots els nòmades que van pels camins del món amb les seves caravanes, i per a tots nosaltres, pelegrins per la terra.

■ G.C.



Retrat de joventut de Ceferino Jiménez, «el Palé»

Segons el testimoni d'un barbastrenc, Ceferino portava també els nens a un lloc anomenat «Presa de Bielsa». Els feia posar en rotllana i els ensenyava a resar.

També a Barbastre, el Pelé es va inscriure al Tercer Orde de Sant Francesc i en el curs d'una solemne funció li va ser lliurat el cordó i la Regla de Sant Francesc. També prenia part en les Conferències de Sant Vicenç i el seu compromís amb els pobres, ell que havia estat pobre, era exemplar de debò. La seva vida fou sempre sota el signe de l'amor.

## El martiri

L'hora tràgica d'Espanya s'inicià el 17 de juliol del 1936

Ho recordo perquè la meva mare, Pepita, li havia dit que no es moguéssin aquella tarda. La meva mare se'n anava a comprar (recordo que va portar cigrons) perquè el dia següent era diumenge i les botigues estarien tancades. El Pelé estava assegut a fora de la casa. Jo era veïna d'ell. Era tot un gitano. Preníem la fresca. En cert moment va demanar una cigarreta i se'n va anar: volia veure què passava per la ciutat. I va veure com detenien dos capellans i es posà a defensar-los, i els milicians també el detingueren a ell». Dia 25 de juliol. Aquella tarda havien arrestat més de tres-centes persones. Ceferino fou portat al convent de les Caputxines, que havien convertit en presó.

## Residència Geriàtrica BON VIURE

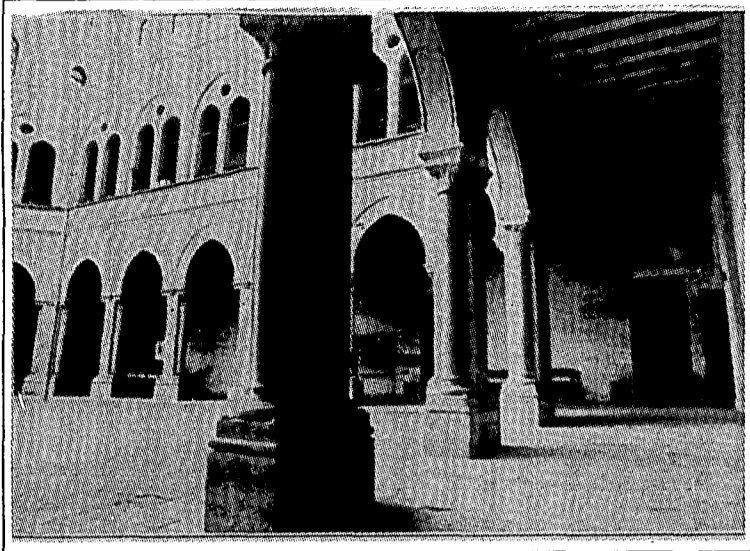
Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

# El seminari acull com a residència els futurs sacerdots

## TARRAGONA

Una ala del segon i una altra del tercer pis del seminari de Tarragona es convertiran aquest any en residència sacerdotal, segons



ha indicat el vicari general, mossèn Joan Aragonès. De moment, els futurs sacerdots que estudien al seminari de la ciutat, actualment uns vuit, residien en un edifici situat a la plaça Verdaguer «que no reuneix les condicions necessàries per a ser habitat amb certa comoditat».

Aquestes ales de l'històric edifici tarragoní no s'utilitzaven actualment. La resta de l'edifici continuarà tenint, de moment, les mateixes funcions educatives que ha realitzat en els últims moments encara que no se sap si el Seminari es podrà adaptar als futurs canvis que exigeix la nova normativa educativa amb l'entrada de la reforma que propugna la Logse a ple rendiment.

De moment els estudiants de la plaça Verdaguer, alguns dels quals hi menjaven i d'altres hi tenien pisos, es traslladaran al seminari perquè té habitacions i,

en els dos últims pisos hi faran una nova residència.

Amb la casa de la plaça Verdaguer «de moment no sabem què en farem. Segurament romandrà tancada», comentà mossèn Joan Aragonès.

El condicionament de les dues

ales del seminari comportarà una inversió important per a l'Església de Tarragona de qui depèn directament l'edifici i les activitats educatives del centre. Per les seves aules han passat milers d'alumnes.

● C.C.

## A punt per la 1a. Trobada de Pastoral de Turisme

### GIRONA

S'ha convocat pels dies 25 i 26 d'abril la 1a. Trobada de Pastoral de Turisme a Calella. Els motius de propiciar un encontre d'aquestes característiques són explicats per Salvador Batalla, del bisbat de Girona i delegat interdiocesà de Pastoral de Turisme de Catalunya.

La mobilitat social a Catalunya s'està convertint en una de les variants socials més importants de la nostra societat.

A part els corrents migratoris avui existents a les nostres comarques —problema real i actual, que necessita l'atenció deguda, els mitjans d'acolliment, respecte i integració, objectiu de les Delegacions de Migracions i Càritas, i preocupació de tota la comunitat eclesial— hi ha altres realitats de mobilitat social que afecten i condicionen l'home de Catalunya.

Avui, al nostre país, hi ha mobilitat entre comarques, zones o províncies, per motiu d'estudi, d'esplai o de feina professional. El Departament de Turisme de la Generalitat ens dona unes pistes estadístiques: l'any 1992, l'oferta turística a Catalunya va ser de 3.004.618 places, el 84,1% de les quals corresponen a apartaments i segones residències. El nombre de visitants estrangers que van entrar a Catalunya pels diferents punts fronterers va ser de 14.822.406 persones. La sortida mínima de persones de cap de setmana és de 150.000 a 350.000 (aquesta dada és nostra).

Aquestes dades purament del fet quantitatiu han de ser objecte de reflexió per part dels responsables de la Pastoral. Bona part de les parròquies a Catalunya, els caps de setmana i a l'estiu, o reben molta altra gent, o veuen com marxen a altres llocs els seus feligresos.

Caldria que la parròquia, tradicional, autàrquica i els moviments i serveis pastorals estiguessin atents a la complexitat del problema de la mobilitat social, que és un veritable signe dels temps.

Per altra banda hi ha un altre element qualitatiu important, és el creixement d'ocupació professional del món terciari o de serveis de la nostra societat, que representa més del 25% de la població activa, que vol tot un altre tractament que no es pot donar amb les aportacions de la pastoral urbana o rural. El sector dels serveis és tot un altre món.

La convocatòria va adreçada a tots els rectors o responsables pastorals de parròquies amb presència de turisme o de segona residència els caps de setmana, a tots els agents pastorals que els preocupa l'oci, l'esplai o el temps lliure; a tots els laics que se sentin implicats a la problemàtica del turisme per la seva professió, càrrecs o responsabilitats apostòliques.

No intentem resoldre-ho tot, ni molt menys; es vol fer un petit pas endavant, per ser més fidels a la nostra tasca pastoral.

Tots els bisbats a Catalunya com a parròquies emissores o receptors han d'afinar la pastoral de cara a la mobilitat social, per aquest motiu s'ha preparat la Primera Trobada de Pastoral de Turisme, caps de setmana i segona residència.

● C.C.

## FETS I CRITERIS



### El retorn de Ponç Pilat

*Ponç Pilat és conegut per la seva intervenció en el procés de Jesús. L'evangeli de sant Joan ens el presenta com un escèptic, com un oportunista i com un funcionari imperial que té por de l'emperador de Roma.*

*En la breu homilia que vaig fer el Divendres Sant sobre la crucifixió de Jesús, se'm va ocórrer parlar de Pilat i de com en la societat actual hi ha moltes persones que se li assemblen. En aquest sentit es podria parlar d'un seu retorn, a causa, sobretot, de la multiplicació creixent d'unes actituds que es donen en la nostra societat pragmàtica, relativista i capaç d'adaptar-se a les circumstàncies a condició de no assumir les pròpies responsabilitats.*

*Sóc conscient que corro el risc d'exagerar i de deixar-me endur per la seducció de l'enigmàtic personatge. Els detalls que ens en donen els evangelis s'avenen molt bé amb la imatge que en dibuixen els historiadors profans d'aquell temps.*

*Pilat va ferir els sentiments dels jueus quan va fer desfilar els soldats romans amb els estendards imperials i va fer col·locar al palau d'Herodes escuts votius amb el nom de l'emperador. Va procedir, a més a més, amb una crueltat innecessària contra els samaritans. Per aquest últim motiu va ser destituït per Vitel·li, legat de Síria, i fou cridat a Roma per donar comptes del seu govern.*

*Tornem, però, al fet que es pugui parlar, avui, d'un retorn de Ponç Pilat, en el sentit que actualment el seu comportament es multiplica en la vida social i política.*

*Penso que avui hi ha moltes persones que es*

*manifesten agnòstiques i escèptiques, i que relativitzen la veritat. Amb molta facilitat ens veiem empesos a fer-nos enrera davant les pròpies responsabilitats. Hom té la impressió que la freda serenor de «rentar-se les mans», a l'estil de Pilat, és una pràctica sovintejada a casa nostra.*

*Tot i la reacció contra les ideologies totalitàries, es mitifiquen els corrents d'opinió col·lectius, la mentalitat generalitzada i el pes de les estructures. Difícilment s'accepta la responsabilitat personal, la qual queda diluïda o bé absorbida per les realitats i pels fenòmens col·lectius.*

*Quan hi ha una crisi greu de valors morals, és molt important no tenir por de la veritat objectiva i informar acompanyant les notícies amb els motius i amb les causes que les provoquen. Tenim, per exemple, el cas greu dels accidents mortals de carretera que afecten un percentatge molt elevat de joves. Sembla com si l'única causa recaigués en els cotxes massa potents. Només s'han esmentat les discoteques en el cas de les víctimes de la carretera de Matadepera o en l'afer de la ruta del bacalao; l'horari de les discoteques és, però, tema tabú.*

*Tots els qui tenim responsabilitats cíviues, polítiques o eclesials hem de revisar la nostra consciència. Seria molt deplorable que ens comportéssim com Pilat: sang freda i rentar-nos les mans.*

■ † Ramon Torrella i Cascante

Arquebisbe de Tarragona i Primate



**23 d'abril:**  
 **festa de Sant Jordi i diada del Llibre**  
**Visiteu la nostra parada a Barcelona**



**LA FORMIGA D'OR**

Avda. Portal de l'Àngel núm. 5

En col·laboració amb

Llibres de Catalunya Cristiana, selecció infantil i juvenil, novetats editorials, signatures de diversos autors.

**US HI ESPEREM!**

## Un nou espai per a l'acció social

BARCELONA



Els nous locals acolliran els cursos de formació per a dones

**GRANOLLERS.**— L'arxiprestat ha promogut, juntament amb Càritas Diocesana de Barcelona i la col·laboració dels fidels, la reforma d'uns locals del bisbat que acolliran els cursos de formació per a dones i d'altres activitats de promoció de Càritas a la comarca del Vallès Oriental. En l'acte inaugural, presidit pel bisbe Carles Soler i Perdigo, l'arxiprest de Granollers, mossèn Blai Blanquer recordà als nombrosos assistents que l'antic local va ser edificat al seu dia, amb les pròpies mans, per treballadors membres de la HOAC, i comptà amb el suport del bisbe Dr. Modrego.

Mossèn Blai oferí els nous locals, que qualificà de senzills però dignes i bastits amb tota la il·lusió, per a les activitats socials de promoció que Càritas du a terme a la comarca del Vallès Oriental.

La directora de Càritas Diocesana de

Barcelona, Pilar Malla, va agrair l'esforç de l'arxiprestat i de tots els fidels i posà l'accent en la voluntat de Càritas de promoure els valors humans i espirituals de les persones com una eina indispensable per viure com a tals. Encoratjà, també, els treballadors socials i els voluntaris que participen en aquestes activitats de promoció a seguir lluitant al costat dels qui es troben en situació de desigualtat social. El bisbe Carles Soler i Perdigo beneí el remodelat Centre Pius XII, i en el seu parlament va fer extensiva la benedicció a totes les persones que el construïren, els qui amb tota il·lusió han contribuït a la

seva restauració i a les que, des d'ara, participaran en les diferents activitats.

A l'acte assistiren nombroses persones entre les quals hi havia un grup de dones participants en els cursos, representants de les Càrites parroquials, així com una representació de les autoritats locals.

En una jornada de portes obertes, el nou Centre, del carrer Guayaquil 72 de Granollers, va poder ser visitat pels fidels de l'arxiprestat, membres de diferents entitats locals i ciutadans en general.

● C.C.

## Els Superiors Majors religiosos aposten pel futur de la vida consagrada

**BARCELONA.**— Contra tot possible descoratjament a causa de la davallada de vocacions i el conseqüent envelliment de les comunitats religioses a casa nostra, els Superiors Majors de més de setanta instituts de vida religiosa implantats a Catalunya, aplegats en la XXX Assemblea de la Unió de Religiosos de Catalunya, estudiaren el tema *La vida religiosa té futur* i coincidiren a afirmar la validesa de les formes de vida consagrada a l'Església i en la necessitat d'aprofundir en la fidelitat al carisma fundador a través de la missió que els ha estat confiada.

Guià l'estudi del tema i la reflexió el germà Jaume Pujol i Bardolet, de les Escoles Cristianes, actual vice-director de l'Institut Catequètic Sant Pius X, de Madrid. Participà per primera vegada en l'assemblea Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, en representació de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Responent als signes dels temps, la Unió de Religiosos demanà a les congregacions, comunitats i persones, gestos ben concrets de solidaritat i acollida de disminuïts i marginats.

● C.C.



### CARTA DOMINICAL

## Mitjans per difondre el missatge cristià

La informació i la comunicació caracteritzen l'era nova en què ha entrat el món. En l'una com en l'altra s'ha de garantir la veracitat de la informació, l'honestedat de les opinions i que allò essencial continui essent el missatge i no els «media», i que la informació no esdevingui una manipulació. És una temptació fàcil d'emprar els mitjans per tal d'aconseguir l'adhesió incondicional dels lectors i de forçar la «fidelitat» dels oïdors i els televidents, pel fet que els «media» treballen en un sentit únic i que el receptor corre el risc de romandre del tot passiu. El diàleg, en el qual entra la racionalitat, pot restar anul·lat per la persuasió irrespectuosa.

La moral d'una societat i la seva capacitat d'interrogar-se moralment depenen en bona part de la informació que rep. Si l'home és considerat un mitjà i no un fi, queda exclosa tota consideració ètica. És a dir, la moral és a la base mateixa de la informació i, alhora, la informació es troba al cor de la moral. El perill és que el públic es converteixi en client; el ciutadà, en objecte i no en subjecte de la informació; que la imatge es prengui com a realitat i que allò que és agradable es confongui amb el que és veritable. També resulta negatiu que els periodistes confonguin els esdeveniments espectaculars i conflictius amb els fets importants des del punt de vista informatiu.

La informació és indispensable en la vida democràtica. Però els mitjans no sempre representen l'opinió pública—de vegades intenten crear-la—i, menys encara, no poden substituir les institucions de caràcter educatiu o cultural, perquè es converteixen en poders

sense ser representatius dels ciutadans.

«En una gran part la visió que es fan del món les persones -ha dit Joan-Pau II- està condicionada pel que reben dels mitjans de comunicació. Reconèixer l'alta finalitat del periodisme és estar disposats a posar el propi esforç a l'alçada de criteris positius, com ara la defensa de la dignitat i dels drets de cada individu, el respecte absolut a la veritat i una objectivitat sense tendències preconcebudes.»

El Pla pastoral diocesà fa referència explícita als mitjans de comunicació servits per cristians preparats, als quals s'encomana «presentar el cristianisme amb tota la seva riquesa, capaça d'interpretar la vida i els problemes tant de la gent senzilla com de la gent culta». Això és el que està fent Catalunya Cristiana de fa ja quinze anys. L'Església necessita fer sentir la seva veu amb independència i ser també la veu dels qui no tenen veu. Voldria que totes les parròquies de la nostra diòcesi en facilitessin la difusió.

El Full Dominical és un altre mitjà molt difós i important per a la vivència de la unitat intradiocesana i amb l'Església universal. És important també la propera inauguració de Ràdio Estel, impulsada per la Fundació Missatge Humà i Cristià, de l'arxidiòcesi. Serà un mitjà que arribarà a moltes llars amb un missatge cristià, obert a tots els oïdors, amb dignitat en la seva tècnica i en els seus continguts. I tots aquests mitjans han de ser mantinguts entre tots.

■ † Ricard M. Carles  
Arquebisbe de Barcelona

## MATRIMONIS en grups o sols

La CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari d'El Miracle, durant l'any 1993, ha acollit més de 300 matrimonis, en grups i moltes vegades sols, en estades de cap de setmana o de més dies, participant en trobades, recessos, jornades de reflexió i pregària o exercicis espirituals.

Els grups de matrimonis, joves o grans, poden portar el seu propi director. Inclús poden disposar de guarderia infantil si ho demanen prèviament.

Els monjos benedictins cuiden de les necessitats pastorals i l'atenció de les persones i matrimonis sols o en grup que ho sol·licitin.

La CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari d'El Miracle disposa d'unes instal·lacions adients en un ambient acollidor, enmig d'una natura plàcida i solitària. És un lloc ideal pel repós, la reflexió, la pregària i el retrobament amb si mateix, amb la parella i amb Déu.

Invitem els matrimonis que vinguin a la CASA D'ESPIRITUALITAT a celebrar i santificar les seves noces de plata o d'or.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS  
CASA D'ESPIRITUALITAT  
D'EL MIRACLE. Tel. (973) 48 00 45





Ha tingut lloc a la ciutat comtal, a la Facultat de Teologia el Simposi sobre la problemàtica actual dels sacraments, a fi d'examinar la situació actual a l'Església respecte de la celebració dels sacraments en el context de la nostra societat.

Hi pronunciaren conferències els bisbes Alberto Iniesta i l'auxiliar de Barcelona Pere Tena. Els ponents van ser els teòlegs Juan Martín Velasco (Madrid), Dionisio Borobio (Salamanca), José Aldazábal (Barcelona) i Achile Triacca (Roma). Els 150 inscrits al

Simposi provenien de Catalunya, la resta de l'Estat i també de Portugal i Amèrica Llatina. El Simposi se celebrà amb motiu del número 200 de la revista litúrgica «Phase» que edita el Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, que és l'entitat organitzadora.

Hi han participat més de 150 persones

## S'ha celebrat el Simposi sobre litúrgia «Phase-200»

### BARCELONA

Catalunya consta d'un 15% de catòlics practicants

«Situació socio-cultural i pràctica dels sacraments» va ser el títol de la ponència que pronuncià el dia 6 al matí Juan de Dios Martín Velasco, director de l'Institut Superior de Pastoral de Madrid i catedràtic de la Universitat de Salamanca, en la inauguració del Simposi sobre litúrgia «Phase-200» que s'ha celebrat a Barcelona del 6 al 8 d'abril. El congrés ha comptat amb la participació d'unes 150 persones provinents de diverses comunitats autònomes de l'Estat espanyol, de Portugal i d'Amèrica Llatina.

El Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona va convocar el congrés amb ocasió del número 200 de la revista «Phase», fundada el 1961 per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona, i dirigida actualment pel P. José Aldazábal.

Martín Velasco va exposar els indicis sobre la situació de crisi de la pràctica del catolicisme a l'Estat espanyol tot citant estadístiques d'un estudi elaborat el 1990. Segons aquestes dades, només un 27% dels espanyols es declara catòlic practicant, mentre que els no-practicants arriben a més d'un 45%. Catalunya és la comunitat autònoma que registra un índex més baix de catòlics practicants, un 15%; per la seva banda, Castella-Lleó és la que el té més elevat, un 44%. Pel que fa a la pràctica dels sacraments, en concret el de la reconciliació només un 6% de persones el practiquen amb freqüència setmanal.

Juan Martín Velasco també va destacar el

paper dels nous moviments religiosos que cada vegada són quantitativament més nombrosos, grups separats del cristianisme, grups que afegeixen elements orientals, grups de procedència oriental però fundats per estendre's a Occident i grups esotèrics. Sorgits com a reacció a les carències de les religions tradicionals, aquests moviments representen un repte per a les religions ja que posen en evidència, entre d'altres coses, els defectes de la seva organització.

Un altre factor de la crisi en la pràctica religiosa és, segons el ponent, «la pluralitat de fets a l'interior de la vida religiosa»; una pluralitat que comporta la ruptura entre les creences i les pràctiques i el creixement de l'individualisme. El conglomerat de grups que constitueixen el catolicisme no troba una resposta pastoral satisfactòria de l'Església. Per Martín Velasco, la conclusió provisional que es desprèn d'aquesta situació és «la dificultat de les Esglésies per establir un sistema de mediacions pràctiques per a fer present el misteri».

El professor va afirmar que l'arrel de la crisi de la praxi sacramental és la mateixa que la de la crisi de la religió en general: l'allunyament progressiu de la religió respecte de la cultura moderna, una cultura sotmesa a un canvi social accelerat.

### Recuperar la dimensió sacramental de l'existència humana

El ponent va assenyalar algunes de les raons internes de la crisi religiosa com el creixement de la indiferència i la increença. Citant el cardenal Martini, es referí a les quatre qüestions que genera l'Església al món d'avui: la manera d'anunciar l'Evangeli, la moral eclesiàstica, l'Església institu-

ció i els ritus i sacraments concebuts com a gestos externs monopolitzats per l'Església.

Al final de la ponència, Martín Velasco va donar algunes orientacions per a la renovació de l'exercici de la sacramentalitat en la societat actual com ara la recuperació de la dimensió sacramental de l'existència humana, la recerca i articulació de bones mediacions, a l'entorn de l'experiència personal de la fe i la recuperació de la dimensió eclesial de la identitat cristiana. També va suggerir alguns dels interrogants polèmics que es plantegen actualment: el paper de la dona en l'Església, la confessió individual, l'accés al ministeri ordenat només d'homes cèlibes.

El dia 7 va intervenir el P. José Aldazábal, director de la revista «Phase» i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, amb una ponència sobre la presentació que es fa dels sacraments al nou Catecisme de l'Església Catòlica. Aldazábal es referí als sacraments com a punts de partida de tot un procés en el camí de la fe que han d'arribar a influir en la transformació de la vida de les persones i en la lluita per la justícia.

### Compenetrar la celebració litúrgica i la lluita per la justícia

El professor Dionisio Borobio pronuncià a la tarda una ponència sobre la família i l'itinerari sacramental, en la qual va destacar, entre d'altres coses, la necessitat d'una pastoral d'acolliment a les famílies que es troben en situacions irregulars. Referint-se al sacrament de la reconciliació, Borobio va proposar la integració de les diverses formes i ritus segons les edats i els temps. Va cloure la seva exposició caracteritzant la família com l'expressió d'una doble sacramentalitat que, d'una banda, és comunitat de vida i

amor i de l'altra, agent dels diversos sacraments de l'Església.

La conferència del bisbe Alberto Iniesta va cloure el primer dia del congrés. Després d'assenyalar la donació de Déu a les persones en Jesús com el fonament de la sacramentalitat de l'Església, es va referir als aspectes positius de la pastoral sacramental actual com ara la revalorització del sacerdoti dels fidels, la major participació de la comunitat cristiana en la celebració, la recuperació de l'equilibri entre la Paraula i el Sagrament, una major adaptació de la litúrgia gràcies a la reforma dels llibres litúrgics, la millor preparació dels sacraments anomenats de la iniciació cristiana (comunió i confirmació) i una més gran compenetració entre la celebració litúrgica i la lluita per la justícia.

La deficient formació litúrgica dels fidels i dels pastors fou una de les qüestions negatives enumerades pel bisbe Iniesta, així com la indisciplina i l'arbitrarietat en les celebracions. Segons va dir, es confon «la inculturació litúrgica amb la incultura litúrgica». Per a Alberto Iniesta, s'ha d'anar cap a una «nova sacramentalització» perquè es dona una nova situació de l'Església actual en una societat secular i pluralista. Entre les actituds per a recuperar l'esperança en el valor dels sacraments va assenyalar la connexió entre la vida i la litúrgia. «En la taula dels pobres —va dir— ens unim amb totes les persones de bona voluntat que combreguen amb Crist sense saber-ho».

El dia 8 va centrar-se en l'assemblea conclusiva del treball realitzat en els dos dies anteriors. Mons. Pere Tena va presidir l'Eucaristia de cloenda.

● G.I.E.C.

Catalunya  
Cristiana

Puiggarí 5-7  
08014 Barcelona

**CATALUNYA CRISTIANA** nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

**CATALUNYA CRISTIANA** actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

**CATALUNYA CRISTIANA** se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

**CATALUNYA CRISTIANA** per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

## SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom ..... Adreça.....

Població ..... D.P. .... Província..... Tel .....

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària  
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

### ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa ..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, pagui els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Entitat

Oficina

Compte



El 18 de juny del 1968 va inaugurar-se la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol, situada al barri barceloní de Les Corts, per a sacerdots jubilats de la diòcesi de Barcelona. Fou beneïda per l'arquebisbe de la ciutat, Dr. Marcelo González Martín, un dels seus principals impulsors. Un mes després, la comunitat de les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu s'hi va instal·lar per tenir cura dels residents. De llavors ençà, ja han passat vint-i-cinc.

Recentment, han tingut lloc els actes de cloenda per commemorar les «Noces de Plata» d'aquests dos importants esdeveniments. Avui dia són 45 els residents —inclosos Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, i Mn. Francesc Raventós, rector de la Residència— qui gaudeixen d'una pau i d'una acurada atenció que els permet de viure tothora amb harmonia, il·lusió i plenitud davant un nou i esperançador dia, al capdavant, davant la vida.



El Dr. Joan Tusquets i Terrats és el resident més veterà de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol

Actes de cloenda de la commemoració de les «Noces de Plata» (1968-1993) de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol

## Un quart de segle al servei dels sacerdots jubilats

### BARCELONA

Els propassats 22, 23 i 24 de març la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol va celebrar els darrers actes que commemoraven el vint-i-cinquè aniversari de la seva inauguració. El dia 22, a la tarda, el Dr. Josep M. Martí i Bonet, canonge de la Catedral i arxiver del bisbat de Barcelona, va efectuar un resum històric de la Residència davant un nombros públic assistent que omplia de gom a gom la sala d'actes on es desenvolupà la jornada.

El Dr. Martí va assenyalar que, malgrat que se celebraven les «noces d'argent», l'entitat era centenària atès que tenia exactament cent dinou anys d'existència (1875-1994). És un do de Déu que obsequia la seva esposa, la diòcesi de Barcelona», manifestà el conferenciant. Va recordar que, arran de la destrucció d'arxius i fonts documentals durant la guerra civil espanyola, Mn. Josep Martí Carbonell, prior de l'entitat entre 1920 i 1968, «va escriure unes memòries amb força fidelitat històrica per tal que els nostres successors tinguessin bona memòria de les empremtes del nostre passat».

Passat, present i futur de la Residència van centrar bona part de la seva interessant conferència. Des dels orígens, el 1875, quan hi hagué consciència de la necessitat d'un centre escaient per als capellans jubilats, el fruit de la qual fou l'anomenat «Asil per a sacerdots pobres», fins a l'actual Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol, inaugurada i beneïda per l'arquebisbe Marcelo González Martín el 18 de juny de 1968, qui va fer possible que el projecte es dugués a terme, que fos una viva realitat. El canonge de la Seu barcelonina també féu referència al

canvi de nom del centre el 1889—«Seminari Major per a sacerdots retirats»— o a la posada en marxa el 1923 d'un servei hospitalari.

Segons el Dr. Martí i Bonet, Catalunya posseïx dos vessants que la defineixen d'allò més bé: la muntanya—serena, introvertida, amb molt de seny— d'una banda, i la mar—amplíssima, generosa, aventurera— per l'altra. «Aquestes dues psicologies del tarannà català—afirmà el ponent— es corresponen amb la vida evangèlica dels sacerdots, personificades en les imatges de la Mare de Déu de Montserrat i la Mare de Déu de la Mercè respectivament».

Tot seguit, el Dr. Marcelo González Martín, cardenal arquebisbe de Toledo, va impartir la conferència «L'estima fraternal entre els sacerdots i envers els sacerdots jubilats i malalts». Començà la seva allocució fent referència a la seva tasca com a arquebisbe coadjutor de Barcelona. Mercès a la seva tenacitat, obtingué l'ajut econòmic suficient per enllestir les obres de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol.

«Els sacerdots—manifestà el Dr. González Martín— van deixant al llarg de la seva vida una sembra continua i fructífera de pensaments, actes humanitaris, amor enfront a dificultats de tota mena, il·lusió apostòlica... per tal d'aconseguir acomplir la tasca que Déu els va encomanar». També digué que «els sacerdots joves necessiten el consol de la paraula generosa d'un sacerdot gran» i féu una crida als capellans veterans perquè facin arribar el seu respecte i solidaritat vers els capellans més joves. «Acolliu-los bé», foren les seves paraules.

El cardenal arquebisbe de Toledo exposà a la seva conferència que, temps enrera, la

vida sacerdotal estava regida per una disciplina força severa mentre que actualment hi ha molta més llibertat i fraternitat eclesial, tant entre el clergue i el poble com entre el mateix clergat.

El Dr. González Martín asseverà: «La cristiandat està creixent dia a dia. El nombre de laics a Europa i Amèrica que realitzen tasques apostòliques ha augmentat de manera considerable. Més de 25 milions de joves arreu del món formen part de diverses associacions l'objectiu cabdal de les quals és el

mal, president del Patronat de la Residència, en els 25 anys de la seva consagració episcopal. Després, hi va haver un dinar de germanor amb l'assistència del Dr. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, el Dr. Marcelo González Martín, cardenal arquebisbe de Toledo i els bisbes auxiliars de Barcelona.

A les sis de la tarda, Mn. Tomàs Vergés i Forns va donar la conferència titulada «Sant Josep Oriol i el sacerdot». «Sant Josep Oriol visqué una santedat certament heroica. Fou un sacerdot d'oració contemplativa—de la



D'esquerra a dreta: Mons. Ramon Daumal, Dr. Marcelo González Martín i el Dr. Josep M. Martí i Bonet

treball apostòlic envers el proïsme». També expressà amb joia que les vocacions en els seminaris espanyols han experimentat un notable increment gràcies als alumnes sud-americans provinents de països com l'Argentina, Puerto Rico, Veneçuela o Xile.

L'endemà, 23 de març, festivitat de Sant Josep Oriol, tingué lloc a dos quarts d'onze del matí una concelebració presidida pel Dr. Marcelo González Martín, que inaugurà i beneï la Residència l'any 1968, i la benedicció del nou Sagrari, una ofrena dels sacerdots de la comunitat a Mons. Ramon Dau-

mal, president del Patronat de la Residència, en els 25 anys de la seva consagració episcopal. Després, hi va haver un dinar de germanor amb l'assistència del Dr. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, el Dr. Marcelo González Martín, cardenal arquebisbe de Toledo i els bisbes auxiliars de Barcelona.

Com a cloenda d'aquest seguit d'actes commemoratius, el 24 de març, al matí, va dur-se a terme una concelebració en sufragi dels sacerdots, religiosos, familiars i serventes que moriren a la Residència en aquests vint-i-cinc anys.

■ Miquel Àngel Codina

## Dos testimoniatges de la vida a la Residència

El Dr. Joan Tusquets i Terrats, nascut a Barcelona l'any 1901, és el resident més veterà de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol atès que hi va entrar fa divuit anys, concretament l'agost del 1976. Il·lustre intel·lectual de l'Església, el Dr. Tusquets es troba força content i satisfet de la seva estada a la Residència. «El seu tret més característic—afirma el Dr. Tusquets— és que sap combinar a la perfecció la llibertat individual amb la vida col·lectiva. Els actes comunitaris—per exemple, el rosari que duem a terme cada dia— no són pròpiament obligatoris, tot i que procurem acomplir-los. Certament, som com una gran família, caracteritzada per una germanor exemplar i una vida de pau».

Qui pensi que els sacerdots jubilats d'aquesta comunitat porten una vida passiva i endegada per unes severes directrius, s'equivoca totalment. «Portem una vida activa i participativa—assenyala el creador de l'editorial Lumen— ja que tots plegats celebrem amb joia i devoció les festivitats religioses. Per Quaresma, tenim cada setmana un «via crucis», etc. No hi ha normes estrictes, ni un reglament establert. Ens donen molta llibertat. La coordinació de la residència està molt bé aconseguida».

El Dr. Joan Tusquets comenta qüestions bàsiques de

l'organització interna de la Residència: «Sempre he trobat molt ben ateses les meves necessitats. Estem magníficament atesos per les germanes hospitalàries de la Santa Creu les quals realitzen la seva tasca d'allò més bé i amb una gran discreció. El que mengem és senzill però ben bo. Tot està molt net i tenim comoditats com calefacció i cambra de bany individual a totes les habitacions».

El parer de l'autor de llibres tan notables com *El teosofisme*, *Ramón Llull, pedagog de la Cristiandad* o *L'imperialisme cultural d'Eugeni d'Ors* pel que fa a la vida comunitària de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol és immillorable i, fins i tot, lloa la seva situació geogràfica: «Cal remarcar—afegeix el Dr. Tusquets— que el lloc on està situada és ideal perquè hi ha un gran silenci i molta tranquil·litat. Sembla que estiguem a vint quilòmetres de Barcelona. Tot un encert».

El protagonista del segon testimoniatge, a causa de la seva senzilla i humil personalitat, no ha volgut que el seu nom aparegués escrit ni que la seva imatge es retratés. Li respectem la seva voluntat. Nascut el 1923 a Tortosa—«la cinquena província catalana», com diu el nostre entrevistat—, va ingressar a la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol el juny de l'any passat. És el resident més recent de la

comunitat.

«Una mica de cel a la terra en la nostra vellesa» és la poètica i corpredora definició que utilitza el nostre interlocutor per descriure'ns la vida a la Residència. «Vaig demanar amb força il·lusió entrar-hi—assevera el «benjamí» de la comunitat— per tal de poder realitzar encara coses rellevants a la vida. Encara sóc en actiu, en cas d'extrema necessitat, ajudo les parròquies que faci falta quan algú m'ho demana». Reconeix obertament que no ha perdut gens ni mica «l'esperit missioner de passar una bona temporada amb els negrets aportant-los tota la meua experiència, saviesa i comprensió».

El balanç que fa d'ençà que es troba vivint a la Residència «és molt positiu». En referir-se a la tasca que duen a terme les monges hospitalàries de la Santa Creu, el nostre sacerdot anònim té paraules d'agraïment i lloança: «meritíssim cum laude per la seva paciència i dedicació». Creu a ulls clucs que els actes que s'efectuen en comunitat «com, per exemple, el recés espiritual que tenim un cop al mes per pregar i reflexionar, ajuden a fomentar la vida de germanor entre els sacerdots».

■ M.A.C.



• **TROBADA DE PREVERES DELS SERVEIS RELIGIOSOS D'HOSPITALS.** - Tema: «En un nou hospital, un servei de pastoral nou», **dijous 21**, de 10 a 18h, als Jesuïtes de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Inscripció: Delegació de Pastoral de la Salut de cada diòcesi (Catalunya: fax 318-27-38; Barcelona: tel. 317-15-97).

• **SITUACIÓ DE LA DONA A L'ESGLÉSIA.** - Cicle de conferències organitzat pel Col·lectiu de Dones en l'Església, el **dijous 21** amb Eduard Voltes i el **dimarts 26** amb Montserrat Minobis, a les 19.30h, a l'auditori de la Fundació Enciclopèdia Catalana (c/ Diputació 250 pral, 08007 Barcelona).

### BARCELONA

• **IV LLIURAMENT DE LA MEDALLA «CONESTI».** - En reconeixement de cinc rellevants personatges humans i cristians de Catalunya, **dijous 14**, a les 19.30h, a la Parròquia de Maria Auxiliadora (Pg. Sant Joan Bosco 74, 08017 Barcelona), amb celebració de l'eucaristia i concert.

• **1r ANIVERSARI DE PALLASOS SENSE FRONTERES.** - Celebració **dijous 14**, a les 23h, a la Sala Nitsa (Pl. Joan Llongueres 1-3, 08021 Barcelona).

• **10 ANYS DE LA SALA D'ART JOVE LOLA ANGLADA.** - Exposició de presentació del nou espai expositiu (c/ Calàbria 147, 08015 Barcelona), amb obres de Montsol, fins al 4 de maig.

Centre d'acolliment per a Africans  
**SANT PAU**

• **«10 ANYS FENT AMICS!»** - A Mataró, per part del Centre d'acolliment per a africans Sant Pau (c/ Siete Partidas 40; tel. 790-13-29), programa de celebracions: **dissabte 16**, a les 12h, acampada de joves fins l'endemà, i a les 18h, acte inaugural amb

l'Arquebisbe de Barcelona i l'Alcalde de la Ciutat, seguit de la Missa dominical; **diumenge 17**, a les 11h, jocs de plaça, i a les 18h, concert coral; **dissabte 23**, a les 11h, passejada inter-racial amb bicicleta, i a les 18h, recital de cançó, seguit de la Missa dominical, a càrrec de Mn. Xavier Morlans; **diumenge 24**, a les 11h, partit de futbol, i a les 18h, festival intercultural. Hi ha també, fins a l'1 de maig, l'exposició «Àfrica, la gran esperança», que es pot visitar els dies feiners de 18 a 21h.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.** - Debat per a capellans: **dilluns 18**, a les 10.30h, sobre «La comunicació en la pastoral», amb Mn. Xavier Morlans i Mn. Manuel Simó. Més informació: c/ Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona; tel. 317-48-58.

• **JORNADA MUNDIAL DE LES COMUNICACIONS SOCIALS.** - Conferència del bisbe Joan Carrera i Planas sobre «L'Església i els mitjans de comunicació en el moment actual», **dilluns 18**, a les 19h, al Col·legi de Periodistes de Catalunya (Rbla. Catalunya 10 pral, 08007 Barcelona).

• **EXPOSICIÓ ITINERANT «PER LA PAU».** - Promoguda per la Fundació per la Pau, serà del **18 d'abril a l'1 de maig** a l'Ajuntament de Santa Maria de Palautordera. Més informació: tel. 302-51-29.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.** - Trobada, **dimecres 20**, a Franciscàlia (c/ Riera St Miquel 1 bis, 08006 Barcelona): 16.30h, missa; 17.30h, conferència sobre el perquè d'un Concili català, per Mn. Antoni M. Oriol.

• **«SEGUIMENT RADICAL DEL CRIST: VIDA EN COMUNITAT FRATERNA; VIRGINITAT, POBRESA, OBEDIÈNCIA.»** - Assignatura que impartirà el P. Josep-Maria Fondevila, en **dimecres**, a partir del dia 20, a l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona (c/ Diputació 231, 08007 Barce-

lona; tel. 451-49-42), de 19 a 21h.

• **L'ORGUE DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.** - Dins el quart cicle de concerts, **dimecres 20**, a les 20h, *Quatre visions per a orgue*: J.K. Kerll, J.S. Bach, C. Franck i F. Liszt, a càrrec de Martin Haselböck, orgue.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.** - Hi ha programades, com cada mes, diverses activitats de formació, d'esplai i de pregària. Organitza també, per al **dimarts 26**, a les 17h, l'anada a Montserrat per tal de participar a la Vetlla de Santa Maria; inscripcions fins al dia 21 a: C.C.U. c/ Villarroel 81 bxos, 08011 Barcelona; tel. 323-33-68.

• **LA PARRÒQUIA EN EL CONTEXT ACTUAL.** - Sessions del cicle «Un concili pastoral per a Catalunya», del Centre d'Estudis Pastoral (c/ Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona), **dijous 21 i 28**, de 17 a 18.45h, a càrrec de Mn. Joaquim Brustenga, rector de Mollet del Vallès. Més informació: tel. 317-48-58.

• **ENCONTRE MATRIMONIAL.** - D'aprofundiment en la relació d'esposos i en el sagrament, els dies 22 (des de 21h), 23 i 24 (fins a 18h), a Begues. Hi poden assistir sacerdots, religiosos i religioses, seguint un temari adient. Més informació al telèfon: 232-38-77, 349-75-87 o 213-45-42.

• **CONCERTS DE CARILLÓ A LA GENERALITAT.** - Diada de Sant Jordi, **dissabte 23**, a les 12, a càrrec de la carillonista Maria-Dolors Coll, i a les 18h, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté, amb una selecció de música tradicional catalana i d'autors catalans. L'endemà, **diumenge 24**, a les 20h, concert extraordinari de carilló a quatre mans, amb Abel Chaves (Portugal) i Anna-Maria Reverté interpretant *Les quatre estacions* de Vivaldi.

• **ESCOLA DE L'ESPLAI DE BARCELONA.** - Cursos de moni-

tors, del programa d'Educació Ambiental i monogràfics, així com de tècniques d'animació. Per a informació detallada: c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02.

• **RECÉS PER A NOIS AMB INQUIETUD VOCACIONAL.** - El Dr. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar encarregat de la Pastoral Vocacional, hi convoca els joves que vulguin discernir la seva vocació en un clima d'espiritualitat. El dirigirà ell mateix, el **diumenge 24**, de les 10 a les 17h (inclòs el dinar), al Seminari de Barcelona (c/ Diputació 231, 08007 Barcelona). Informació: tel. 454-16-00 o bé 454-17-56.

• **JORNADES DE RECÉS PER A JOVES.** - Trobades de reflexió i pregària al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Angli 55, 08017 Barcelona), sobre el tema «Jesús, el rostre humà de Déu». La quarta, **diumenge 24**, a les 9.30h (8.15h, laudes), per acabar amb les vespres. Més informació: tel. 203-89-15 (Gnes. Roser i Catalina).

• **52a JORNADA DE GERMANOR HOSPITALÀRIA.** - De l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, **diumenge 24**, al Col·legi Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona): a les 12h, celebració de l'eucaristia, seguida del dinar de germanor, i a les 16.30h, vetllada amb l'il·lusionista Xevi. Més informació: c/ Diputació 235, 1r 1a, 08007 Barcelona; tel. 487-40-09.

• **CELEBREM EL DIA DEL MALALT.** - Celebració de l'eucaristia presidida pel Sr. Arquebisbe, **diumenge 24**, a les 19h, a la catedral. Més informació: Delegació de Pastoral de la Salut, tel. 317-15-97.

### TARRAGONA

• **MONTBLANC: 40è ANIVERSARI DEL COL·LEGI EPISCOPAL MARE DE DÉU DE LA MERCÈ.** - Conferència sobre el Col·legi de

la Mercè al llarg de la història, **diumenge 17**, a les 12h, al Museu-Arxiu de Montblanc, a càrrec dels ex-alumnes i historiadors Josep-Maria Porta i Gabriel Serra. Continua oberta l'exposició fotogràfica a la Casa Desclergue, així com els preparatius per a la Gran Trobada del 8 de maig (tiquets per al dinar: Caixa de Tarragona).

• **LA BISBAL DEL PENEDES: CONCERT DE SANT JORDI.** - Dins el cinquè cicle de Concerts de Primavera, organitzat pels Cors Antistiana i Santa Maria, **diumenge 24**, a les 18.30h, a l'església de Santa Maria, actuació del conjunt instrumental Escola de Música del Casal de l'Espluga de Francolí, amb solista (mezzo-soprano) i orgue; obres de Praetorius, Mozart, Gluck, Strauss, Bizet, Bach, Pergolesi, etc.

### LLEIDA

• **IV CICLE DE CONFERÈNCIES.** - Organitzat per J.D. d'A.C.: **dimecres 19**, a les 17.30h, a la sala d'actes d'Av. Blondel 11, 2n, sobre «Peculiaridades del nuevo Catecismo de la Iglesia», a càrrec del P. Gonzalo Higuera, s.i.

• **VIII TROBADA INTERDIOCESANA DE «VIDA CREIXENT».** - Presidida pel bisbe Dr. Ramon Malla, **dimecres 20**, de 10.15 a 17h, a la Seu Vella, amb concelebració de l'eucaristia a les 11h, visita de la seu, dinar de germanor i sobretaula festiva.

• **TROBADA DIOCESANA FAMILIAR.** - Sobre el tema «Familia i educació», amb Raúl Vázquez Gómez com a ponent, **diumenge 24**, de les 11 a les 14h, a la Seu Vella; a les 13h, celebració de l'eucaristia presidida pel bisbe diocesà Dr. Ramon Malla.

### SOLSONA

• **CURSET D'APROFUNDIMENT LITÚRGIC AL MIRACLE.** - Continua el de primavera, organitzat conjuntament amb les Delegacions de Litúrgia de Lleida i Urgell, els dies 22 al 24, a la Casa d'Espiritualitat del Miracle; tel. (973) 48-00-45.

### TORTOSA

• **CLOENDA DE LA VISITA PASTORAL DE L'ARXIPRESTAT DE TORTOSA.** - Amb la participació dels membres dels Consells parroquials o similars, tant de pastoral com d'economia, i de tots els qui tenen alguna responsabilitat en la pastoral, **diumenge 17**, al Seminari, per acabar amb la celebració de l'eucaristia, presidida pel bisbe diocesà, Dr. Lluís Martínez i Sistach.

### VIC

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA: TROBADES DE PREGÀRIA.** - La de Pasqua, amb el tema «Tots els creients vivien units i tot ho tenien al servei de tots (Ac 2:44)», **diumenge 23**, a Man-

## GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

### MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

FRANCISCO ANDREU GARCIA P.O. BOX 49.547 NAIROBI KENYA.....	24.804 Ptes.
P. RAMON VICANS PB 280 DAR ES SALAAM TANZANIA.....	24.804 Ptes.
P. TRINITAT VIGUER ST XAVIER'S COLLEGE BOMBAY 400 001 ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
MARIA BRANCHADELL APARTADO 173 2100 GUADALUPE COSTA RICA.....	24.804 Ptes.

### BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....	Tel.....
Direcció.....	Província.....
Població.....	D.P.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
<input type="checkbox"/> taló que adjunto	<input type="checkbox"/> gir postal
<input type="checkbox"/> domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	Sucursal n.º.....
N.º compte corrent.....	Província.....
Població.....	
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	Data.....
Signatura.....	
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88	

Missatge del Sant Pare amb motiu de la XXVIII Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, el diumenge 17 d'abril

# «Televisió i família: criteris per a saber mirar»

«Televisió i família. Criteris per a una utilització sensata» és el lema de la Jornada Mundial de Mitjans de Comunicació Social d'enguany, lema escollit pel Papa en sintonia amb l'Any Internacional de la Família, proclamat per l'ONU. El Consell Pontifici per als Mitjans de Comunicació Social ha organitzat recentment, en col·laboració amb el Consell per a la Família, un simposi

sobre els drets de la família enfront als mitjans de comunicació. A la trobada es va assenyalar la responsabilitat dels pares perquè els seus fills siguin uns usuaris cauts i austers d'aquests mitjans, principalment de la televisió. El missatge del Papa amb motiu d'aquesta Jornada insisteix en el mateix i Joan Pau II no ha dubtat a dir que a vegades cal saber tancar la televisió.

## Necessitat de models ètics

Reconeixent la importància d'un intercanvi lliure d'idees i d'informacions, l'Església sosté la llibertat de paraula i de premsa (cfr. *Gaudium et spes*, 59). Al mateix temps, insisteix en el fet que «el dret de cada u, de les famílies i de la societat al respecte a la vida privada, a la pública decència i a la protecció dels valors fonamentals» ha de ser respectat (*Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, Pornografia i violència en les Comunicacions Socials: Una resposta Pastoral*, 2.21). S'invita les autoritats públiques que estableixin i facin respectar raonables models ètics per a la programació, que hauran de promoure els valors humans i religiosos en els quals es basa la vida familiar i desanimaran tot allò que sigui perjudicial. A més a més, també haurien de promoure el diàleg entre la indústria televisiva i el públic, facilitant estructures i oportunitats perquè tot això es pugui dur a terme.

Per la seva banda, les agències religioses presten un excel·lent servei a les famílies, instruint-les sobre els mitjans de comunicació social i oferint-los judicis sobre films i programes. Allà on els recursos ho fan possible, les agències eclesials de comunicació també poden ajudar les famílies produint i transmetent programes per a les famílies o promovent aquest tipus de programació. Les Conferències Episcopals i les diòcesis haurien de saber mostrar, amb energia, la «dimensió familiar» de la televisió, com a part del seu programa pastoral per a les comunicacions (cfr. *Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, Aetatis novae*, 21-23).

## Ajuda pastoral

Ja que els professionals de la televisió s'esforcen per presentar una visió de la vida a un ampli públic, que inclou infants i adolescents haurien de poder gaudir del ministeri pastoral de l'Església, que tant pot ajudar-los a valorar principis ètics i religiosos que confereixen ple significat a la vida humana i familiar. «Programes pastorals en grau de garantir una formació permanent capaç d'ajudar aquests homes i aquestes dones —molts dels quals estan sincerament desitjosos de saber i de practicar allò que és just en el camp ètic i moral— a estar cada vegada més imbuïts pels criteris morals, en la seva vida tant professional com privada» (*ibid.*, 19).

La família basada en el matrimoni, és una comunió lírica de persones que Déu ha constituït en «la unitat fonamental i natural de la societat» (*Declaració Universal dels Drets de l'Home*, art. 16.3). La televisió i els altres mitjans de comunicació social tenen un poder immens per sostenir i reforçar aquesta comunió en l'interior de la família, així com la solidaritat envers d'altres famílies i un esperit de servei cap a la societat. Agraïda per la contribució a tal comunió en el si de les famílies i entre les mateixes que la televisió, quant a mitjà de comunicació, ha donat i pot donar, l'Església —ella mateixa una comunió en la veritat i en l'amor de Jesucrist, la Paraula de Déu— aprofita l'ocasió de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials per encoratjar les mateixes famílies, aquells que treballen en l'àmbit dels mitjans de comunicació i les autoritats públiques que realitzin de ple el seu noble mandat de reforçar i promoure la primera i més vital comunió de la societat: la família.

Joannes Paulus II

Benvolguts germans i germanes:

En els últims decennis la televisió ha revolucionat les comunicacions, influïnt profundament en la vida familiar. Actualment, la televisió és una font primària de notícies, informacions i entreteniments per a innumbrables famílies i forma part de les seves actituds i opinions, dels seus valors i models de comportament.

## Valors i contravalors

La televisió pot enriquir la vida familiar. Pot unir més estretament els membres de la família i promoure la solidaritat cap a d'altres famílies i cap a la comunitat en general. Pot augmentar no solament el seu coneixement general, sinó també el religiós, facilitant l'escolta de la paraula de Déu, el reforçament de la pròpia identitat religiosa i l'aliment de la seva vida moral i espiritual.

La televisió pot també perjudicar la vida familiar: en difondre valors i models de comportament falsejats i degradants, en enviar una ona pornogràfica i imatges de brutal violència; en inculcar el relativisme moral i l'escepticisme religiós; en donar a conèixer relacions deformades, informes manipulats d'esdeveniments nous i qüestions actuals; en transmetre publicitat que explota i reclama els baixos instints i exalta una visió falsejada de la vida que obstaculitza la realització del mutu respecte, de la justícia i de la pau.

Fins i tot, quan els programes televisius no són moralment criticables, la televisió pot tenir efectes negatius en la família. Pot contribuir a l'aïllament dels membres de la família en els seus propis mons, impeding les autèntiques relacions interpersonals; pot també dividir la família, allunyant els pares dels fills i els fills dels pares.

## Una televisió que reforci la vida familiar

Atès que la renovació moral i espiritual de tota la família humana ha de trobar l'arrel en l'autèntica renovació de cada una de les famílies, el tema de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 1994 «Televisió i família: criteris per a saber mirar» resulta especialment adequat, sobretot durant aquest Any Internacional de la Família, en el qual la comunitat mundial cerca la manera de reforçar la vida familiar.

En aquest missatge, desitjo subratllar especialment les responsabilitats dels pares, dels homes i de les dones de la indústria televisiva, de les autoritats públiques i d'aquells que compleixen els seus deures pastorals i educatius en l'interior de l'Església. En les seves mans hi ha el poder de fer de la televisió un mitjà cada vegada més eficaç per ajudar les famílies a dur endavant el seu propi paper que és el de construir una força de renovació moral i social.

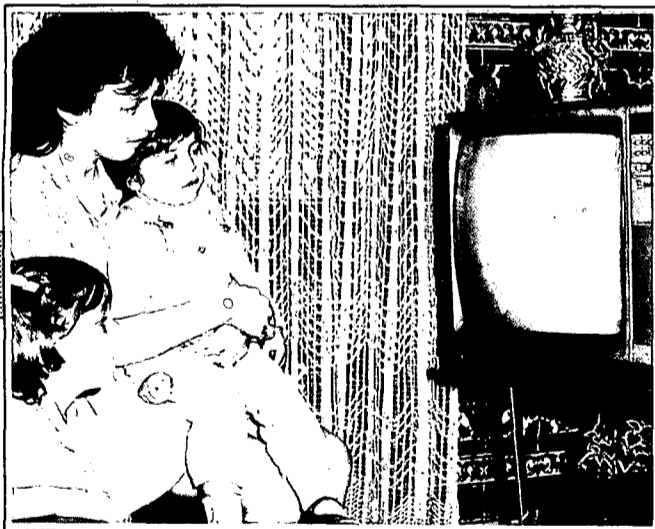
Déu ha investit els pares amb la greu responsabilitat d'ajudar els fills a « cercar la veritat i a viure-hi en conformitat, a cercar el bé i a promoure'l » (*Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 1991, n.3*). Aquests tenen, doncs, el deure de conduir els seus fills

a apreciar «tot el que hi ha de veritable, de noble, de just, de pur, d'amable, d'honorable» (*Ft 4,8*).

Per tant, a més a més de ser espectadors en grau de discernir per si mateixos, els pares haurien de contribuir activament a formar en els propis fills hàbits en el mirar la televisió que portin a un sa desenvolupament humà, moral i religiós. Els pares haurien anticipadament d'informar els propis fills sobre el contingut dels programes i fer una selecció conscienciosa sobre aquella base per al bé de la família mirar o no mirar. Amb aquesta finalitat poden resultar útils les recensions i judicis facilitats per agències religioses i per d'altres grups responsables i també adequats programes educatius proposats pels mitjans de comunicació social. Els pares haurien de discutir sobre la televisió amb els propis fills, posant-los en condicions de regular la quantitat i la qualitat dels programes i fer-se càrrec i jutjar els valors ètics que estan en la base de determinats programes, perquè la família és «el vincle privilegiat per a la transmissió d'aquells valors religiosos i culturals que ajuden la persona a adquirir la pròpia identitat» (*Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 1944, n.2*)

## Superar la teledependència

Formar els hàbits dels fills, a vegades, pot simplement voler dir tancar el televisor perquè hi ha quelcom millor a fer, perquè la



consideració envers d'altres membres de la família ho demana o perquè la visió indiscriminada de la televisió pot ser perjudicial. Els pares que fan ús regular, perllongat, de la televisió, com una espècie de mainadera electrònica, abdiquen del seu paper d'educadors primaris dels propis fills. Aquesta dependència de la televisió pot privar els membres de la família de les possibilitats d'interacció mútua a través de la conversa, les activitats i l'oració comunes. Els pares amb saviesa són també conscients del fet que els bons programes han d'integrar-se amb d'altres fonts d'informació, entreteniment, educació i cultura.

Per garantir que la indústria televisiva tuteli els drets de les famílies, els pares haurien d'expressar les seves legítimes preocupacions a productors i responsables dels mitjans de comunicació social. A vegades resultarà d'utilitat unir-se a d'altres formant associa-

cions que representin els seus interessos en relació als mitjans de comunicació, als patrocinadors i anunciant i a les autoritats públiques.

Aquells que treballen per a la televisió —dirigents i responsables, productors i directors, autors i estudiosos, periodistes, personatges de la pantalla i tècnics— tots tenen serioses responsabilitats envers les famílies, que constitueixen una porció considerable del seu públic. En la seva vida professional i personal, aquells que treballen en l'àmbit televisiu haurien de comprometre's davant la família pel que fa a la fonamental comunitat social de vida, amor i solidaritat. Reconeixent la influència de l'estructura en la qual treballen, haurien de promoure els valors espirituals i morals sans i evitar «tot allò que pugui perjudicar la família en la seva existència, en la seva estabilitat, en el seu equilibri i en la seva felicitat», compresos «erotisme o violència, la defensa del divorci i d'actituds anti-socials entre els joves» (*Pau VI, Missatge per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, n.2*).

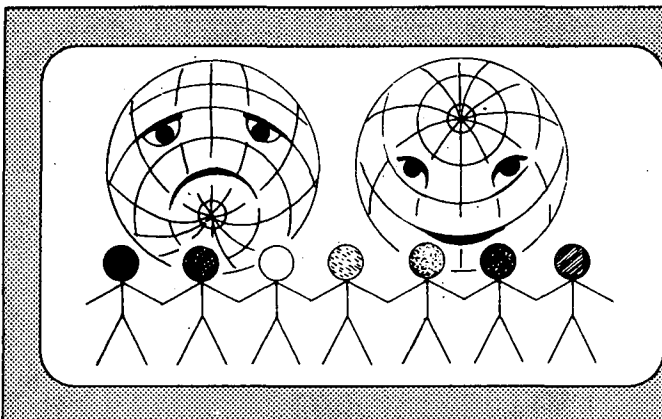
## Responsabilitats de la indústria televisiva

La televisió molt sovint s'ocupa de temes seriosos: la debilitat i el pecat humà i les seves conseqüències per als individus i la societat; el fracàs d'institucions socials, inclosos govern i religió; apressants qüestions sobre el sentit de la vida. La qual hauria de tractar aquests temes de manera responsable, sense sensacionalismes i amb sincera sol·licitud cap al bé de la societat, així com amb escrupolós respecte per la veritat. «La veritat us farà lliures» (*Jo 8,32*), ha dit Jesús i, en fi, tota la veritat té en Déu el seu fonament, que és també la font de la nostra llibertat i creativitat.

En complir les pròpies responsabilitats, la indústria televisiva hauria de desenvolupar i observar un codi ètic que inclogués el compromís de satisfer les necessitats de les famílies i promoure els valors que sostenen la vida familiar. També els consells dels mass media, formats ja per membres de la indústria, ja per representants del públic, són una manera desitjable per fer la televisió més reactiva a les necessitats i als valors dels seus espectadors.

Els canals televisius, tant de gestió pública com privada, representen un mitjà públic al servei del bé comú: aquests no són la mera garantia privada d'interessos comercials o un instrument de poder o de propaganda per a determinats grups socials, polítics o econòmics; la seva raó de ser és el servei al benestar de la societat en la seva totalitat.

Per tant, com a «cèl·lula» fonamental de la societat, la família mereix ser assistida i defensada amb mesures apropiades per part de l'estat i d'altres institucions (cfr. *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 1994, n.5*). La qual cosa subratlla algunes responsabilitats per part de les autoritats públiques que s'ocupen de la televisió.



# OBERTS AL MÓN

## Trobades de la Cançó Missionera

Els *Cristians sense Fronteres* ja fa més de 13 anys que organitzen els Festivals de la Cançó Missionera. Volen oferir un àmbit amable on poder compartir els intents d'evangelitzar des de la música, valorada com un dels elements culturals de major incidència en els joves i en la nostra societat. Amb la música cerquen obrir també les nostres comunitats cristianes a la Missió Universal de l'Església.

Cada any es dona un lema on s'han d'ajustar les lletres de les cançons. El d'enguany és: *Família, teua és la Missió*, en sintonia amb l'Any Internacional de la Família.

Els festivals tenen tres nivells: primer, al centre parroquial o col·legi; el segon és el diocesà i el tercer és el nacional que es porta a terme cada any en una zona diferent.

A Barcelona es va celebrar ja la fase diocesana dels nens, el 20 de març passat, al col·legi dels Salesians d'Horta. El mes d'abril hem tingut la final diocesana dels joves el diumenge 10, a les 4 de la tarda al Col·legi Santa Teresa (c/ Ganduxer, 85).

Els organitzadors, amb la col·laboració de la Delegació Diocesana de Missions, acolliran a Barcelona el 16 i 17 d'abril la fase nacional del Festival de la Cançó Missionera dels joves.

Aquest Festival reunirà a Barcelona 1.500 nois i noies de tot Espanya. Les seues seran: Salesians de Sarrià i d'Horta i Jesuïtes del Clot. La Trobada culminarà en la missa que tindrà lloc davant de la façana del Naixement del Temple de la Sagrada Família, el diumenge, 17 d'abril a les 10 del matí.

■ Jordi Jorba



La major part de l'episcopat africà ja és autòcton, signe de la maduresa que l'Església ha assolit en aquest continent



L'Església és una de les poques institucions que dona senyals d'esperança al continent africà

## L'Església africana davant el Sínode

El 6 de gener de 1988 el Papa va sorprendre tot el món convocant una assemblea especial per a l'Àfrica del Sínode dels bisbes destinada a celebrar la comunió i la col·legialitat de l'episcopat africà amb Roma i amb l'Església universal i a promoure un esforç pastoral a favor de l'Església africana. El tema del Sínode africà és: *L'Església africana i la seva missió evangelitzadora vers l'any 2000: sereu els meus testimonis*.

Ja ha començat el Sínode africà. La seva primera part s'està celebrant a Roma des del proppassat 10 d'abril fins al 8 de maig mentre que la fase conclusiva, amb data i lloc encara sense establir, es desenvoluparà a l'Àfrica, tindrà caràcter de celebració i serà presidida, amb tota probabilitat, pel mateix pontífex.

Així acaba una llarga preparació de cinc anys que ha suscitat grans expectatives, no solament a l'Església africana, sinó també a tota l'Església universal. Sens dubte aquest esdeveniment —són paraules de Tarcisi Ngalalekumtwa, bisbe de Iringa, a Tanzània— cal considerar-lo com una nova Pentecosta que aportarà els dons de l'Esperit a les comunitats africanes.

El camí de preparació s'ha realitzat en dues etapes. En un primer moment les conferències episcopals de tots els països de l'Àfrica presentaven els seus suggeriments continuant les pautes d'un document anomenat *Lineamenta*. Les respostes que va rebre la comissió preparatòria van ser molt abundants, cosa que demostra el gran interès de les comunitats africanes per l'esdeveniment. Posteriorment es va lliurar als bisbes un altre document, conegut amb el nom d'*Instrumentum laboris*, que havia estat redactat a partir de les respostes recollides.

Si no es presenten modificacions d'última hora, els temes que es debatran seran sens dubte els arguments clau dels documents preparatoris anteriors per tant el tema principal serà *l'evangelització* juntament amb el tema de *la inculturació del cristianisme als entorns culturals africans*. També es debatrà el tema del *diàleg amb les altres religions* i de manera particular amb l'Islam; tindrà un lloc destacat el tema de la *justícia i la pau*, és a dir, la relació entre evangelització i promoció humanes; al final es donarà temps a l'estudi del paper dels *mitjans de comunicació* tradicionals i moderns en el context africà.

Hi ha moltes coses en joc i les expectatives són grans sobretot en aquest moment de crisi quan el continent africà està travessant una etapa de canvis importants a nivell polític, social, econòmic i ètnic. L'Església, avui per avui, és una de les poques institucions que poden donar, i de fet estan donant, senyals d'esperança per a un continent on el futur es veu cada dia més incert.

### Les llums

La simple lectura de dades estadístiques ens revela que l'Església africana gaudeix de bona salut. En trenta anys el

nombre de catòlics va pujar de 24 a 90 milions. A l'Àfrica resideixen ja 384 bisbes autòctons, 18 cardenals i 113 bisbes missioners. Les vocacions religioses i sacerdotals estan en continu creixement i els seminaris estan plens d'aspirants mentre que arreu s'obren nous convents i es funden noves congregacions religioses locals.

Les parròquies, que constitueixen el teixit més important de l'Església a l'Àfrica, s'organitzen cada vegada més segons el model de les Comunitats Eclesials de Base (CEB) revelant-se més dinàmiques i funcionals que les parròquies tradicionals.

A molts països ja s'ha celebrat el centenari de l'evangelització i l'esdeveniment ha estat l'ocasió per revitalitzar i donar un nou impuls a l'activitat evangelitzadora.

### Les ombres

Aquest quadre general seria incomplet si no s'inclouessin també les ombres, les dificultats i els defectes que relenteixen el camí de fe de la comunitat. Existeix a l'Església africana una mentalitat de dependència respecte les velles esglésies, sobretot respecte a l'economia.

A vegades la fe es veu reduïda a simple màgia amb la qual s'intenten solucionar els problemes quotidians. La persistent creença en fenòmens relacionats amb la bruixeria, amb les seves seqüeles d'odis, venjances, pors i intoleràncies, continua marcant profundament la vida de molts cristians.

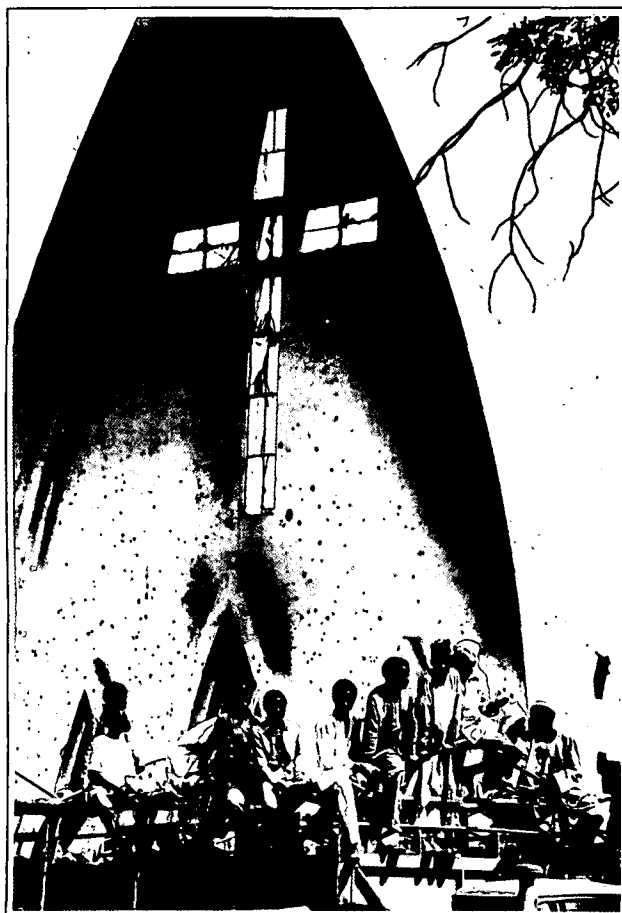
És real el perill que els sacerdots africans visquin el seu presbiterat com una oportunitat per a l'enriquiment i la promoció social, posant-se al servei de la seva família més que de la comunitat.

La litúrgia encara està massa lligada a símbols i conceptes occidentals així com la teologia i la catequesi estan buscant un llenguatge propi per aconseguir el cor de l'estructura del pensament africà.

La proliferació de les sectes està minant la fe de moltes persones, afavorint d'aquesta manera el fatalisme i la passivitat davant els grans problemes del continent.

Aquesta és l'Església que es presenta al Sínode, mitjançant els seus pastors amb els seus mèrits i els seus defectes, amb els seus problemes i les seves dificultats però també amb la seva vitalitat i joventut, en ple desenvolupament i creixement. És una Església, l'africana, que ha arribat a l'hora de la seva independència, madura i llesta per a rebre amb abundància els fruits de la seva nova Pentecosta.

«Antena Missionera»



Txad: la guerra civil va destruir aquest temple. La creu continua oberta al cel com la fe dels cristians



## La parròquia del telèfon religiós acollirà a 40 infants de Chernobyl

La Parròquia de Nuestra Señora de la Visitación de Las Rozas (Madrid), que es féu famosa per la instal·lació del telèfon del Servei Religiós 906 350 350 amb paraules del Papa i l'homilia dominical, acollirà 40 infants de Chernobyl, segons informaren a Europa Press en aquest temple.

Aquesta parròquia també és coneguda per la incorporació de noves tecnologies com el karaoke, confessionaris insonoritzats, guarderia, etc.

Ara la parròquia ha llançat la campanya «Vols acollir un infant de Chernobyl?». Consisteix a buscar 40 famílies que durant el mes de juny acullin un infant d'aquesta població russa, afectada per la radioactivitat que va produir la fuga en aquella central nuclear. Amb un mes d'estada a Las Rozas s'estima que els desapareix el 25 per cent de la radioactivitat.

El primer dia de la campanya s'han inscrit 30 famílies. La idea va sorgir a la parròquia de San Saturnino de Alcorcón, que el mes passat va fer aquesta experiència amb un èxit extraordinari, i es pot repetir en altres llocs.

### Via Crucis

L'altra novetat de la parròquia de Nuestra Señora de la Visitación de Las Rozas és la publicació del «Via Crucis según los relatos evangélicos», il·lustrat amb imatges dels vitralls, que recullen per primera vegada a Espanya les nostres «estacions» que Joan Pau II fa des del 1991 el Divendres Sant al Coliseu romà.

Els autors del Via Crucis són Manuel Martín de Nicolás i Alfonso Sánchez-Rey, que properament publicaran una recent devoció, titulada «Via lucis» en què es recorren 14 estacions amb Crist ressuscitat.

● E.P.

## Més de mig miler d'infants van ser adoptats a Catalunya el 1993

Més de mig miler d'infants tutelats per la Generalitat foren adoptats o acollits temporalment, a Catalunya durant el 1993, mentre que 358 parelles catalanes, gairebé el doble que 1992, sol·licitaren l'adopció d'un menor procedent d'altres països, especialment sud-americans.

Les dades del departament de Benestar Social sobre adopcions de 1993 revelen que els catalans gairebé doblaren el nombre de sol·licituds per adoptar un menor en països estrangers, encara que es va mantenir pràcticament en el mateix nivell que l'any anterior les demandes per tutelar a menors de Catalunya.

La directora general de la Infància de la Generalitat, Carme Drópez, va declarar a EFE que «és molt positiu» el major nombre d'infants acollits temporalment o adoptats i atribuï l'augment de les sol·licituds d'adopcions internacionals a la dificultat que hi ha a Catalunya per aconseguir la tutela d'un bebe.

El descens de la natalitat i l'increment dels avortaments com a solució als embarassos no desitjats són els principals factors que, segons Drópez, expliquen l'augment de les sol·licituds d'adopció inter-

nacional a causa del cada vegada més petit nombre de nou-nats que són abandonats i donats en adopció a Espanya.

«L'índex de natalitat en els països sud-americans és fins a 4 vegades més alt que a Espanya, cosa que facilita l'obtenció d'un infant nou-nat, ja que a Catalunya és cada vegada més difícil perquè hi ha més parelles que volen bebès que infants d'aquesta edat», assegura la directora general d'Infància.

L'espera molt més petita que han de passar els sol·licitants d'una adopció internacional en relació a una espanyola és també, en molts casos, un factor decisiu per optar per la primera via.

Una parella catalana espera una mitjana de dos a tres anys per rebre en adopció un infant de pocs anys a causa dels llargs tràmits burocràtics i a la necessitat de comptar amb una autorització judicial.

Els països llatinoamericans, com Colòmbia al davant, són els principals receptors de les sol·licituds catalanes en representen el 65 per cent del total de les demandes de Barcelona (312), seguits de Romania (39), Rússia (20) i l'Índia (10).

A més de Colòmbia, els països llatinoamericans més sol·licitats són

Mèxic amb 25, Honduras amb 20, Bolívia amb 18, Costa Rica amb 12 i Xile i Equador amb 10.

La Generalitat desconeix el nombre total d'adopcions internacionals fetes i els països de procedència dels menors ja que els infants acostumen a sortir adoptats sense que els governs demanin un seguiment ni comuniquin l'assignació o no del menor.

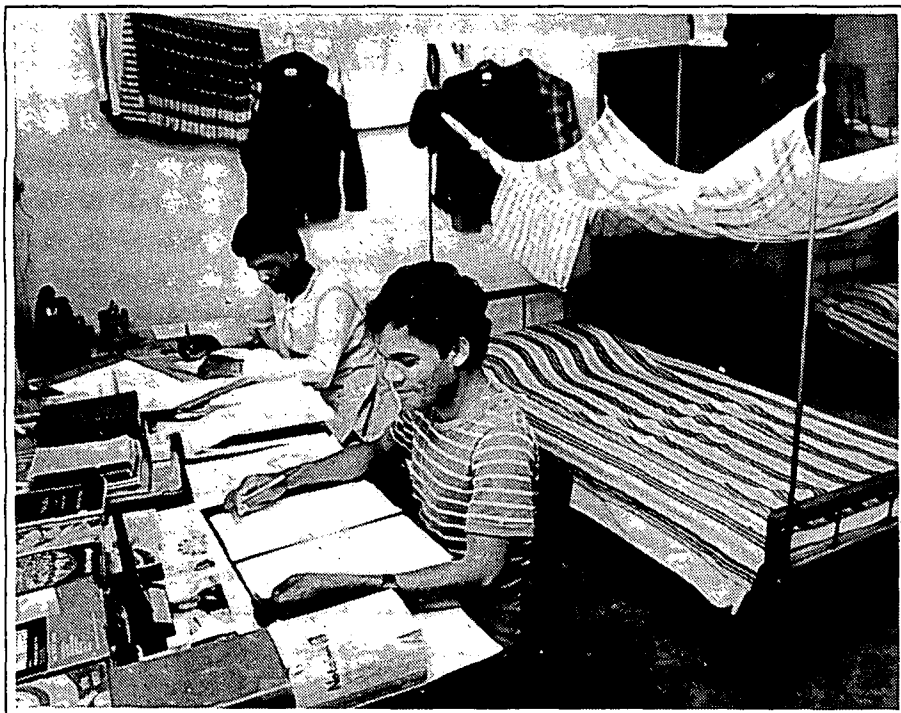
A Catalunya, un total de 161 infants foren adoptats i 369 acollits per famílies disposades a oferir una nova llar estable o temporal a aquests menors, alguns dels quals pateixen trastorns físics o psíquics importants.

Dels 369 infants acollits en famílies, 159 iniciaren la seva estada com a pas previ a la seva adopció definitiva, mentre que 210 foren acollits per parelles que van respondre a la crida de la Generalitat en busca de persones disposades a oferir temporalment un marc familiar estable.

Un total de 2.700 infants de fins a 18 anys d'edat resideixen actualment en centres assistencials de la Generalitat.

● M.J.C.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"



## OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFICIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona  
C/. Bisbe, 5

17004 Girona  
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona  
Pla del Palau, 2

25280 Solsona  
Bisbat

25002 Lleida  
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell  
Bisbat

08500 Vic  
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa  
Bisbat



És una iniciativa de l'Agrupació de Telespectadors i Radioients

# Demanen la implantació d'un horari familiar a televisió

Cada vegada són més les veus que s'aixequen a Espanya en defensa d'una televisió que protegeixi els drets del menor, en la qual queden eliminats continguts que per les seves imatges de sexe, violència o discriminació poden afectar el desenvolupament psicològic dels infants. Així mateix, es demana que s'acabi la barroeria en la televisió i que ofereixi una programació diferenciada, amb continguts adequats, segons estigui adreçada a un públic infantil i juvenil o adult.

La ministra d'Afers Socials, Cristiana Alberdi, ha manifestat de manera rotunda que les cadenes de televisió mai no poden emetre escenes de pornografia i violència gratuïta en les hores que hi hagi audiència infantil.

El Partit Popular ha proposat al Parlament que es consideri horari familiar de televisió el comprès entre les 6 del matí i les 9 de la nit, amb la finalitat de prohibir en aquestes hores l'emissió de programes de contingut violent, sexista, racista o que pugui perjudicar el desenvolupament de la infància i la joventut. Aquest horari és el que hi ha en vigor en altres països europeus.

## Adaptat a Espanya

L'Agrupació de Telespectadors i Radioients (ATR) també demana un horari de protecció al

menor a televisió, en el qual no s'emeten programes que es considerin que puguin afectar el seu desenvolupament psicològic o moral. Proposa que l'horari familiar comenci a les set del matí i es perllongui fins a les 10.30 de la nit.

«Tenim uns costums més tocatardans, i a les deu de la nit hi ha moltes llars en les quals els

menors encara miren la televisió i a les sis del matí encara no hi ha nens llevats», indicaren fonts d'aquesta organització.

Això s'observa sobretot els caps de setmana, en els quals els menors hi són fins molt tard davant el televisor. «Seria millor i més efectiu per complir la legislació que actualment protegeix el menor, fer un horari

més d'acord amb els costums espanyols», indicaren fonts de l'Agrupació.

Dins d'aquest horari familiar hi hauria, a més a més, un temps dedicat especialment a l'horari infantil, que podria estendre's diàriament entre les 5 i les 8 de la tarda i els caps de setmana fins a les dues de la tarda. En aquest horari més restringit

caldrà evitar que s'emetessin avanços de programes per a adults o repeticions d'espais que s'han emès en horari nocturn.

De l'horari familiar quedarien excloses les sèries i pel·lícules de caràcter violent o eròtic fort, reality shows de baixa qualitat, des de les vuit del vespre en algunes cadenes.

## Experiència Europea

Actualment no es compleixen aquestes restriccions encara que des de l'ATR es va indicar que s'ha observat «una certa conscienciació en els responsables de les cadenes per tractar d'oferir una programació més d'acord amb el que la societat demana, i que sigui una mica més respectuosa amb els continguts».

També mostraren la seva esperança que en la nova programació de primavera es canviï una mica el contingut televisiu i s'emetin els programes a un horari adequat al seu públic.

Fonts de l'Agrupació de Telespectadors i Radioients indicaren que en d'altres països europeus hi ha més control de la programació segons l'horari i el públic al qual va adreçat. «Hi ha una més gran serietat en les cadenes, es compleix aquest horari de protecció al menor, i quan no es fa es tallen caps».

● E.P.



Cal evitar l'emissió de programes de contingut violent, sexista i racista a les hores en què hi hagi audiència infantil

## Neix l'Associació catalana per a la promoció de les persones sordes

S'ha constituït a Barcelona l'Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes (ACAPPS) que impulsarà i desenvoluparà projectes per a la integració dels sords en l'àmbit del treball i la universitat, entre d'altres.

L'ACAPPS ha demanat la col·laboració de totes les persones sordes i associacions de sords perquè col·laborin en el desenvolupament d'aquests projectes, també adreçats a disminuir les barreres de comunicació.

■ A.E.P

## La Generalitat agilitza els tràmits per a l'adopció

Professionals dels Col·legis de Psicòlegs i Assistents Socials de Catalunya entrevisten des d'aquest mes les parelles que sol·liciten l'adopció d'un infant amb l'objectiu de reduir la llista d'espera actual i agilitzar els tràmits per obtenir la custòdia d'un menor.

Segons informà la directora general d'Infància de la Generalitat, Carme Drópez, l'administració catalana i aquests col·legis professionals han subscrit un conveni per col·laborar en la realització de les valoracions de parelles, tràmit necessari per complimentar la sol·licitud d'una adopció.

El conveni estableix que les entrevistes de les parelles sol·licitants les faran professionals dels Col·legis de Psicòlegs i Assistents Socials, que han obert un torn d'inscripció per als especialistes que hi estiguin interessats.

Fins ara, les entrevistes de les parelles eren realitzades per professionals del mateix departament de Benestar Social que tardaven de dos a set mesos a convocar els sol·licitants de l'adopció.

Carme Drópez apuntà que la firma del conveni permetrà agilitzar de manera important els tràmits de l'adopció ja que les parelles seran convocades per a la realització de l'entrevista de valoració en un termini aproximat d'una setmana.

El departament de Benestar Social ha realitzat durant aquest mes de març cursos especials de formació sobre la normativa d'adopció de menors per als professionals dels Col·legis d'Assistents Socials i Psicòlegs.

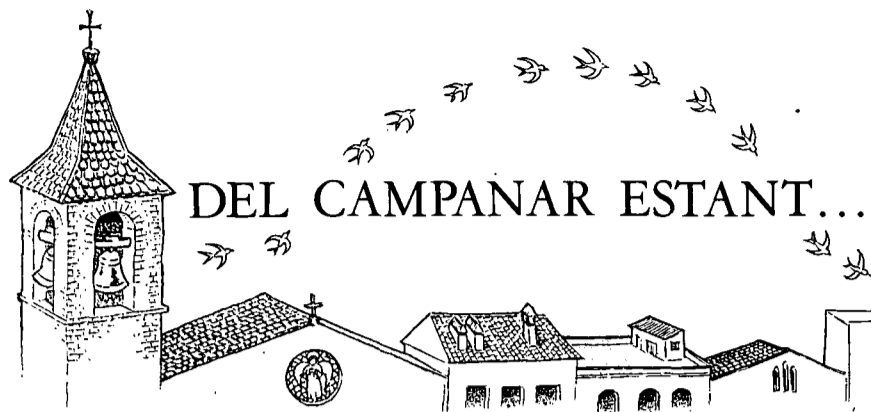
● M.J.E.R

## RESIDÈNCIA BARCINO (GENT GRAN)

### PER PERSONES GRANS



Cuina pròpia - Places limitades - Habitacions dobles - Zona residencial - Assist. mèdica  
Informació i reserves Tl. 660 19 50 - Vallirana  
A 20 minuts de Barcelona



**Cànons i lleis i forques, això rai,  
se'ns menjaran segons la seva gana  
però ningú pot ofegar-nos mai  
la veu de la campana.**

**«La campana de Sant Honorat»  
Josep M. de Sagarra**

## Campanars i campaners

Els campanars havien estat i són encara un element de llenguatge, les campanes parlaven i deien al poble les cadències de cada moment. Cridaven els fidels a la litúrgia amb to planívol o festiu, anunciaven els sagraments o les defuncions matisant sovint si era home o dona, infant o albat, i en algun lloc àdhuc el seu estat social. Tocaven les hores i a foc, tempestes o combregar, presència de lladres al veïnat, a les ànimes o als extraviats pel camp, a l'arribada de peix i molts etcèteres.

Els mitjans moderns han abolit la majoria d'aquest llenguatge i els tocs que queden són a càrrec de campaners experimentats i molt hàbils i que encara les fan parlar. Humanament i estèticament són dignes de la general consideració. Dissortadament en la vida actual tendeix a disminuir el nombre d'aquests especialistes per raons d'edat o simplement perquè molts campanars estan desproveïts del mínim indispensable per exercitar-se. En alguns campanars singulars i dotats de campanes hi ha grups de joves entusiastes que reprenen aquest aprenentatge i això és de lloar. Perseverança!

### Noves recerques

Amb el domini del tractament dels metalls i amb els coneixements que s'han adquirit a partir de les descobertes dels secrets d'emissió sonora de les campanes, s'ha aconseguit finalment convertir els campanars en autèntics i valuosos instruments musicals, sobretot al centre d'Europa. En alguns països, però, s'ha caigut en l'error d'afinar les campanes tomejant mecànicament l'interior, i desfent la seva cohesió molecular perifèrica, desmillorant així la ressonància i el timbre càlid i virginal que una bona campana hauria de tenir.

A Holanda i a Anglaterra sentireu els cèlebres carillons que toquen incansablement però amb resultats sovint mediocres en qualitat sonora. Són campanes tornejades. Cal notar però que a Anglaterra les grans campanes són foses a Alemanya.

### El campanar com a instrument musical

Actualment amb l'experiència secular dels campaners europeus un bon campanar es considera un instrument musical. Això requereix, però, diverses consideracions indispensables. Les campanes han de ser instal·lades a l'interior de la cambra del campanar. Els jous i l'estructura de suport han de ser de fusta adequada. Els batalls han de ser de ferro dolç i forjats, la bola ha de ser esfèrica, i el seu pes adequat al volum de la campana. El centre de la bola ha de picar al punt just on la boca de la campana té el màxim gruix i el cop s'ha de produir en el punt en què la campana ha arribat al punt més alt i la percussió ha de ser

la justa per donar el màxim de sonoritat a la campana. Els batalls han d'estar suportats amb eixos mecanitzats i aïllats amb planxes de cuir per isolar-los de les vibracions.

### Experiments fallits

Després de la segona guerra mundial es construïren campanars amb jous i estructures de ferro que, finalment al cap d'uns anys s'han desestimat. Les vibracions soscaven els suports demolint l'obra civil dels ancoratges. A més l'acer es fatiga i a la llarga s'esquerda. Per altra part una estructura de ferro absorbeix un deu per cent de la sonoritat dels campanars emetent a més sons aliens a l'autèntica sonoritat de les campanes.

### La caixa de ressonància

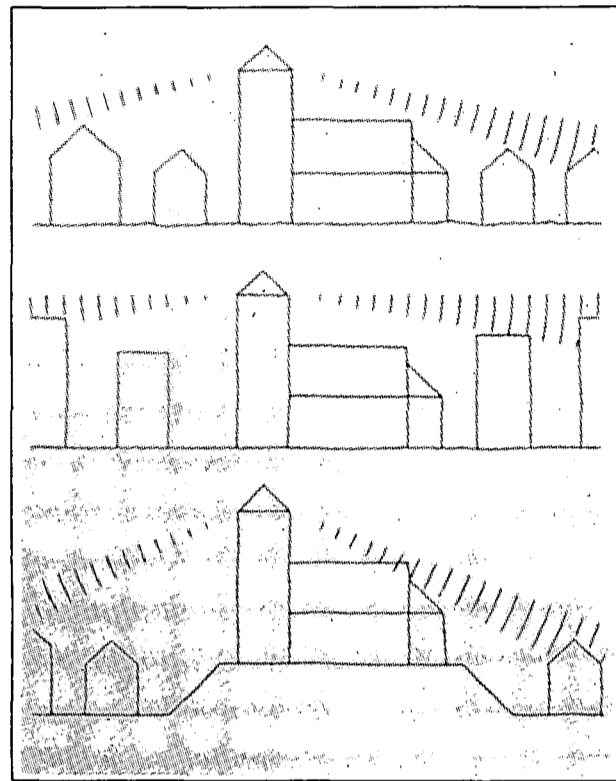
La cambra del campanar ha d'actuar de caixa de ressonància i els finestrals han d'equipar-se amb deflectors de fusta d'una determinada duresa. A l'interior de la cambra es produeix una pressió sonora que és obligada a sortir a l'exterior a través d'un petit laberint que forma l'estructura de la persiana. Les persianes deflectores dirigeixen el so en l'angle adequat segons l'alçària del campanar i sempre a la mitjana del nivell de les teulades de la població projectant el seu so a la llunyania i direcció prèviament estudiades. Els deflectors ofereixen també l'avantatge de resguardar les instal·lacions, del vent, la pluja i els ocells. Amb les persianes de fusta i la presència de la fusta de l'estructura, es produeix un so avellutat d'una gran bellesa i és un sedant per a la ciutadania.

### Noves tecnologies

Tots aquests requisits trenquen amb els cànons tradicionals d'abans però ens cal emmotllar-nos a les noves tècniques. Haurem perdut aquells amables trilleigs de les campanes però hem millorat la qualitat sonora i el comandament automàtic i sincronitzat dels campanars. Ens costa de renunciar a les campanes als finestrals i veure-les brandar o voltejar però si volem treure rendiment de les sonoritats d'un bon conjunt de campanes no hi ha altre camí que adaptar-se a les tècniques modernes. Cal remarcar que el volteig de les campanes, per molt espectacular que sigui, mai no és l'adequat per a una bona emissió sonora. Aquest sistema en els campanars moderns està descartat, a part del perill que representa per a la campana quan és tocada per inexperts.

### Programadors actuals

Aquest nou concepte de campanar està dotat de mecanismes elèctrics per moure les campanes i estan dirigits per programadors electrònics i amb molta capacitat. Campanars que poden funcionar amb programes anuals amb els mínims canvis que les festes mòbils requereixen. Avui ja s'instal·len ordinadors amb capacitats enormes que poden absorbir les combinacions més complexes i exigents. Aquests ordinadors poden estar protegits



*Els deflectors als finestrals actuen de caixa de ressonància i projecten el so en angles diferents segons l'orografia del lloc*

d'elements contra pujades de tensió o els efectes dels llamps.

Els programadors electrònics tenen una regulació de precisió i canvis horaris absolutament automàtics normalment conduïts per ràdio des de centres científics especialitzats.

Aquells campaners de cara colrada i dotats de bona cama de tant pujar i baixar del campanar, vertaders artistes d'un ofici tan noble com fer cantar i parlar les campanes, mereixen el nostre respecte, el nostre suport i la nostra admiració. Hem vist decaure molts oficis i aquest n'és un, però els nous elements moderns, si bé potser perden una mica d'aquell carisma, almenys ens asseguren la continuïtat del so de les campanes amb unes possibilitats que mai no hauríem pogut imaginar.

■ **Gaspar Vilarrubias i Codina**  
Igalada (Anoia)

## Mapes de Catalunya

segles XVII i XVIII  
acolorits d'època (39x49 aprox.)  
exemplars autèntics

En venda 8 peces

Telf. 317 67 23 (vespres)

**XCIV VIATGE CULTURAL**

**17 d'abril**

**ÚLTIMES PLACES!**

**Olius, Port del Comte, Sant Llorenç de Morunys**

**Una excursió per recordar**

Truqueu al tel. 490 59 88 Sra. Roser

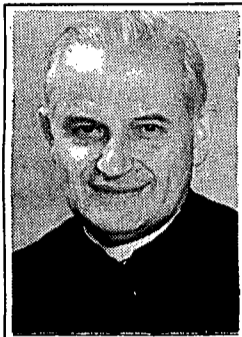


# Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,  
l'estelada anuncia el que han fet  
les seves mans.*

(Salm 18)

■ **Francesc Nicolau**



Després del que vam explicar la setmana passada dels compostos de carboni, o sigui molècules orgàniques, que es troben en els espais interestel·lars, hom pot preguntar-se si es pot donar un pas

endavant i plantejar la qüestió de la possibilitat de vida, almenys microbiana, en la pols còsmica. La majoria dels astrofísics ens respondran sense dubtar: impossible! les temperatures extremes, pròximes al zero absolut, i les mortíferes radiacions que haurien de suportar els microbis fan impensable aquesta hipòtesi. Això ens diria la majoria. Però majoria no vol dir tots. Hi ha un famós astrònom anglès, sir Fred Hoyle, fundador el 1967 del «Cambridge Institute

**La vida no pot haver-se originat espontàniament**

El nostre home ha estat un infatigable escriptor en diversos camps de la física i de l'astronomia; però la idea de l'existència de vida en els espais còsmics ha estat la que ha exposat amb més insistència i fermesa. Ho diu en les obres publicades en col·laboració amb Nalin Chandra Wickramasinghe (Amb qui ja havia establert una teoria sobre la pols interestel·lar el 1972) el 1978 «Lifecloud» (Núvol de vida), el 1979 «Diseases from Space» (Malalties des de l'espai) i el 1981 «Evolution from Space» (Evolució des de l'espai). I, a més, en les obres purament seves del 1980 «Space Travellers, the Bringers of Life» (Viatgers de l'espai, els portadors de vida) i del 1983 «The intelligent Univers» (L'univers intel·ligent), que és la seva obra més significativa, on repeteix i amplia les coses dites a les obres anteriors.

El seu punt de partida és la doble impossibilitat d'haver-se pogut originar la vida

tre  $10^{20}$  elevat a 2.000, o sigui  $10^{40.000}$ , un 1 seguit de 40.000 zeros, nombre que ompliria 40 plancs d'un llibre normal. Ni que tot l'univers fos una «sopa» orgànica no es podria fer front a una probabilitat tan petita, ni en una durada de bilions de vegades els 15.000 milions d'anys que es calcula que fa que té el cosmos.

I addueix el testimoni de Francis Crick, el que compartí el premi Nobel per la troballa de l'estructura de l'ADN, que tampoc no creu possible l'origen de la vida sobre la Terra (Crick creu que ens hi va arribar per obra d'uns éssers intel·ligents que ens la enviaren). I afegeix Hoyle: «¿Aleshores, per què els biòlegs s'entreguen a fantasies no contrastades negant el que és patent i obvi, és a dir, que les 100.000 cadenes d'aminoàcids, i per tant la vida, no van aparèixer per casualitat?»

**El darwinisme no té raó**

Però encara que s'hagués originat casualment una cèl·lula viva en el nostre planeta la teoria no és suficient per a explicar l'evolució dels éssers vius fins als actuals. Al cap. 2 de l'últim llibre citat diu: «Què ha passat per què la teoria de Darwin sobre l'evolució per la selecció natural s'hagi afirmat, en poc més d'un segle, com una superstició, en l'anomenada opinió qualificada? Per què se segueix defensant amb tanta força aquesta teoria?... Als historiadors del futur els resultarà misteriós que una teoria que pot considerar-se imprevisible hagi arribat a ser tan amplament admesa». I ens explicarà més endavant com el ritme de les mutacions a l'atzar és molt més petit del que demanaria la teoria darwiniana, fora del cas que se suposi que la selecció natural actuï d'una manera intel·ligent, com el diablet ideat per Maxwell que separant molècules fredes de les calen-

tes provocaria una diferència de temperatura. A més les proves paleontològiques són totalment insuficients: falta per trobar la transició entre insectes sense ales i alats, entre rèptils i ocells: el cèlebre *Archaeopteryx* no mostra pas, com es diu, de quina manera es va fer la transició. I la teoria de l'evolució «per saltum», o dels equilibris puntuats, de N. Elregde i S.J. Gould de 1972, no arregla res: només es pot explicar l'evolució «per saltum» si la informació genètica ve de l'exterior del sistema.

Com que les mutacions fetes a l'atzar més deterioren que no pas fan progressar, s'imposa, diu Hoyle, una aportació exterior a l'estil de com en una fàbrica de cotxes els enginyers van introduint millores en els models. «La teoria darwinista és errònia, ja que les variacions a l'atzar tendeixen a empitjorar el resultat, com efectivament suggereix el sentit comú. No es pot dubtar que les formes de vida terrestre han evolucionat, al llarg dels períodes geològics, des d'unes formes inicialment senzilles cap a unes altres més complexes. Com que uns gens que funcionin adequadament no poden autogenerar-se des de l'interior, han de procedir de l'exterior. Els gens, els components de la vida, s'ajunten a la Terra procedents d'algun altre lloc de l'espai. En comptes de considerar el nostre planeta com el centre biològic de l'Univers, crec que no és més que una planta de muntatge que posseeix un gran avantatge sobre molts altres llocs».

Així, doncs, segons Fred Hoyle la vida ha vingut de l'espai còsmic i segueix venint-ne en forma de gèrmens que han contribuït, intel·ligentment, a l'evolució biològica de la Terra. ¿Com explica la manca com s'ha esdevingut això? ¿Quina opinió ens mereix? En parlarem la setmana que ve.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

## 109. Gèrmens de vida a l'espai còsmic?

of Theoretical Astronomy», que opina que precisament només el fet de l'existència de gèrmens vinguts de l'espai ha pogut fer possible la vida sobre la Terra. I no és sol a fer aquesta afirmació.

Fred Hoyle no és un qualsevol. Va néixer a Yorkshire el 1915 i es va graduar a Cambridge el 1936. Ben aviat es distingí com a físic teòric i escriptor de gran èxit. Amb H. Bondi i Th. Gold el 1948 va establir la teoria de l'estat estacionari («steady state») de l'univers enfront de la del Big Bang. Va escriure «Frontiers of Astronomy» (1955), «Galaxies, Nuclei and Quasars» (1965), «Man in the Universe» (1966),... El 1969 l'«American National Academy of Sciences» l'escollí per membre associat, i al seu país el 1972 li concediren el títol de cavaller pels seus treballs científics. Val la pena, doncs, que coneguem la seva teoria sobre els gèrmens còsmics:

sobre la Terra per pur atzar a partir de la matèria inorgànica, i la d'haver evolucionat fins a les formes actuals pel simple mecanisme darwinian de la selecció natural ajuntada a les mutacions casuals.

Que els gèrmens vitals no poden haver-se format a l'atzar ho demostra, per exemple, el que hauria costat simplement la formació dels enzims que es troben en els éssers vius: la probabilitat de formar-se una cadena polipeptídica apta per a constituir un enzim és d'un cas entre  $10^{15}$ , i que trobi un lloc actiu apropiat és a tot estirar d'un entre  $10^6$ ; per obtenir, doncs, els 2.000 enzims que es necessiten per a catalitzar les 200.000 proteïnes que són la base de la vida, la probabilitat seria d'1 en-

### Notícia per als lectors d'aquesta pàgina de «Ciència»

L'aplec de tots els articles apareguts aquí sobre l'astrofísica de les estrelles i galàxies acaba de veure la llum en el volum n. 12 de la col·lecció *Cultura i Pensament*. Com recordaran els nostres lectors la 1ª part d'*Els astres i l'astrofísica* (55 capítols) ja va publicar-se, fa un any i mig, amb el subtítol *I. El sistema solar* i va ser el n. 10 d'aquella col·lecció. Aquesta altra part, *II. Estrelles i galàxies*, comprèn des del capítol 56 fins al 114, amb un índex d'autors i una bibliografia. També hi hem posat, com a l'anterior volum, unes il·lustracions que ajuden a una millor comprensió del text.

El pròleg a tota l'obra, escrit molt amicalment pel Dr. Josep M. Codina i Vidal, director de l'Observatori Fabra de Barcelona, es troba al primer dels dos llibres. Entre altres coses ens hi deia: «La informació aportada és molt abundant i actual, incorporant els últims coneixements subministrats pels moderns mitjans de l'astronàutica. El treball de recopilació de dades que això representa es pot qualificar de veritablement extraordinari. I no oblidem de seguir, com cal, l'evolució històrica de cada cas, sovint captivadora. L'estil, per altra part, és agradable, amb un lèxic escaient i amb una exposició molt entenedora fins i tot en el cas de qüestions no

massa senzilles. Resulta així una lectura fluida, de la qual hom no es desprèn fàcilment. No sense dificultat es poden aconseguir aquestes qualitats en una obra de divulgació, de tipus descriptiu i, com en el present cas, molt detallada. Per elles la seva lectura és del tot recomanable i, sens dubte, serà profitosa no sols per a un públic ampli i general, sinó també per a persones d'avançada formació científica o cultural i àdhuc, em permeto dir, per a especialistes en l'àmbit de les ciències del cel. Tots hi trobaran informació interessant i dades útils. Però, a més, mogut pel seu zel pastoral, no deixa de banda l'aspecte transcendent o religiós. La consideració de les meravelles del firmament, del seu ordre i immensitat, porta molt directament a la consideració del Creador. I això no sols és possible en el raonament i en la ploma d'un sacerdot, sinó també en el discurs d'un científic. S'ha de reconèixer que la Ciència, en el seu progrés, arriba de vegades a situacions que sobrepassen la intel·ligència de l'home, és a dir al «misteri», i llavors cal que saltem, amb sinceritat i sense por, a un altre ordre situat per damunt d'aquesta naturalesa que hem anat descobrint i analitzant...»

### Residència oberta a persones amb esperit cristià de la 3a. edat

a *Pallejà*

Província de Barcelona

A 20 minuts de Barcelona la residència de la Mare de Déu de la Mercè i Sant Francesc, us ofereix:

Un ambient confessional catòlic. Capella. Assistència religiosa permanent.

Control mèdic. Zona enjardinada. Habitacions individuals i dobles. Calefacció.

Per a informació: Tel. 663 09 49.

Donem i demanem tota classe de referències.

Places limitades.

Informeuvos a la vostra parròquia.



## Crònica televisiva

El programa «Tothom per tothom» de TV3, presentat per Àngels Barceló i dirigit per Tatxo Benet —que també havia exercit de presentador a l'anterior etapa del programa—, s'emmarca dins la línia dels populars «reality show», inesgotable brollador de productes televisius la base substancial dels quals són històries personals de tota mena que compten amb el —gairebé sempre— corprenedor testimoniatge dels seus protagonistes. L'objectiu fonamental d'aquest espai de periodicitat mensual consisteix en divulgar diversos actes humanitaris, heroics i de generositat ciutadana de la manera més planera i didàctica possible perquè arribin amb tota la seva

potencialitat vers l'audiència per tal d'aconseguir un noble propòsit: augmentar el nombre de voluntariat social i cívic arreu de Catalunya.

L'Institut Català del Voluntariat (INCAVOL), organisme adscrit a la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, patrocina aquesta producció televisiva. Davant les càmeres, individus pertanyents a diferents associacions i col·lectius de voluntaris narren amb tots els ets i uts la meritòria tasca que duen a terme i acostumen a coincidir en què la desinteressada col·laboració dels ciutadans és essencial per al bon desenvolupament de la societat. Tothom qui tingui la inquietud de fer alguna cosa positiva pels altres, sense esperar res a canvi, pot ser voluntari. Una persona conscient que la millora de la societat l'hem de construir entre tots i per a tots. Les associacions de voluntariat social contribueixen a resoldre situacions de necessitat, tant si són de salut, com de falta de cultura o de llar, de soledat o d'integració social, entre moltes altres.

El programa reconstrueix amb gran professionalitat quatre històries verídiques en les quals va tenir lloc l'actitud solidària d'alguns ciutadans. La majoria de les vegades estan protagonitzades per les mateixes persones que les van viure, la qual cosa fa que es converteixin en actors per un dia d'una situació que coneixen força bé. També són presents al plató per explicar en directe les seves colpidores vivències. Un testimoniatge viu de la solidaritat humana.

■ Miquel Àngel Codina *Periodista*

## LA SARDANA I LA DANSA

## Concursos per a infants sobre la sardana

A Girona els «Amics de la Sardana Terranostra» convoquen concursos de redacció i pintura per a nens i nenes entre els 6 i els 14 anys, (redacció i pintura). El tema únic dels dos concursos és La Sardana. Les trameses d'originals cal dirigir-les a Generós Mestres, del carrer Ramon Muntaner, número 3, entresol segona, a Girona, codi postal 17005. El termini d'entrega d'originals acaba el 20 d'abril. Es pot ampliar la informació al telèfon 23 92 15, amb el prefix 972, si cal.

S'ha convocat també el certamen de composició per cobla de les viles de Ceret i Banyoles, organitzat pel Foment de la Sardana de Banyoles. S'ha limitat a obres de tema lliure per cobla, d'una durada mínima de 5 minuts fins a una màxima de 30 minuts. Hi ha quatre premis dividits en 800.000, 500.000, 300.000 i 200.000 pessetes respectivament, i premis de 100.000 pessetes addicionals per obres que presentin algun instrument solista a part de la cobla. S'atorgarà la mateixa quantitat si l'obra és escrita per més d'una cobla. També es donaran premis de 200.000 pessetes addicionals per obres premiades si l'autor ha nascut després del primer de gener de 1964, i la mateixa quantitat per l'obra d'un autor fins a trenta anys que no hagi tingut premi però mereixi un reconeixement per part del jurat. Les obres cal enviar-les al Foment de la Sardana de Banyoles, apartat de correus número 125, de Banyoles, codi postal 17820. El termini d'entrega d'obres, és el 31 d'agost. Per més informació o petició de Bases cal dirigir-se al Foment de la Sardana, a l'adreça indicada.

■ Josep Ventura

## CINEMA

## El informe Pelicano

Director: Alan J. Pakula. Intèrprets: Julia Roberts, Denzel Washington, Sam Shepard.

Darby (Julia Roberts) és una intel·ligent estudiant de Dret. Arran de l'assassinat de dos jutges del Tribunal Suprem nord-americà, fa un treball teòric —*El informe Pelicano*—, en el qual aventura una hipòtesi dels fets. L'informe arriba a mans del govern, i a partir d'aquí comença a perillar la vida de tots els qui hi han tingut a veure. Darby entrarà en contacte amb el periodista Gray Grantham (Denzel Washington) per desvetllar la veritat.

Novament un *best-seller* de John Grisham es converteix en pel·lícula; aquesta vegada de la mà d'Alan J. Pakula, que fa tasques de guionista i director. El realitzador de *Todos los hombres del presidente* reprèn alguns dels elements d'aquest film: escàndol polític que esquitxa la Casa Blanca, periodisme d'investigació... Fins i tot cita el Watergate quan s'especula sobre la possibilitat que l'estudiant no existís i el periodista disposés de distintes fonts d'informació, idea que també s'aplicà al cèlebre *Garganta profunda*.

Pakula demostra que sap com compondre trencaclosques, encaixar les distintes peces d'un relat complex. I això malgrat que comença la pel·lícula amb poca fortuna, acumulant en excés escenes de *suspens* sense embastar. És a més el moment escollit pel director per transmetre, sense excessiva subtilesa, una prèdica en la qual mostra un grup de *fanàtics* contrari a l'avortament, advoca pels drets dels homosexuals i dona per natural la relació sentimental entre

Darby i el seu professor.

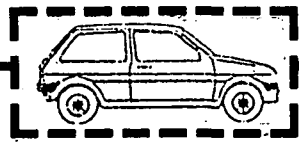
Però a mesura que avança la pel·lícula, acció i informació guanyen en coherència, mantenint l'interès. La relació entre estudiant i periodista funciona perfectament, i sens dubte és el prin-



cipal motor de la pel·lícula. El mèrit del guió i dels actors és més gran si es té en compte que gairebé no s'ofereixen dades sobre els personatges.

A més de ser una intriga política ben construïda, el film gaudeix de l'habitual distinció de produccions d'aquest tipus. La fotografia és impecable, i els escenaris reproduïen molt bé la Casa Blanca o la grandiosa oficina del periòdic de Gray. A això s'afegeix la partitura de James Horner, que renuncia a la vistositat per donar suport a la incertesa de la trama.

■ J.M. Aresté *(Aceptensa)*



Quan va morir el papa Pius XII l'any 1958, vaig llegir en algun lloc, una frase sobre la seva persona que em va cridar l'atenció i me'n vaig adonar que quadrava perfectament amb els meus íntims anhels. Deia l'autor que el Papa havia sabut assimilar totes les coses per extreure'n el seu sentit cristià. Els qui ho recordin constataran com és d'encertada aquesta asseveració. La frase encara la conservo escrita en un paper i enganxada en un armari; ha estat per a mi un esperó i una satisfacció. He dit tot això per justificar els comentaris que he anat fent durant unes quantes setmanes sobre uns llocs que prèviament havia visitat. Pedres, flors, persones, sobretot persones, és el que m'ha importat més. I vagi a Jerusalem o a l'Expo'92 he de reconèixer que sempre en trec profit espiritual. He llegit sempre més d'una guia, acostumo a comprar sempre les monografies que trobo als llocs que visito. Però no és l'arqueologia, que és el que acostuma a ser l'objecte d'estudi d'aquests manuals, el que ha atret el meu interès. I qui hagi llegit els meus comentaris s'haurà adonat que no pretenc substituir cap llibre. He de reconèixer que he estat feliç viatjant. Actualment no puc fer-ho. I que Déu conservi molts anys la vida de la meua mare, que és la que ho impedeix, millor dit la seva edat i la seva salut, car ella i el meu pare van ser els que em van ensenyar a viatjar. Gairebé, vaig néixer al tren, ferroviari era la professió del meu pare, més tard la moto i el cotxe van ser la forma habitual de traslladar-me,



## Una parada en el camí des de la Llobeta

pretenia enorgullir-me, sinó humiliar-me davant els misteris. Tampoc enriquir-me, sinó enriquir els altres amb les meves pregàries i compartint experiències. I en aquell precís instant el pensar que aviat podria resar el Credo davant la tomba dels apòstols em va omplir d'emoció. Vaig descobrir també que ser pelegrí era també una vocació, potser transitòria, que no anul·lava ni la de sacerdot, ni la meua feina a la fusteria, però que mereixia ser-li fidel en aquell moment. I em va anar bé l'experiència, així que l'he repetit moltes vegades, al cap i a la fi, com qualsevol home, no haig de ser altra cosa que pelegrí d'eternitat. Punt i seguit.

■ P.-J. Ynaraja, *capellà de La Llobeta*

## De viatge

però no va canviar l'estil. Punt i a part.

La primera vegada que vaig anar a Roma vaig fer un gran descobriment. Anava jo amb tres companys de feina en un Citroën 2cv amb una tenda de campanya i un butà. Havíem acampat en un racó d'un camí prop de l'autopista, era de nit i els altres dormien. Jo, amb l'excusa de les meves pregàries, meditava interiorment. Va ser llavors quan vaig veure la llum dins meu i em vaig adonar que jo era un pelegrí. No calia anar a peu o amb bicicleta per ser-ho (qui així ho feia era ric afortunat en temps i un treballador d'abans gaudia només de quinze dies de vacances cada any). Ser pelegrí era una actitud interior més que una manera concreta de viatjar, i jo tenia aquesta actitud. No pretenia viatjar per veure, sinó per descobrir. No era viatjar per comprar, sinó per pregar. Ni

## Judaisme i cristianisme primitius

Uns pastors beduïns descobriren, a finals del 1946, els *Documents de la mar Morta*, una de les troballes arqueològiques més importants del segle actual. Ràpidament es varen fer traduccions d'aquests textos i d'altres que es trobaren posteriorment. Tal com diu l'autor,

César Vidal. *Los documentos del mar Muerto*. Alianza Editorial.

l'aparició i divulgació dels *Documents de la mar Morta* permet el coneixement del cristianisme i judaisme de segle II. El seu contingut va constituir un misteri durant mig segle.

En aquest llibre, César Vidal explica el contingut de cadascun dels documents i l'emmarca en el context de l'època. L'estudi és un material de consulta obligat per a totes aquelles persones interessades a conèixer el marc en què es varen desenvolupar el judaisme i cristianisme primitius, com també la literatura de Qumran.

Els primers documents varen ser

comprats per Athanasius Yeshue Samuel, clergue del convent de Sant Marc de Jerusalem. Yeshue va enviar després més monjos a la recerca de més documents. Varen trobar més de 600 fragments de manuscrits. Després de la guerra dels 6 dies, Israel va ocupar tota la zona de les coves de Qumran i el govern israelià va indemnitzar l'antiquari àrab amb més de 100.000 dòlars. La Universitat Hebrea va encarregar la traducció dels textos a un equip internacional d'especialistes.

■ Ferran Camps

## Una història viva

*La vida de Disraeli* és una biografia emblemàtica, una obra mestra del gènere i la millor obra d'André Maurois. Amb el seu gran art d'escriptor, tant en el relat com en l'estructura del llibre, l'autor ens introdueix en la vida d'un dels homes polítics més grans i més complexos que han existit, al mateix temps que desplega davant la vista del lector tota una època de la història d'Anglaterra, l'època de més esplendor del que s'anomenà l'Imperi Britànic.

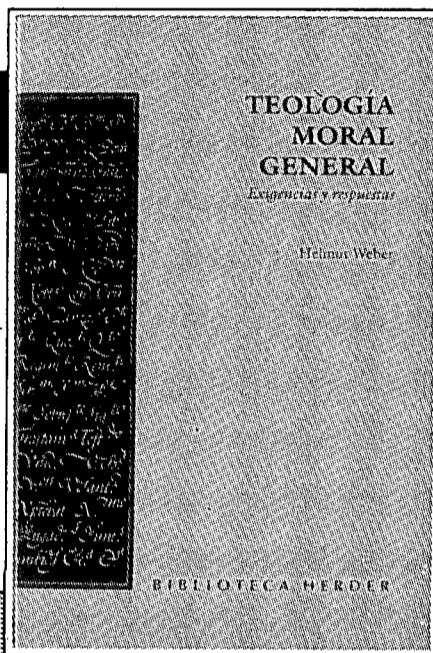
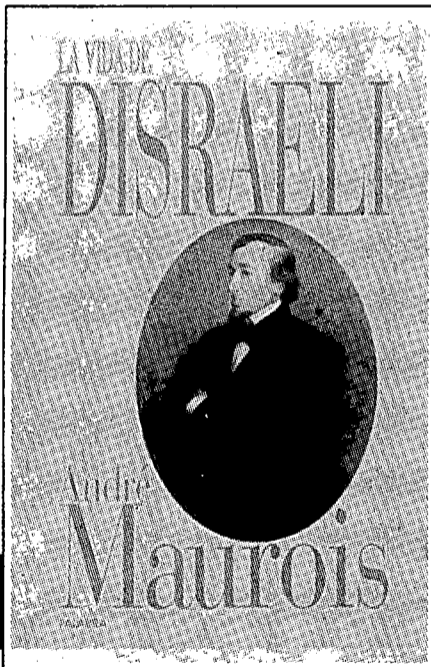
André Maurois supera magistralment les dificultats que ofereix la tasca de penetrar en la manera de ser del seu personatge i ens ofereix una història, que captiva des del principi fins a la fi amb les peripècies personals —la família, la joventut, els escrits, els viatges, les amistats, la desmesurada ambició de lliurament— de qui ha estat considerat com el més gran home polític; i ens du a emocionar-nos amb les dues facetes més entranyables d'aquest home tan difícil: la tendresa de l'afecte que es professen ell i la seva dona, i el tracte confiat, per damunt d'un protocol zelosament observat, que mantenen la reina Victòria i el seu Primer ministre fins a la mort d'aquest.

Fou la mateixa Reina qui va escriure l'epitafi de l'enterrament de Benjamí Disraeli:

A L'APRECIADA I HONRADA  
MEMÒRIA DE BENJAMÍ,  
COMTE DE BEACONSFIELD,  
AQUEST MONUMENT  
ÉS DEDICAT PER LA SEVA  
AGRAÏDA SOBIRANA I AMIGA  
VICTÒRIA R. I

● C.C.

André Maurois. *La vida de Disraeli*. Ed. Palabra



Helmut Weber. *Teología moral general*. Editorial Herder.

## Una obra de síntesi valenta i clara

¿Quina és la situació actual de la teologia moral catòlica? Per uns, ha quedat desbordada pels problemes actuals; uns altres la veuen en un atzucac i sense possibilitat de fer marxa enrera; no li manquen els qui contemplen com un enorme edifici en runes, amb els darrers habitants a punt d'abandonar-lo; finalment, molts continuen considerant-la la seva llar espiritual.

A tots ells els ofereix Helmut Weber una obra de síntesi valenta, clara, oberta i alhora segura, sobre els continguts essencials de la teologia moral. Obra de màxima utilitat per a l'estudi, però que pot fer un inapreciable servei per a la simple orientació espiritual dels creients en l'actual situació de crisi de valors.

Helmut Weber va néixer el 1930. Estudià teologia a Tréveris, Roma i Würzburg. Ha exercit la docència de la teologia moral a Tréveris des del 1966 i ha publicat diversos estudis sobre la seva especialitat.

● G.S.

## L'apassionant món de l'electrònica i la ràdio

Qualsevol lector que s'interessi per aquest manual hi trobarà no solament els coneixements particulars dels radioaficionats, sinó tots i cada un d'aquells que li permetin endinsar-se en els fonaments de la mateixa ràdio i de l'electrònica com a base fonamental de coneixement en el camp tècnic-científic. És per això que s'ha estructurat aquest llibre de manera que, progressivament, es vagin adquirint coneixements que duguin a comprendre millor la base de la nostra afeció o professió, segons sigui el cas.

S'ha utilitzat un llenguatge amè i col·loquial, intentant no caure en tecnicismes que vagin més enllà de l'objectiu

de l'obra i més propis d'una carrera especialitzada que d'un llibre que persegueix interessar al profà i ajudar el professional.

Els dos primers capítols, els més tècnics, permeten de comprendre la base científica d'una cosa tan propera a nosaltres quotidianament, que moltes vegades no ens parem a pensar en la seva importància: l'electrònica.

Els següents capítols ens endinsen pas a pas en el món de la ràdio, des d'aquella que tots coneixem, la de les emissions públiques, fins la que ens ocuparà plenament i que és la base de la nostra afeció.

Es fa un breu repàs de la ràdio a bord,

ja que en una embarcació, fins i tot de plaer, es converteix en un *hobby*: pot arribar a salvar les nostres vides.

Per acabar es parla de clubs i associacions, així com de legislació, de manera que tinguem una visió completa i detallada d'aquest món apassionant.

● F.P.

Manual completo del radioaficionado. Editorial De Vecchi



## No hi ha cap mal bo

I menys el mal de queixal. No n'havia tingut mai. Renoi, quin mal tan dolorós! Em va despertar en plena nit, i no sabia pas què em passava. Vaig encendre el llum, i sense deixar de gemegar, vaig córrer a despertar la mare.

—Mare, mare, em fa molt de mal la boca!

—Ai noi, quin espant! I què és tant gemegar. ¿Què vols dir que et fa mal la boca?

—Doncs, que una dent o un queixal em fa un mal de mil dimonis.

—¿Vols dir que no exageres una mica?

(Jo obria la boca i deia com podia: «aquí, aquí»).

—Bé, no gemeguis tant. Aguanta't una mica. No es mor ningú de mal de queixal. Et donaré una aspirina amb aigua i sucre i veuràs com et passarà. Què, ¿et passa?

—Em sembla que una mica, sí.

—Demà anirem al dentista, ell et curarà i aquí no passa res.

—És molt dolent el mal de queixal, ¿oi mare?

—Mira, de mal no n'hi ha cap de bo.

—I ara com ho faré per menjar xocolata de la forta.

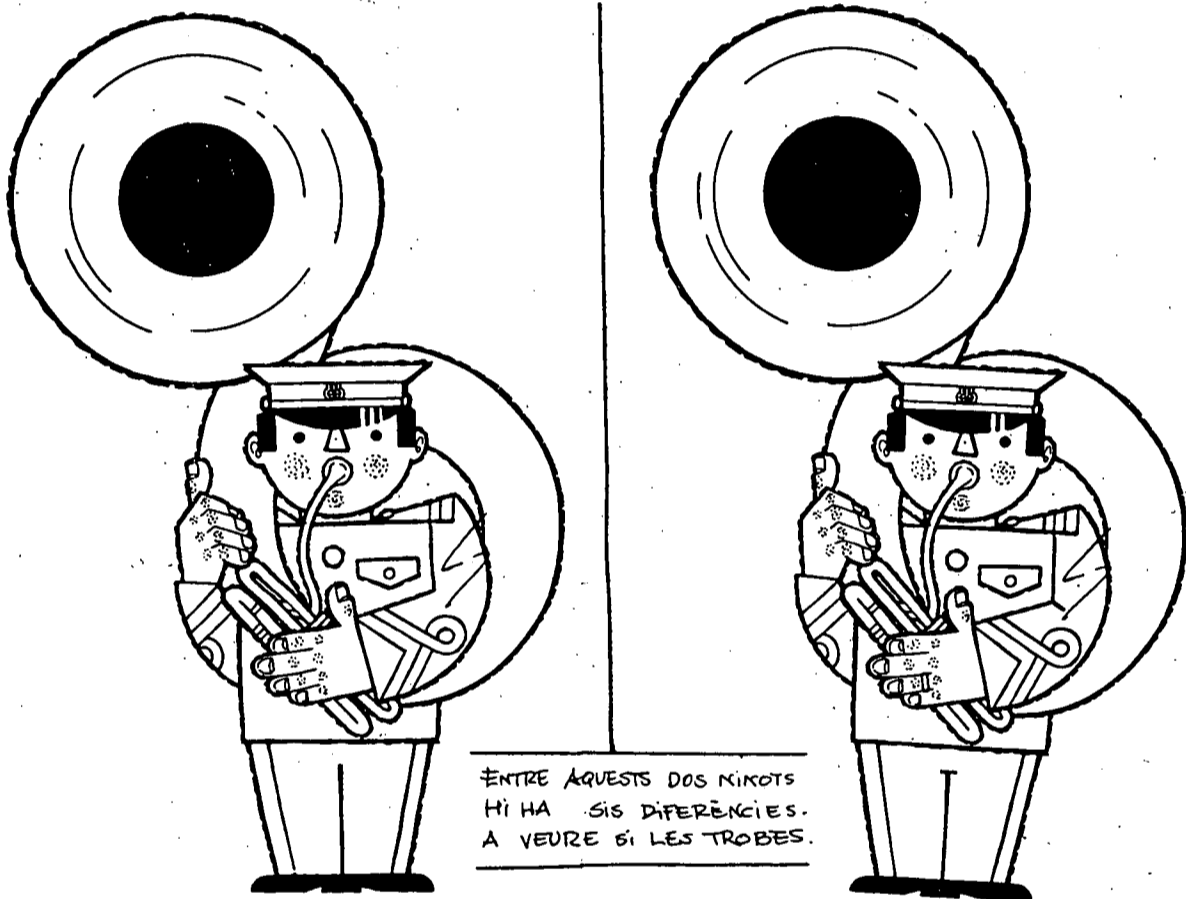
—Has de menjar per l'altre costat; i de xocolata ni forta ni tova. Fa mal als queixals.

—O sigui que, a més a més, sense menjar xocolata.

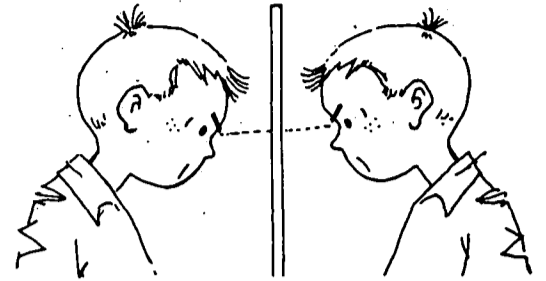
—Au, vinga, torna-te'n al llit i dorm.

—Fes-me un petó, mare. Quan era més petit em curaven els nyanyos; potser ara em curaran el mal de queixal.

L'Eixerit



## L'amic de l'Oscar



L'Oscar era un nano molt tímid i vergonyós a qui li costava molt de fer nous amics. Però des de petit en tenia un de molt especial. El millor amic que mai pogués tenir. El seu amic mai no li duia la contrària, mai no s'enfadava amb ell, sempre feia el mateix que ell i sempre hi era quan l'anava a buscar.

L'Oscar veia el seu amic cada matí. Quan després de llevar-se i vestir-se entrava a la cambra de bany el seu amic ja hi era. Se li assemblava molt. De fet era gairebé idèntic a ell. Tan despeninat com ell. Amb els ulls mig tancats encara per la son, vestit igual que ell, l'Oscar II —així és com es deia—, feia els mateixos gestos, les mateixes ganyotes que feia l'Oscar. Però l'Oscar II tenia un petit problema: era mut. L'Oscar II no podia parlar o no en sabia. L'Oscar mai no li havia sentit dir ni una sola paraula. I això que s'hi esforçava, eh? Sí, s'hi esforçava de debò; movia els llavis de la mateixa manera que l'Oscar, la gola li pujava i baixava al mateix ritme, però de la seva boca no en sortia mai cap so. Fins i tot quan plorava (solidaritzant-se amb els plors de l'Oscar) ho feia de la manera més silenciosa que pogués imaginar.

Aquest era un problema que tenia molt amoïnada l'Oscar. Ja havia intentat fer parlar al seu amic de totes les formes possibles. Amb molta paciència i suavitat havia intentat d'ensenyar-li. Amb ja no tanta paciència i suavitat, més d'un cop havia mirat de provocar-lo fent-li llangotes o dient-li impertinències. Però els seus esforços no havien tingut cap èxit. Tot havia estat en va. L'Oscar II mai no li va contestar, mai no va dir ni un sol mot. Cap resposta, cap paraula: definitivament, era mut. I això a l'Oscar el desesperava.

Heus aquí que un matí que l'Oscar estava d'un terrible mal humor (per culpa dels exàmens, és clar) va entrar al bany donant un cop de porta i dient pestes de tothom i quan va adonar-se que l'Oscar II semblava tan empipat com ell no li va fer cap gràcia.

—¿Es pot saber perquè estàs enfadat, tu? No tens cap motiu per estar-ne; tu no has d'anar a escola, ni has d'estudiar, ni has de fer exàmens. T'estàs tot el dia aquí sense fer res i sense dir res! —començà a cridar l'Oscar.

—¿Au, vinga, digue'm, perquè poses aquesta cara? Però, ¿vols fer el favor de contestar-me? —i, alhora que deia això va donar un cop de puny al seu amic amb totes les seves forces. I per primera vegada l'Oscar II va dir alguna cosa: va deixar anar un gemec horrible i va trencar-se en mil bocins.

—Havies de saber —va dir-li la seva mare— que als amics se'ls ha d'acceptar com són i si intentes fer-los canviar corries el risc de perdre'ls.

ANNA

## EN BADOSA I EN BASORA



ai deis

VOLS DIR QUE ANAVA AIKÍ?

SÍ, HOME, SÍ.

QUÈ VA FER JESÚS?

VA PREDICAR LA PAU I LA JUSTÍCIA.

DE FET, VA VE-NIR PER A SALVAR ELS HOMES.

VAJA! MOLT MILLOR QUE EL BATMAN

### EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

#### TV1

**Diumenge 11.00** *La Missa*: amb la participació de l'escolania de la Santa Creu, de la catedral de Barcelona (arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Domènec Cols (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios*: Jóvenes en desventajas.

**Dimarts 02.40** *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

#### TV2

**Dissabte 08.00** *Últimas preguntas*.

**Diumenge 08.45** *Espacio interreligioso*.

#### CANAL 33

**Divendres 17.15** *Signes dels temps*: Espai obert: «Kenia»; Diàlegs: «Jornada Mundial de les Comunicacions Socials» amb la participació de Mn. Jaume Aymar i Jaume Guillaumet; Signes dels 90; Cal saber; Aula; 7 dies d'Església; Evangeli avui: a càrrec d'Armand Puig (director: Xavier Martín).

**Diumenge 24.00** *Signes dels temps*: (repetició).

#### TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

**Dv 15/04 22.45** *Creure, avui*: «10 anys del Centre d'Acolliment per a africans Sant Pau, de Mataró (director: Ramon Safont-Tria).

**DI 18/04 15.00** *Creure avui*: (repetició).

**Dv 22/04 22.45** *Creure, avui*: Taula rodona: «Pasqua: festa de vida» (director: Ramon Safont-Tria).

### EMISSIONS A LA RÀDIO

#### CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

**Diumenge**  
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

#### CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

**Diumenge**  
10.00 *La música religiosa: Singet dem Herrn ein neues Lied*, Motet BWV 225, de Bach; *Missa de Pietrowin*, per a solistes, cor i orgue, de Moniuszko; *Un himne a la Verge*, de Britten.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

#### CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

**Diumenge**  
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

#### COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

##### De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.  
21.00 *El Espejo*.

##### Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

#### RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

##### Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

##### Dimarts

15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

#### RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

##### Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

##### Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

#### RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

##### De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

##### Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

#### RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

##### Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

#### RÀDIO BARCELONA (OM 666)

##### Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; l'entrevista amb P. Melquiades Andrés, teòleg i historiador dels místics; Suggeriments per viure millor la vida i la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

#### RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

##### Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

#### RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

##### Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

#### RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

##### Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

#### RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

##### De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

##### Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

##### Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

#### RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

##### Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de

#### Solsona

#### COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

##### De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

##### Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

#### RÀDIO VALLS (FM 103.2)

##### Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

#### Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

#### RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

##### Cada dia

22.10 *Noticiero*.

#### RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

##### Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

#### TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

##### De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

##### Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

## PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

### PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

**ESGLÉSIA VIVA**: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

**Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.05h.

**FETS I CRITERIS**: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

**Onda Cero: Ràdio Tarragona** (FM 91.0) dissabte 13.05h

**Ràdio Nova** (FM 93.5) dissabte 09.15h.

**AVUI ÉS EL TEU DIA**: a Ràdio 5.

**CAFÉ I PASTES**: a Tarragona Ràdio.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;  
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

**ESGLÉSIA VIVA**: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodriguez).

L'emeten:

**Cadena Cope: Figueres** (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

**Ona Jove de Riudellots** (FM 101.2) dissabte 17.30h.

**Ràdio Arenys de Mar** (FM 91.2) diumenge 9.45h.

**Ràdio Arenys de Munt** (FM 107.0) diumenge 11.30h.

**Ràdio Banyoles** (FM 107.3) dissabte 8.00h.

**Ràdio Besalú** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

**Ràdio Bisbal d'Empordà** (FM 107.4) diumenge 10.00h.

**Ràdio Canet de Mar** (FM 107.6) dissabte 10.30h.

**Ràdio Stil de Cassà** (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

**Ràdio l'Escala** (FM 107.6) divendres 16.00h

**Ràdio Grup Girona**, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

**Ràdio Palafrugell** (FM 107.8) diumenge 8.30h.

**Ràdio les Planes d'Hostoles** (FM 107.7) diumenge 9.30h.

**Ràdio Salt** (FM 97.7) dissabte 8.30h.

**Ràdio Sant Joan les Fonts** (FM 107.0) diumenge 9.00h.

**Ràdio Santa Coloma de Farners** (FM 103.6) diumenge 9.00h.

**Ràdio Sarrià de Ter** (FM 87.6) diumenge 10.00h.

**Ràdio Shalou de Palau** (FM 106.6) diumenge 10.30h

**Ràdio la Vall d'en Bas** (FM 106.6) diumenge 9.00h.

**Ràdio la Vall** (FM 107.6) diumenge 9.00h.

**MÚSIQUES I CANTS**: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

**Ràdio Banyoles** (FM 107.3) dissabte 8.30h.

**Ràdio Arenys de Mar** (FM 91.2) dijous 20.30h.

**Ràdio Arenys de Munt** (FM 107) divendres 20.00h.

**Ràdio Besalú** (FM 107.8) diumenge 11.30h.

**Ràdio Sarrià** (FM 87.6) diumenge 8.30h.

**Ràdio Les Planes** (FM 107.7) dissabte 10.00h.

**Ràdio La Vall** (FM 107.6) dimarts 21.00h.

**Ràdio Palafrugell** (FM 107.8) dimarts 14.30h.

**Ona Jove Riudellots** (FM 101.2) dissabte 17.00h.

**LA PARAULA DEL BISBE**: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

**Ràdio Calella** (FM 92.2) diumenge 11.00h.

**Ràdio Olot** (FM 98.1) diumenge 9.00h.

**Ràdio Tordera** (FM 107.1) dissabte 9.05h.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

**CONVERSA SETMANAL**: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

**Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

**FE I VIDA**: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

**Ràdio Antena Caro** (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

**Ràdio La Cala** (l'Armetlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

**Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

**Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30 h.

**Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

**Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

**Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h.

**Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h.

**Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05.

**Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

**Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00

**Ràdio Ulldecona** (FM 95) diumenge 09.05h.

**Ràdio Vinaròs Nueva** (FM 92.8) dissabte 22.30h.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

**RESSÒ**: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

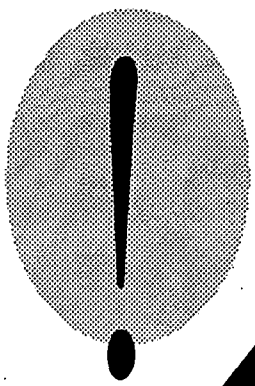
**Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

**Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h.

**Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.





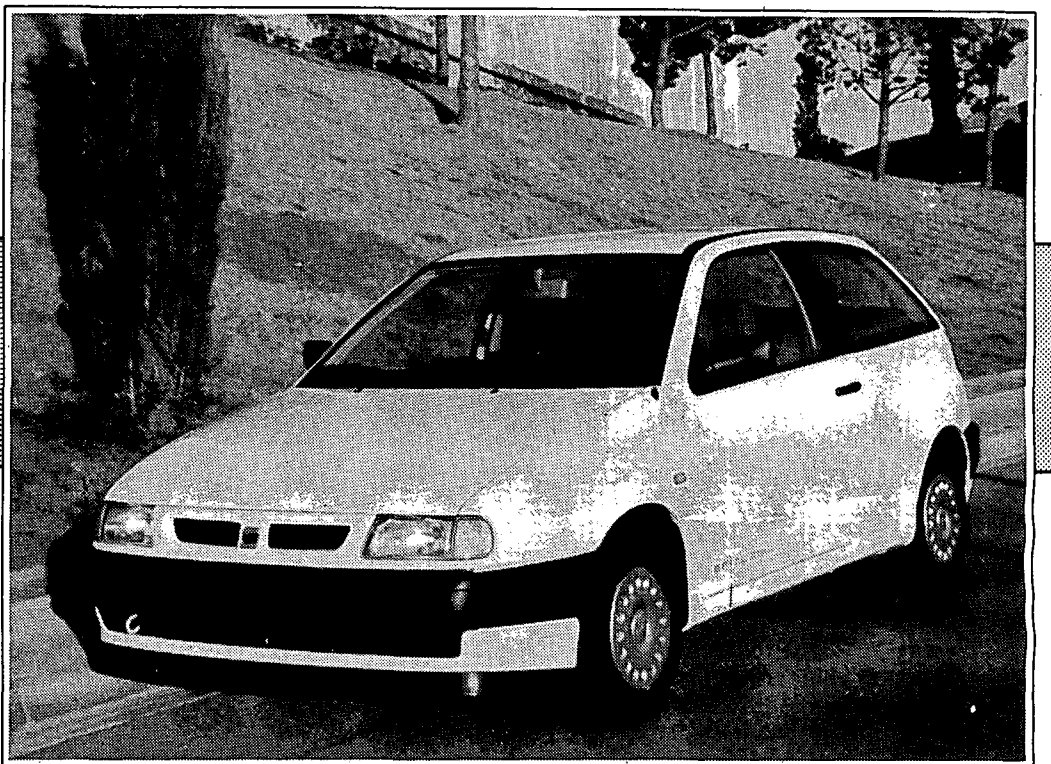
la vostra aportació

# Catalunya Cristiana

## CAMPANYA D'APORTACIONS POPULARS AL NOSTRE SETMANARI

Adquirint les butlletes podeu optar als premis.

**1r. premi:** *Un cotxe  
SEAT IBIZA,  
1,3i CL - 3 portes.*



## SORTEIG TRADICIONAL: 2 DE JUNY

**2n. premi:** *Viatge a Terra Santa (2 places), en qualsevol dels nostres pelegrinatges.*

**3r. premi:** *Un joc de cafè, de producció artesanal.*

**I també, a més:**

*10 lots de llibres amb 6 fítnols de la nova col·lecció «ÀLBUMS DISNEY», de Walt Disney (Ed. Beascoa).*

### BUTLETA DE COMANDA

Per participar en el Tradicional SORTEIG 1994 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

Talonaris a 6.250 ptes.       Butlletes a 125 ptes.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població..... DP.....

Tel..... Província.....

Trameto l'import per  xec barrat  gir postal

### NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

PODEU ADQUIRIR LES BUTLLETES A LES SEGÜENTS LIBRERIES DE BARCELONA:

- La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 3
- Balmesiana, Duran i Bas, 6
- Signe, Mallorca, 301

Podeu demanar-ho per correu enviant aquesta butlleta de comanda.



**ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**

Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, tel. (93) 301 37 18. 08010 Barcelona

**ELS CRISTIANS HEM DE SOSTENIR LA NOSTRA PREMSA. GRÀCIES PER LA VOSTRA APORTACIÓ**

**«Pregar el No-Sé-Qui.  
Espero: Jesucrist»**



Eugène  
Ionesco  
(1912-1994)

### LLINDAR

Dilluns sant moria a París, Eugène Ionesco, el gran dramaturg romanès. Nascut a Siatina (Romania) el 26 de novembre de 1912, fill d'un advocat romanès i d'una francesa, Ionesco, que es traslladà a París l'any 1938 i més tard prengué la nacionalitat francesa, ha estat, sens dubte, un dels grans mestres del teatre contemporani. Abans que Samuel Beckett portés a l'escena el seu *En attendant Godot* el 1953, Ionesco ja saltà a la fama el 1950 amb la *Cantatrice chauve*, de manera que fou ell pròpiament el creador de l'anomenat «teatre de l'absurd». En aquesta obra, per mitjà de l'absurd i el no-sentit, per mitjà de les desarticulacions verbals, per bé que Ionesco aconseguí fer esclatar a riure l'espectador una i altra vegada, ens presenta molt seriosament el drama mateix del llenguatge i de la comunicació en els nostres dies.

De Ionesco, a més de la *Cantatrice chauve*, l'única obra que jo conec, en vaig llegir darrerament un recull d'articles, *Antidotes*, i *La recherche intermittente* (que

jo he llegit en la versió italiana), unes reflexions autobiogràfiques publicades el 1989, i que segueixen a les que vint anys abans ens lliurà en la seva primera autobiografia, *Journal en miettes*. Feia temps que em sentia

## La recerca d'Eugène Ionesco

atret per la personalitat d'aquest dramaturg que havia decidit de «gostar no pensar com els altres» i que denunciava amb fermesa, molts anys abans de la caiguda del Mur de Berlín, la malaltia difusa en el nostre segle, la que ell anomenava «rinocerontitis» ideològica i política dels intel·lectuals d'esquerra, «companys de viatge lliurats a la mentida metòdica» consistent en el seu persistent «rebuig irracional d'acceptar l'evidència».

A *Antidotes*, en efecte, Ionesco explica la seva solitària aventura d'oposició, primer del nazisme a Romania, i després del «gauchisme» dels intel·lectuals europeus, presidits per Jean Paul Sartre, expressió d'una minoria d'intel·lectuals que imposà a la «majoria silenciosa» el seu poder ideològic. Aquesta seva presa de posició li valgué el rebuig d'aquells intel·lectuals «progressistes», que el condemnaren a l'ostracisme. En canvi, a *La recherche intermittente*, Ionesco ens descriu, sobretot, la seva recerca de Déu i de la fe, encara que n'exposa també sincerament els dubtes i els esculls. M'estranya, per això mateix, que l'escriptor Fernando Arrabal hagi escrit a *Cambio* que Ionesco «era agnòstic... no creia en

Déu, però, en canvi, creia en el diable», quan aquest llibre precisament està farcit d'actes de fe sincera. Permeti'm a continuació el lector d'oferir-ne un breu recull.

«Déu inaccessible. Però, a través de Jesús, accessible. Per això, Ell, l'inefable, s'ha fet Jesús, s'ha donat un nom: Jesús» (p. 48). «Estem re-aprenent Déu. El creure, la fe, ja no són ridículs. Déu torna a mostrar-se. Confirmo el que deia Malraux: el segle XXI serà religiós, o no serà. Algun resultat ja ha estat assolit: cada vegada es menys ridícul creure en Déu. Cal prendre-ho en consideració» (p. 86). «Solament confio en l'eficàcia de la pregària, la qual deriva de qui és pregat i de qui prega. Si la pregària no fos eficaç, ¿què és el que ho podria ser?» (p. 90). «Jo no estic a l'altura d'aquells que saben que creuen, ni d'aquells que creuen sense saber-ho. Però pot donar-se que també jo cregui, sense creure que crec, sense saber massa bé si crec o no crec. Déu meu, feu que jo cregui en Vós» (p. 93).

¿Com pot afirmar Arrabal que Ionesco no creia en Déu? Potser s'ha sentit amb l'obligació de satisfer el lector «progre» de *Cambio*, no fos cas que, commogut davant un tal testimoniatge de fe, a aquest se li acudís d'iniciar-se en la mateixa recerca. Amb tot, Arrabal no ens ha volgut, curiosament, amagar el seu gest de fe més significatiu: «A última hora es va confessar i trobava un gran alleujament en els seus diàlegs amb un sacerdot que el va atendre i que deia missa a casa seva». Potser sí, i tal com suggereix el títol del seu llibre, que la seva recerca de Déu fou «intermitent». ¿Però no ho és també, en definitiva, la de tots nosaltres? ¿No ho és també la de molts intel·lectuals i artistes del nostre temps? El que succeeix és que la seva «rinocerontitis» els impedeix probablement d'acceptar-ne l'evidència. Ionesco, almenys, ha tingut la humilitat de confessar-nos-ho!

Uns pocs exemples encara. Admirat per la vida i la mort del bisbe Ancel exclama a p. 94: «La calma, la serena saviesa, el sentit d'alliberament que envoltà la mort del pare Ancel! Per tots, creients o no, la mort és sempre una laceració. Per al pare Ancel ha estat una completa. Ha estat la seva realització». «Rodica (la seva dona) em diu que Tolstoi arribava a recitar el pàrenostre moltes vegades al dia... Faré com Tolstoi, mentre seré capaç de recordar aquesta pregària» (p. 100). «Si Jesús existeix, Déu existeix. Ara bé, atès que Jesús existeix, el seu Pare ha d'existir. ¿Com dir-ho? En comptes d'anar envers Jesús, vull que Jesús vingui a mi... Com si volgués forçar Déu» (p. 106). I les darreres paraules, tan significatives, del llibre: «Pregar el No-Sé-Qui. Espero: Jesucrist» (p. 167).

És amb Ell amb qui, certament, Ionesco, ara s'haurà trobat!

■ Manuel Valls i Serra, director

## ARA MATEIX

### Ràdio Estel: una iniciativa que hem de secundar

■ J. Carrera Planas

Ho ha escrit recentment en Ramon Fraxedas, cap de programes de Ràdio Estel: aquesta emissora «neix amb la voluntat d'esdevenir una resposta positiva a la vocació rebuda de col·laborar de manera humil, alhora, il·lusionada, en l'anunci joïós i valent de la Bona Nova». És una declaració d'intencions diàfana, que esbandeix qualsevol dubte possible. Hi ha dues maneres d'orientar una ràdio de titularitat eclesial: fer-ne una veu que amplifiqui la veu de la comunitat que confessa el seu Senyor enmig del món, d'una manera directa, simple, gairebé ingènua; o assolir la complexa estructura d'una ràdio comercial competitiva i, a cavall d'ella, fer arribar alguns continguts cristians. Totes dues són legítimes i totes dues tenen avantatges i inconvenients. La primera manté plenament la seva identitat, però té una àrea d'audiència limitada; la segona arriba a més gent, però difícilment pot eludir les ambigüitats i àdhuc les contradiccions. En tot cas, Ràdio Estel emprèn sense vacil·lacions el primer i més discret —però també més clar— d'aquests dos camins.

Això no vol dir, naturalment, que Ràdio Estel no hagi de ser una emissora plenament encarnada en el món de la comunicació: els informatius —generals i especialitzats en temes religiosos—, la problemàtica que tractaran les seves taules rodones, els centres d'interès dels seus comentaristes, seran els de l'home d'avui. Però sempre hi apareixerà, de manera explícita, la inspiració evangèlica. Serà doncs, una ràdio al servei de la fe. Confortarà els creients, sovint amb sensació d'una certa solitud en la cultura actual, i oferirà als qui cerquen una resposta transcendent als interrogants de la vida, pistes, punts de referència, contactes al seu abast.

Des d'un punt de vista estrictament informatiu, Ràdio Estel ens ha de permetre un augment de la comunicació diocesana. La feina de cada dia i els mateixos compromisos que hem assumit com a cristians es tradueixen en una agenda atapeïda que no ens permet d'aprofitar tot el treball d'altres germans i d'altres comunitats. Voldríem acudir a moltes convocatòries que no podem. La ràdio a casa, al cotxe, de vegades al taller... en oferir-nos connexions amb algunes celebracions litúrgiques, resums de conferències,

**Ràdio Estel se'ns presenta com un complement de la presència eclesial en la nostra societat i com un instrument de comunicació entre cristians. Però, en la realitat de cada dia, serà allò que nosaltres siguem capaços de fer**

testimoniatsges, espais de reflexió i de pregària... pot enriquir notablement la nostra comunitat. Esperem, encara que, en un futur no massa llunyà, Ràdio Estel pugui, mitjançant acords amb altres emissores, oferir i rebre comunicació amb les altres diòcesis de Catalunya.

Ràdio Estel se'ns presenta, doncs, com un complement de la presència eclesial en la nostra societat i com un instrument de comunicació entre cristians. Però, en la realitat de cada dia, serà allò que nosaltres siguem capaços de fer. Només amb la col·laboració —també econòmica— de molts serà possible que tingui una singladura feliç, amb qualitat tècnica i, doncs, amb suficiència de recursos. En general, a la nostra Església, només les iniciatives d'algun grup, d'algun sector, d'algun carisma particular, aconseguen una força remarcable. Ràdio Estel que és un producte diocesà i, per tant, ampli com l'Església, obert a tots els grups i carismes... ¿aconseguirà la solidesa necessària? La resposta depèn de tots nosaltres.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

**D**e tant en tant hom llegeix o sent (encara!) gent que basa el seu rebuig a la religió catòlica, al·legant no sé quines culpes de guerres o d'inquisicions en les quals van participar els qui es deien seguidors del Crist. Déu m' n guard de voler atribuir patents de perfecció als qui volem ser cristians; però em va semblar molt adequada la resposta que mossèn Via va donar, amb tota caritat però també amb tota fermesa, a un company seu que es declarava ateu, en un espai de televisió de principis d'enguany, recordant-li que durant aquests darrers cent anys també hem estat testimonis de les lluites i dels crims que han protagonitzat els qui no creuen en Déu. «Qui estigui net de culpa...»

Igualment se sol acusar alguns sacerdots, religiosos, bisbes i fins i tot el mateix Papa de ficar-se en política o d'haver estat al costat de determinats polítics i, per això se'ls fa compartir la culpa de dictadures o de revolucions. Generalment, però, no es vol reconèixer (o es fa d'una manera vergonyant) el mèrit dels cristians que han treballat eficaçment pel bé de la humanitat o que, en situacions de conflicte bèl·lic o de persecució contra seu, han continuat treballant per la pau i la justícia malgrat el risc de ser mal interpretats o maltractats per uns o altres.

Tot això em venia al pensament llegint l'atzarosa història de la mare Anna Maria Janer i Anglarill que abasta pràcticament tot el segle XIX (Cervera, 1800 - Talarn, 1885) la qual professà en les Filles de la Caritat de Cervera i es pot dir que no va tenir ni un moment de repòs a la seva vida, si bé no va perdre mai la pau d'esperit, fruit de la seva aspiració a la santedat que va conservar fins a la mort.

L'any 1833, quan ella tenia poc més de trenta anys, esclata la primera guerra carlina i l'Hospital de Cervera, del qual era llavors superiora, s'omple de ferits liberals atesos amb total dedicació per les religioses. Però, amb la revolució i crema de convents de 1835 i les lleis de Medizábal que prohibien la vida religiosa en comunitat, fent cas omís de la seva anterior dedicació, les van treure de l'Hospital.

Persegueixen la mare Janer i les seves companyes que han de fugir cap a les terres del Solsonès i el Berguedà on, perquè hi manaven els carlins, hi podien exercir lliurement la seva vocació: guarint ara, això sí, ferits d'aquell bàndol en els hospitals de campanya de Solsona, de la Vall d'Ora i de l'Espunyola.

Però, quan acaba la lluita bèl·lica, han d'exiliar-se a França acusades del pecat (?) d'haver anat a vetllar per la salut dels soldats carlins... quan els havien privat de fer-ho per la dels liberals de Cervera. ¿Havien fet política aquelles bones dones, capitanejades per la mare Janer? Una petita biografia que he pogut llegir no fa gaire (molt ben editada l'any 1985, en ocasió del centenari de la mort d'aquesta fundadora), ho diu ben clar: «Elles no havien actuat per raons polítiques, sinó solament per una solidària caritat cristiana». Malgrat això tan clar, en retornar de l'exili, hagueren de sotmetre's a «una certa depuració política», abans que poguessin, l'any 1849, tornar-se a fer càrrec de l'Hospital de Cervera; si bé, poc després, els afegirien la Casa de Misericòrdia cerverina.

## SABER ESCOLTAR

### Santa Maria, Mare de Déu

Repassant el Catecisme de l'Església catòlica (número 2677) trobo un comentari sobre la segona part de l'Ave Maria. Personalment sempre m'ha omplert de confiança dir: «Santa Maria, Mare de Déu, pregueu per nosaltres, pecadors, ara i en l'hora de la nostra mort». Invocar Maria a fi que intercedeixi per nosaltres, pecadors, és quelcom que situa en la pròpia realitat i que omple d'esperança. És tan encoratjador com suplicar: «Senyor, tingueu pietat». La nostra condició de pecadors, reconeguda, ens fa òbvia la misericòrdia divina, vertadera font d'esperança segura.

«Santa Maria, Mare de Déu, pregueu per nosaltres...» Com santa Elisabet ens admirem. Mare de Déu i mare nostra! «Podem confiar-li els nostres afanys i les nostres peticions; ella prega per nosaltres com ho féu

**Generalment, no es vol reconèixer el mèrit dels cristians que han treballat eficaçment pel al bé de la humanitat o que, en situacions de conflicte bèl·lic o de persecució contra seu, han continuat treballant per la pau i la justícia malgrat el risc de ser mal interpretats o maltractats per uns o altres**

Des d'allà, la mare Janer anirà a servir l'Hospital de la Seu d'Urgell, sol·licitada pel bisbe Caixal (1853-1879) i, amb l'orientació i l'empenta episcopal, fundarà l'Institut de dret diocesà i el farà créixer per tot Catalunya. La gran il·lusió compartida pel bisbe i la religiosa, començava a caminar.

Però aquell devot i arriscat bisbe d'Urgell hagué d'exiliar-se (a Roma, poc després de tornar del Concili Vaticà I, on moriria l'any 1879) mentre els seus sacerdots eren perseguits, el culte suprimit i la catedral de la Seu d'Urgell tancada i convertida en magatzem. A ell li passaven aquestes coses acusat de pro-carli; al seu successor Dr. Salvador Casañas, anys més tard bisbe i cardenal de Barcelona, els integristes l'acusaren de liberal i un anarquista intentà matar-lo el Nadal de 1905. ¿És l'Església que es fica en política o és la política

## Creients i solidaris

■ Lluís Badia i Torras



que vol perseguir l'Església amb l'excusa que sigui?

Després de moltes altres dificultats i incomprendiments, l'Institut de la Sagrada Família d'Urgell acabà consolidant-se i quan la mare Anna Maria Janer moria a Talarn, les seves

filles ja treballaven a diversos llocs de Catalunya i d'Andorra. Com ara ho fan «en obres d'educació cristiana i d'assistència sanitària i social», a casa nostra, i en altres llocs d'Europa i d'Amèrica.

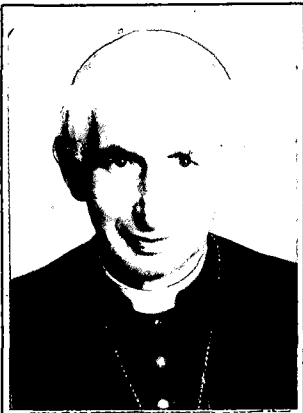
Si els mitjans de comunicació de masses solen preferir parlar dels errors i les infidelitats d'alguns cristians (que jo no tinc cap interès a negar, perquè prou que sé que moltes vegades els cristians som poc fidels a l'Evangeli) espero que no us sàpigui greu que jo hagi volgut fer-ho d'una persona, filla i enamorada de l'Església de Jesús, que va treballar incansablement per l'extensió del Regne de Déu, malgrat incomprendiments de dins i persecucions procedents de fora. El juny d'enguany, farà 135 anys que la mare Anna Maria Janer unia en una abraçada de fe i de caritat les dues diòcesis germanes d'Urgell i Solsona, quan arribava a la Seu d'Urgell. La seva vida és un model de solidaritat cristiana en temps heroics.

Lluís Badia i Torras és pedagog i escriptor

■ Joan Guiteras

**D**os principis informen la doctrina catòlica sobre totes les qüestions sexuals. D'antuvi, l'expressió genital de l'amor, en el pla de Déu, és destinada a trobar exclusivament el seu lloc en el matrimoni entre un home i una dona. Seguidament, aquest acte s'ha d'inserir en la possible transmissió d'una nova vida. Així, la doctrina catòlica no pot posar a un mateix nivell un aparellament homosexual i un matrimoni heterosexual. L'Església ensenya que, realitzar actes genitals fora del matrimoni, els actes genitals homosexuals entre adults que hi consenten, són objectivament una falta. El fet de ser una persona homosexual no és ni moralment bo, ni moralment dolent; són els actes genitals homosexuals que són moralment dolents.

L'Església catòlica ensenya un ideal elevat i exigent del matrimoni i de la sexualitat, sovint molt difícil de realitzar en la pràctica. Igualment, l'Església té consciència del fet que la gent, a vegades, no reix a viure d'acord amb el que ella ensenya. La comprensió pastoral s'adreça a tenir en compte aquest fracàs; l'Església desitja avançar al



■ George Basil Hume

**En tant que grup que ha sofert més la seva part d'opressió i de menyspreu, la comunitat homosexual té un dret particular en la preocupació de l'Església. Però d'això no es deriva que l'Església hagi de preconitzar, en la legislació, una equivalència entre l'edat de l'activitat genital heterosexual i homosexual**

fet, delictes penals. Així, l'adulteri és manifestament immoral, però seria difícil en la nostra societat declarar-lo il·legal.

El fet que els actes genitals homosexuals sigui moralment dolents no dispensa els legisladors de la necessitat de tenir en compte les qüestions socials importants, tractant de decidir en quina mesura han de romandre il·legals. És doncs discutible que un judici prudencial pugui ser plantejat pel legislador sobre el fet de saber si la despenalització més extensa dels actes genitals homosexuals, que són moralment innacceptables, contribuiria més al bé de la societat. Sigui la que sigui l'edat del consentiment, la llei moral resta sense canvi.

Pot esdevenir-se que els catòlics divergeixin sobre la manera de concebre el bé comú. Alguns preconitzen abaixar l'edat del consentiment de 18 anys a 16 anys, partint de la idea, per exemple, que un home jove ha de ser capaç de demanar una ajuda o un consell mèdic sense témer ser arrestat per infracció de la llei.

Altres es pregunten si l'abaixament de l'edat del consentiment és el millor mitjà per servir el bé comú. Des del seu punt de vista això equivaldria a un altre signe negatiu, adreçat a la nostra societat, segons el qual els actes genitals homosexuals no han de ser

vistos com a moralment innacceptables. Per altra, subratllen la immaduresa, sobre el pla sentimental i sexual, dels joves de 16 anys, i també de 19 anys. Alguns arribarien també fins a apujar l'edat del consentiment per a les relacions heterosexuals.

L'objectiu ha de ser esforçar-se a protegir els joves i promoure els valors morals que la societat reconeix com a sans. Personalment, jo demanaria amb insistència al Parlament que donés proves de prudència.

George Basil Hume és cardenal-arquebisbe de Westminster

(\*) Text anglès a Brifing del 10 de febrer. Traducció i títol de DC. El Parlament europeu va preguntar, el 8 de febrer, a la Comissió de Brussel·les formular les proposicions sobre la legalitat dels drets dels homosexuals a la Unió Europea, posant a part el Regne Unit. Davant la pressió dels grups homosexuals britànics, la Cambra dels comuns adoptà, el 21 de febrer, una esmena abaixant l'edat legal de les relacions homosexuals dels 21 als 18 anys.

## L'edat del consentiment per les relacions homosexuals

### Declaració del cardenal Georg Basil Hume

**En el marc del debat que ha tingut lloc a la Gran Bretanya sobre l'edat legal de les relacions homosexuals, el cardenal Georg Basil Hume va fer pública, el 3 de febrer 1994, una declaració sobre el problema de les relacions homosexuals (\*):**

costat d'aquests que coneixen el fracàs, per tal de guiar-los vers una comprensió i una pràctica més profundes d'un ensenyament que, per ella, ve de Déu.

L'Església ensenya per altra banda que tots tenim el mateix valor davant Déu, en virtut de la nostra comuna humanitat. La voluntat de Déu pels homosexuals, com per altra banda pels heterosexuals, és que observin la seva llei i treballin en l'acompliment d'un difícil ideal, encara que aquest no es pugui atènyer més que progressivament.

Déu estima cada persona amb un amor que depassa tot amor que un ésser humà pugui sentir per un semblant. En totes les circumstàncies i situacions de la vida, Déu crida cada persona, sigui la que sigui la seva orientació personal, a realitzar aquesta part del seu pla per la creació, que només pot aconseguir aquesta persona.

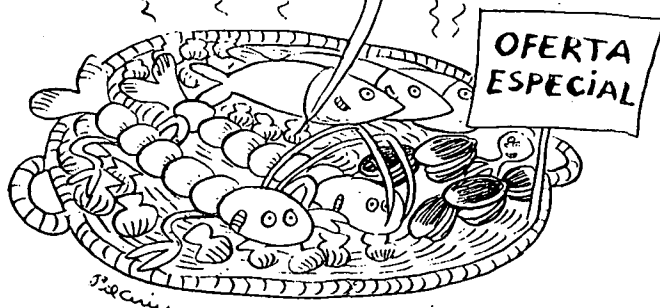
L'Església condemna la violència, de paraula i obra, envers els homosexuals. L'Església té la greu responsabilitat de treballar per l'eliminació de totes les injustícies comeses contra els homosexuals per la societat.

En tant que grup que ha sofert més la seva part d'opressió i de menyspreu, la comunitat homosexual té un dret particular en la preocupació de l'Església. Però d'això no es deriva que l'Església hagi de preconitzar, en la legislació, una equivalència entre l'edat de l'activitat genital heterosexual i homosexual. Es tracta d'una qüestió legislativa tenint en compte totes les consideracions necessàries.

Moral i llei estan estretament lligades i, de fet, el codi penal pot protegir el que ensenya la llei moral, cosa que per altra banda fa sovint. Però l'Església no pot pretendre que els actes moralment dolents esdevinguin, pel mateix

### ACUDIT

...T'ADVERTEIXO QUE AVUI DIA, FER UNA MICA DE PUDOR DE CORRUPCIÓ, ATORGA UNA CERTA IMPORTÀNCIA....



## Catalunya Cristiana

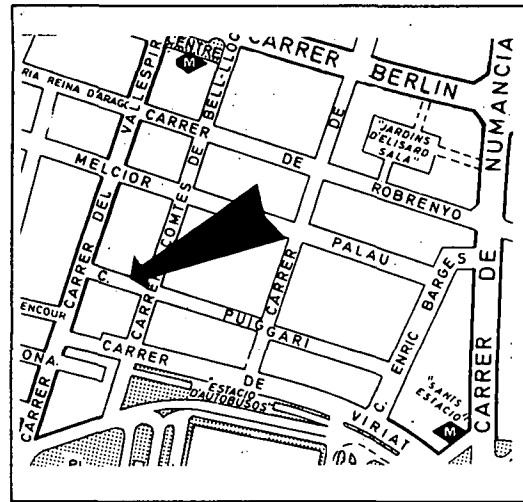
### estrena nous locals

Trasllat al carrer Puiggari 5-7  
08014 Barcelona

Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

Des del dilluns 28 de març el nostre setmanari ha canviat de seu. Del petit pis del carrer de València 244, propietat de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, al qual estàvem acollits des de la seva fundació, ara fa 15 anys, ens hem traslladat al carrer Puiggari 5-7, on ocupem dues àmplies plantes de l'edifici d'una antiga escola propietat de la Congregació de les Carmelites Missioneres del P. Palau, situat molt a prop de l'Estació de Sants.

CC necessitava feia temps unes instal·lacions que li permetessin un més gran desplegament adequat a les exigències d'aquest moment. L'esperit de col·laboració de les germanes Carmelites amb una fundació diocesana com la nostra i les bones condicions econòmiques de l'acord signat, ens han fet possible de donar ara aquest nou pas endavant. Es tracta, doncs, d'una bona notícia.



### ¿Ens podeu ajudar?

El trasllat i l'adaptació dels nous locals a les nostres necessitats comporta, com és lògic i natural, una despesa econòmica extraordinària. Aquesta s'aproxima als 7.000.000 ptes, una suma que de moment en bona part ens han avançat alguns dels nostres amics, però que reclama una col·laboració més àmplia i urgent per part de tots els qui estimem CC. Per això esperem més aportacions i confiem a comptar amb més ajuts. Entre tots ho podem fàcilment aconseguir.

**BANESTO** — Agència Urbana n. 2018  
Rambla Catalunya 79  
08007 BARCELONA

**Compte corrent:** «Fundació Catalunya Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271



Monsenyor Carles saluda els joves congregats al pati del Bisbat abans de començar la Jornada Mundial



Els joves beneeixen els rams a la residència episcopal



Un grup de joves durant la processó pel barri Gòtic



El grup marista XIRAT, que va animar amb els seus cants la Jornada

# Monsenyor Carles els demana que facin «molt més encara pels vostres germans», sota el lema *Comunicadors d'Amor, de Fe i d'Esperança*

La IX Jornada Mundial de la Joventut va aplegar el dissabte de Rams 700 joves de tota la diòcesi al barri Gòtic de Barcelona. Distribuïts per set tallers, van treballar i reflexionar sobre el servei als necessitats, l'evangelització i la pregària, amb un gran sentit de la participació i el compromís, al mateix temps que amb un tarannà joiós i festiu. A l'homilia de l'eucaristia que va cloure la Jornada, monsenyor Carles els va urgir a «ser responsables de l'evangelització» dels seus ambients, on hem de transmetre, va dir el prelat, allò que «hem rebut de la mà d'algú que ens ha estimat perquè si no ho feu vosaltres quedarà per fer».

El Xavi estava joiós, desfermat, brandant la palma. Tot i que la missa havia acabat feia minuts, l'església de Sant Felip Neri seguia plena de joves que cantaven l'Hossanna i batién els rams de llozer i els palmoms, com si cecessin rats penats, amb un somris sincer al rostre. Al faristol, el capellà i cantautor Xavier Morlans encara exaltava més els ànims del Xavi i dels seus amics, regalant una altra i una altra estrofa del càntic. En Xavi —amb el palmó amunt i avall— havia dormit poc la nit abans (per motius que no vénen a tomb), però a les nou del vespre, acabada la missa que cloïa la IX Jornada Mundial de la Joventut, se sentia eufòric.

Com eufòric se sentia el Lluís, al seu costat. Com el David, la Carme, l'Anna o l'Agustí: uns quants dels 700 joves de la diòcesi de Barcelona que van celebrar el dissabte de Rams, el passat 26 de març, aquesta novena Jornada Mundial dedicada al lema «Comunicadors d'Esperança, comunicadors de Fe, comunicadors d'Amor», i organitzada per la Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut.

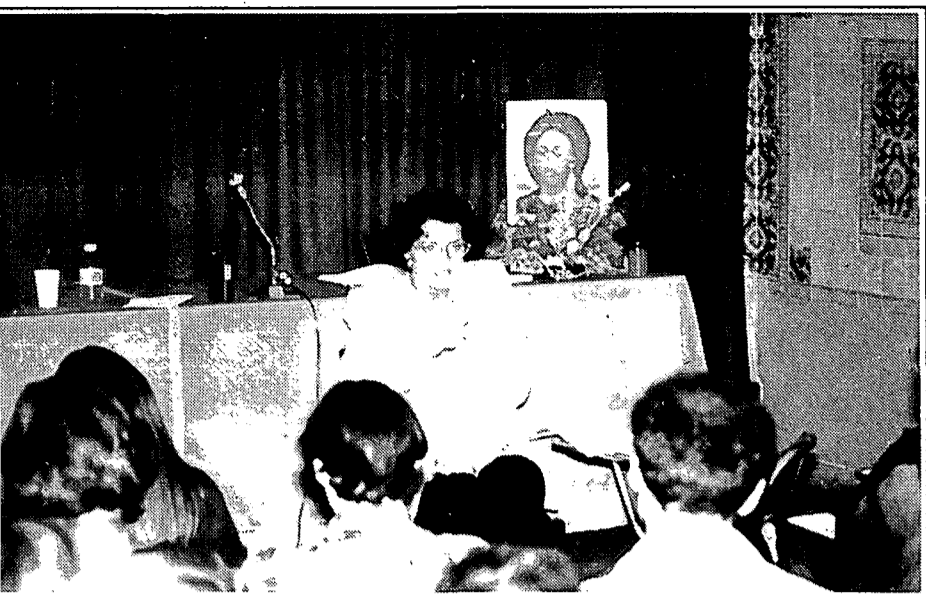
«Hi ha dues menes de valoració —explicava la delegada de Joventut, Rosa Deulofeu—: una és el nombre d'assistents, que té un valor, i que és cert que n'han estat més que l'any passat; però també valoro positivament la trobada per l'alegria que constato en la gent, que marxa molt contenta.» A l'homilia de l'eucaristia, l'arquebisbe Ricard M. havia estat exigent amb els joves, bo i comentant

aquest clima favorable que tenen la sort de gaudir: «Hem d'agrair que ens hagi transmès la fe, però ens veiem obligats a fer el mateix en els nostres ambients. Potser si no ho feu vosaltres quedarà per fer.»

La trobada es va desenvolupar al llarg de la tarda del dissabte a partir de les quatre, hora de la convocatòria a la residència episcopal. D'allí els joves van distribuir-se pels set tallers que reflexionarien sobre la pregària, l'evangelització i el servei als necessitats, amb un lema: «Aneu i prediqueu la Bona Nova que redimeix.»

Minuts abans de les quatre havia arribat en Xavi, amb les ulleres de sol acalades per no mostrar les bosses sota els ulls. El pati del Bisbat ja era ple de joves que cantaven al ritme del grup marista Xirat. De tant en tant algú, passant jant per allà, abillat amb *clergyman* i lluint un somriure tímid, els preguntava com anava. Era monsenyor Carles. A alguns joves els coneixia: s'hi aturava més, com va l'homilia, o el moviment, o els estudis els deia. I per allà al mig anava coneixent «els seus», com diu ell, mentre els maristes muntaven el xou, feien el foc perquè després es pogués coure el menjar a les brases: els tallers.

En Xavi va anar a la Gimcana, l'opció més exitosa de les set possibles: uns 150 joves s'hi van apuntar. Consistia en un recorregut pel Barri Gòtic seguint les pistes, que ensems eren també un treball dels temes de la pregària, l'evangelització i el servei als germans.



Ester Romero, durant el desenvolupament del seu taller sobre la pregària



Mossèn Francesc Prieto explica els seus punts de vista sobre l'evangelització

D'altres opcions es materialitzaven en tallers de pregària, on l'Ester Romero, presentadora del programa Signes dels temps, i la germana Mercè Ruiz, de la comunitat de Santa Clara, van reflexionar sobre «La vivència de la pregària». També s'oferien dos tallers dedicats a «l'home evangelitzant», conduïts per mossèn Francesc Prieto, rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, i per mossèn Màxim Muñoz, consiliari general d'Hora-3. Com els dos abans esmentats, aquests van ser seguits amb força interès i van ser molt participats. Això et dóna forces per seguir: veure ent que no es queda en les paraules, i que els joves que lluiten de debò per canviar el món...» va dir a l'últim d'aquests tallers un jove vingut del Maresme.

Encara hi havia dos grups de treball més, aquests sota el lema «Comunicadors d'Amor», que parlaven sobre l'amor als més necessitats, i que estaven a càrrec de la comunitat de treball per a la gent sense treball a Arrels i de la Comunitat d'Oblates, dedicada a l'atenció de la dona marginada per la prostitució. Els testimonis de l'afectament als més deixats de la societat a realitat descrita en aquests dos grups van impactar força els joves assistents. A dos quarts de set la residència episcopal tornava a ser un bullidor de

gent a l'espera de l'inici de la processó que havia de resseguir alguns carrerons del barri antic al compàs de l'hosanna fins a la plaça i l'església de Sant Felip Neri. «En un món que calla davant les preguntes profundes, avui cridarem la nostra fe», va dir un jove a la monició d'abans de la benedicció dels rams i la processó.

«Celebreu la Pasqua de tal manera que la gent que us vegi, si us preguntés per què ho feu, pogués entendre que hi ha una perfecta correlació entre el que celebrem i com ho celebrem», diria més tard a l'homilia mossèn Carles. Als carrers estrets del barri antic, enfosquits pel capvespre i sacsejats pel brancam verd i el crit juvenil de l'hosanna, es respirava la premonició joiosa de la resurrecció, i el desig de la seva projecció a la vida quotidiana. Ho explicava la Rosa Deulofeu: «Moltes vegades pensem que hem donat un sí a Déu, però aquest sí s'ha d'explicitar, s'ha d'encarnar a la nostra vida, als tres eixos dels quals avui hem parlat: la pregària, l'evangelització, l'amor als necessitats.»

Monsenyor Carles insistiria, un cop més: no és un moment de frivolitats:



P. Antoni Serramona en el moment de l'homenatge

«Siguem responsables dels nostres ambients, us demano que feu molt més encara pels vostres germans.» I al final de l'eucaristia, l'esclat de joia, els comiats i les felicitacions —per avançar— de la Pasqua.

I en Xavi, que havia dormit poc, i els altres amics, amb els palmons i els llorers esfullats, que sortien radiants del temple,

assadollats de comunió. Sabedors, però, que la feina és ara intensa; i el camí llarg, fins que l'any que ve de nou ressoni als carrers estrets i humits del barri antic el crit juvenil, ocios, un pèl insolent i sempre desafiant de l'hosanna ¡Crist és el Senyor!

■ David Vidal i Castell

## «Sense bons mariners, la nau no va»

L'eucaristia final d'aquesta IX Jornada Mundial de la Joventut va ser aprofitada per homenatjar —per sorpresa— mossèn Antoni Serramona, que va posar en marxa el 1981 la Delegació de Joventut i que l'ha menada amb abnegació i exemplar entrega fins a l'estiu passat. L'actual delegada, Rosa Deulofeu, va pronunciar unes paraules d'agraïment durant l'acció de gràcies de després de la comunió: «Tenia un fort sentit explicitar aquest agraïment, que vol ser també l'explicitació de la voluntat de poder continuar una missió que amb tanta fe ha viscut mossèn Serramona, i fer-ho enmig de tants companys sacerdots, de les persones que han fet equip amb ell.»

Així mateix, se li va fer lliurament d'una barca de fusta, amb les corresponents veles i xarxes. «Que Déu us perdoni; que Déu us beneeixi», va dir mossèn Serramona per agrair, encara sorprès, l'obsequi, enmig d'un llarg aplaudiment dels centenars de joves que omplien l'església de Sant Felip Neri, casa seva, ja que mossèn Serramona pertany a la congregació de l'Oratori.

Antoni Serramona i Terrado va néixer el 23 d'agost de 1941 a la població lleidatana d'Alguaire. Va ingressar al seminari el 1952 i va ser ordenat al 1965. Després d'exercir de coadjutor a Fraga el 1964, el 65 va ser

nomenat rector del poblet de Perbes i de vuit llogarrets més del seu voltant. Al 1966 va iniciar un període de treball amb els mitjans de comunicació de Lleida, tant la premsa escrita com a Ràdio Popular. Al 1967 va arribar a Barcelona, on va ingressar a l'Oratori. Ja felipó, va mostrar una gran preocupació per la pastoral dels joves, que el va portar a organitzar i coordinar reunions de capellans joves per tractar sobre aquest tema. El 1969 va ser nomenat delegat de pastoral del MUEC. Posteriorment fou consiliari europeu del Moviment Internacional d'Estudiants Universitaris (MIEC-JECE), entre els anys 1976 i 1979. Aquest any va ser elegit propòsit de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona. Al 1981 el cardenal Narcís Jubany li va confiar la posada en funcionament de la Delegació de Joventut. Des del 1982 és professor de religió a l'Escola Universitària de Mestres Blanquerna.

Com a delegat ha desenvolupat un paper importantíssim en la construcció de la pastoral juvenil diocesana i interdiocesana, tant a les diòcesis catalanes com a les de la resta de l'Estat, on les seves opinions en els fòrums de pastoral juvenil sempre han estat i són escoltades i respectades. L'ha caracteritzat en el seu treball una gran capacitat de diàleg i acolliment amb les

diferents realitats diocesanes, així com la seva fidelitat al bisbe i a l'Església. Ha estat proverbial —en donen fe innombrables testimonis— la seva disponibilitat absoluta als joves i als seus col·laboradors en les feines de pastoral, a qui ha sabut transmetre el delit per la unitat en la comunió eclesial.

En el tracte personal, mossèn Serramona ha destacat precisament per, com el seu mestre Sant Felip Neri, no voler mai destacar en res sinó en una gran senzillesa i afabilitat, emmarcades en el seu posat reflexiu i respectuós. Entre les activitats posades en funcionament durant aquest període a la Delegació de Joventut destaquen les celebracions cada any de la Jornada Mundial i les mensuals Escoles de Pregària a la Catedral, una iniciativa en funcionament des del 1984, així com el Romiatge de Confirmació a Montserrat, també anual.

Amb la barca a les mans i els aplaudiments retronjint a l'església, mossèn Serramona va anar a portar a monsenyor Carles la barca, dient que el mèrit és de qui mena la nau, i no del mariner que només obeeix. «Però sense bons mariners la nau no va, pare Serramona», li va contestar el prelat, agraït.

● D.V.C.



Mandela, De Klerk i Zuelitini, cap del poble zulú no han arribat a cap acord, i continua el boicot del partit Inkata a les primeres eleccions multirracials a Sud-àfrica

## AFRICA NEGRA

### Sud-àfrica

En vigílies de les primeres eleccions multirracials, convocades per aquest mes d'abril, es manté l'oposició zulú a participar-hi, tot reclamant la seva independència o bé un status federal per tot Sud-àfrica. El president sud-africà, Frederik de Klerk, i el president del Congrés Nacional Africà, Nelson Mandela, convocaren el rei dels zulús, Goodwill Zuelitini, i el seu cap de govern Mangosutu Butelesi a una reunió per discutir les respectives posicions i arribar a la participació zulú en les eleccions convocades. Però, de moment, els esforços han estat inútils i les coses continuen igual, mantenint-se els zulús en la seva posició negativa. Ni de Klerk ni Mandela, però, es donen per vençuts, i no donen per tancades les negociacions si bé s'han mostrat preocupats pel momentani fracàs de la seva acció conciliadora.

### Ruanda, un nou problema

El proppassat dimecres, dia 7 d'abril, moriren el president de Ruanda, Juvenal Habyarimana, i el president de Burundi, Ciprien Ntaryamira, víctimes d'un atemptat en aterrar l'avió en què viatjaven a l'aeroport de Kigali, capital ruandesa. De temps immemorial les rivalitats tribals entre les ètnies Hutus i Tutsis s'han mantingut enfrontades i han causat desenes de milers de víctimes. Els dos presidents pertanyien a l'ètnia Hutu.

El doble magnicidi ha portat com a conseqüència el desencadenament de la violència, i es tem que es desencadeni, novament, la guerra civil. Els Tutsis han emprès l'ofensiva i van semblar la mort arreu on passen (altre tant fan els Hutus). Les missions catòliques han estat atacades i d'elles n'han detingut els religiosos i religioses nadius, respectant els estrangers (notícies emeses per televisió donaven

compte que els sacerdots i missioners catalans estaven sans i estalvis).

Però els tràgics esdeveniments han revestit tal importància que les Nacions Unides han recomanat l'evacuació de les colònies estrangeres residents a Ruanda i el reforçament dels 2.500 cascos blaus que ja hi ha al país, precisament per evitar la guerra civil. Aquests cascos blaus pertanyen a 24 països.

És evident que els molts anys de colonització, primer alemanya i després belga, serviren per l'enriquiment dels colonitzadors, però no per formar els nadius per a una independència civilitzada quan arribés el moment...

## EUROPA

### Itàlia postelectoral

Dèiem en el comentari de la setmana passada, que el triomf del conglomerat de dretes no facilitaria la governabilitat del país. En efecte, quinze dies després dels comicis, només paraules i paraules salten d'un sector a l'altre semblant confusió en

lloc d'aclarir el mapa polític. El fet és que les dretes italianes han escalat el poder sense cap programa de govern ben definit. Només volien assolir el poder. Hi han arribat i ara se'l discuteixen entre elles llastimosament.

Al contrari dels del PDS (ex-comunistes) i altres acompanyants de l'esquerra i fins i tot del centre que des de fa molt temps tenen ben concrets els seus programes. Però ara, en el seu forçat rol d'espectadors han de contemplar les triflagues dretanes una mica divertits i, segurament, amb l'esperança que la discòrdia obligui a convocar unes noves eleccions.

Sembla que els dos sectors més oposats de la dreta, els neofeixistes de l'Aliança Nacional liderada per Gianfranco Fini, i la Lliga Nord, d'Umberto Bossi han arribat a un principi d'acord per facilitar la formació d'un «govern de canvi» que s'encarregaria d'elaborar una nova Constitució de tipus federalista i presidencialista. Segons la Lliga Nord, seria bo per Itàlia adoptar un federalisme a l'estil americà... Manca saber que dirà el líder de Forza Itàlia, Silvio Berlusconi, sobre aquest projecte que, d'antuvi, ja no és vist amb bons ulls des del Vaticà (així es desprèn del que s'expressa en el diari oficial de l'Església «L'Osservatore romano») i tampoc des del PDS d'Acchille Occhetto, ni dels republicans de Massimo d'Alema.



Cadàvers al carrer després d'una manifestació del partit Inkata a Johannesburg contra les eleccions a Sud-àfrica

Com sempre, i més a Itàlia, cal donar temps al temps... encara que en quedi poc.

## ÀSIA

### Crisi al Japó

El primer ministre japonès, Morihiro Hosokawa, ha presentat la seva dimissió com a cap del govern a causa de les acusacions de corrupció i d'implicació en un escàndol financer. Aquesta dimissió deixa en difícil situació l'heterogènia coalició política que governava el país i en la qual participaven set partits polítics de diferents colors (conservadors i liberals, al costat de socialistes) que tenia precisament la pretensió d'acabar amb la corrupció... I ara el problema base rau en veure quin polític podrà substituir el dimitit, i les possibilitats de realitzar el programa que el dimitit cap del govern havia proposat dur a terme. De moment, la primera conseqüència de la dimissió ha estat un enfonsament de la borsa de Tòquio que va arribar a cotitzar el dòlar a 105,70 iens, un preu de veritable desastre...

■ Oriol Camps



Tropes de pau belgues, afectes als cascos blaus de l'ONU, patrollen pels carrers de Kigali, capital de Ruanda, després dels disturbis que han causat desenes de morts, entre ells religiosos missioners de nacionalitat ruandesa

La guerra que flagela hoy en día la república ex yugoslava de Bosnia-Herzegovina ha cumplido recientemente dos años de vida —trágica, terrorífica y estremecedora—. Un aniversario nada feliz para sus habitantes ni para cualquier persona que tenga un mínimo de aprecio y respeto por la dignidad humana. Un conflicto bélico caracterizado principalmente por los innumerables esfuerzos, tentativas y propuestas que se han llevado a cabo —siempre a través de la vía diplomática y, últimamente, también bajo amenaza de intervención armada— con el fin de detener el genocidio del pueblo bosnio y conseguir la paz. Actualmente, la situación en la antigua Yugoslavia puede calificarse de incertidumbre absoluta dado que en algunos sectores los combates disminuyen de forma progresiva mientras que aumentan irremediabilmente en otros. Una de

## El conflicto bélico en los Balcanes: guerra y paz

cal y otra de arena: guerra y paz.

Hace aproximadamente dos semanas, Croacia y la autoproclamada «república serbia de Krajina» (integrada por territorios croatas controlados por las fuerzas serbias) firmaron en Zagreb un acuerdo de alto el fuego general, mediante la intervención de las diplomacias rusa y norteamericana, que abrirá, si Dios quiere, las puertas a un efectivo y decisivo diálogo político entre ambas partes.

El proceso de pacificación en los Balcanes, después de meses de pasividad y reticencias, parece que

comienza a encauzarse por buen camino. El desbloqueo armamentístico de la ciudad de Sarajevo el día 21 de febrero, el cumplimiento de la tregua croata-musulmana cuatro días después y el acuerdo firmado el 18 de marzo en Washington entre los presidentes de Croacia, Franjo Tudjman, y de Bosnia-Herzegovina, Alija Izetbegovic, para crear una federación territorial entre croatas y musulmanes, cuya superficie alcanza el 30 por ciento de Bosnia-Herzegovina y que posteriormente podría confederarse con Croacia, son tres grandes pasos que anuncian afortunadamente una próxima solución negociada a la guerra que viven serbios, croatas y musulmanes. Tres etnias en busca de la paz.

■ Miquel Angel Codina

## «Un gran diumenge» (i 2)

■ Pere Tena

Les lectures de la Cinquantena pasqual són la pedagogia de la vida en Crist, tal com les lectures de la Quaresma ho són de la conversió cristiana, i de l'itinerari catecumenal. La Cinquantena, en la seva característica, de «gran diumenge» no deixa de tractar, en els diversos cicles de lectures, cap dels temes propis de la celebració dominical (vegeu l'article precedent).

### La vida en Crist

Dues cartes apostòliques —la primera de sant Pere i la primera de sant Joan— acompanyen com a segona lectura els diumenges pasquals dels cicles A i B respectivament (enguany és el cicle B). Totes dues, cadascuna a la seva manera, són mestratge de la vida en Crist, i fan veure les conseqüències que es deriven de l'entrada en la comunió amb el misteri pasqual de Crist, pels sacraments i la fe.

La primera de sant Pere té clarament aquest to baptismal i s'hi troben algunes de les més conegudes afirmacions del Nou Testament sobre la dignitat del cristià i de tot el poble de Déu, sobre el sacerdoti general dels fidels, etc. Té molt en compte les situacions problemàtiques en què vivien els cristians; això, però, no el porta pas a recomanar rebaixes, sinó precisament a l'exhortació per la fermesa en el testimoni, la imitació de Crist enmig dels sofriments de la persecució, a l'acció de gràcies a Déu per tot el que hem

rebut d'Ell en Crist.

La primera carta de sant Joan —que llegim enguany— és un ressò de l'evangeli, aplicat a les situacions de la primera comunitat cristiana. L'autor de l'evangeli s'adreça als cristians per confortar-los i exhortar-los en les dificultats i flaqueses, però sobretot per fer-los veure les consoladores conseqüències que té, per la vida quotidiana, l'amor que Déu ens ha revelat en Crist. Com en el cas de l'evangeli, una lectura ràpida pot fer la impressió que estem escoltant sempre la mateixa exhortació; però una atenció més profunda ens fa adonar de com les motivacions van adquirint noves tonalitats. Cal notar, en la lectura d'aquesta carta, que una de les últimes pàgines passa a ser llegida en el segon diumenge de Pasqua, a causa de l'afirmació: «La victòria que venç el món és la nostra fe». El motiu és la concordància amb l'evangeli del dia, on es parla de la fe.

### La vida en l'Església

Potser és aquest el tema que amb més insistència ens acompanya durant tot aquest «gran diumenge» de la Cinquantena: la primera lectura de cada diumenge, i la primera lectura de cada dia, són preses del llibre dels Fets dels Apòstols. Amb raó: els cristians hem d'aprendre i reaprendre constantment a viure en Església. L'assemblea dominical és, cada diu-

menge, una experiència irrenunciable de pertinença. La Cinquantena ens convida cada any a emmirallar-nos en la comunitat primitiva, en el progrés de l'Evangeli a càrrec sobretot de Pere i de Pau, en la manera com eren superades les primeres dificultats, en el testimoni que els cristians donaven de la seva fe en el Senyor Jesús, ressuscitat i vivent, únic Salvador.

En els dies feiners és quan aquesta lectura esdevé més completa, més significativa, ja que es pot llegir una part molt considerable de tot el llibre. És bo poder participar cada dia en l'Eucaristia, especialment durant la Quaresma i la Cinquantena. A més de la freqüència de celebració eucarística i de comunió, hi ha aquest altre valor de les lectures que acompanyen i eduquen la nostra fe.

### L'anunci del que serà

El diumenge és també el «dia vuitè», el dia que anuncia el dia que no s'acaba. Per això el temps de Pasqua és adient per llegir el llibre de l'Apocalipsi de sant Joan, la revelació de Jesús, el Testimoni fidel. Com sabem, en aquest llibre s'obre a l'Església la perspectiva de la victòria pasqual, més enllà de les tribulacions presents.

A la missa, l'Apocalipsi es llegeix només com a segona lectura en els diumenges del cicle C; però en la litúrgia de les

hores és la lectura quotidiana del cicle únic, a l'ofici de lectures. Val la pena remarcar, enguany, en el context de l'etapa diocesana del Concili Provincial Tarragonense, els dos primers capítols de l'Apocalipsi, on hi han les cartes a les set esglésies, amb la repetició de la invitació insistent: «Qui tingui orelles, que escolti el que l'Esperit diu a les Esglésies». Les nostres Esglésies de Catalunya estan compromeses a escoltar amb finor aquestes veus de l'Esperit, que es perceben de maneres diverses, sota l'impuls de la fe. També les nostres Esglésies busquen poder anticipar des d'ara el model de l'Església que Déu vol.

### L'Amor de Nostre Senyor

El Catecisme de l'Església Catòlica, en acabar el Pròleg, cita unes paraules del Catecisme Romà per als Rectors, publicat després del Concili de Trento. Són un perfecte resum del que cerca tota ajuda per a la vida en Crist:

«Tota la finalitat de la doctrina i de l'ensenyament s'ha de situar en l'amor que no té fi. Cal explicar allò que hem de creure, esperar o practicar. Però, sobretot, cal fer veure sempre l'Amor de nostre Senyor, perquè cadascú compregui que tot acte de virtut perfectament cristià noté cap més origen que l'Amor ni cap més terme que l'Amor» (n. 25).

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

## Diumenge II de Pasqua

### LECTURES BÍBLIQUES

#### Lectura primera

*Vau matar el qui ens obre el camí de la vida, però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts*

#### Lectura dels Fets dels Apòstols

3: En aquells dies, Pere digué al poble: «<sup>13</sup>El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, Déu dels nostres pares, ha glorificat Jesús, el seu Servent, que vosaltres vau entregar i vau negar, quan Pilat creia que l'havia de deixar lliure. <sup>14</sup>Ell era l'innocent i el sant, però vosaltres el vau negar i vau demanar a Pilat que us indultés un assassí, <sup>15</sup>mentre matàveu el qui ens obre el camí de la vida. Però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts. Nosaltres en som testimonis.

<sup>17</sup>Ja sé, germans, que ni vosaltres ni els vostres dirigents no sabíeu què feieu, <sup>18</sup>però així Déu ha complert allò que havia anunciat per boca de tots els profetes: que el seu Messies havia de patir. <sup>19</sup>Ara, doncs, penediu-vos i convertiu-vos, i seran esborrades les vostres culpes.»

Paraula de Déu.

#### Salm responsorial 4 (R. v. 7)

<sup>2</sup>Respondeu-me quan us invoco, oh Déu que em feu justícia. M'heu eixamplat el cor en els perills. compadiu-me i escolteu el meu prec.  
R. Que sigui el nostre estendard la claror de la vostra mirada, Senyor.

O bé:

R. Al·leluia.  
<sup>4</sup>Sapigueu que el Senyor

m'ha fet favors meravellosos; el Senyor m'escolta sempre que l'invoco. R.

<sup>7</sup>Molts exclamen:

«¿En qui trobarem el nostre goig?

Que sigui el nostre estendard la claror de la vostra mirada.» R.

<sup>9</sup>M'adormo en pau

així que em fico al llit i em sento en vós segur, només en vós, Senyor. R.

#### Lectura segona

*Ell és la víctima propiciatòria pels nostres pecats i pels de tot el món*

Lectura de la primera carta de sant Joan

2: <sup>1</sup>Fillets, us escric això perquè no pequeu. Però si algú pecava, recordeu que tenim prop del Pare un defensor, Jesucrist, que és just. <sup>2</sup>Ell mateix és la víctima propiciatòria pels nostres pecats. I no només pels nostres, sinó pels de tot el món. <sup>3</sup>Per saber si coneixem Jesucrist, mireu si complim els seus manaments. <sup>4</sup>Els qui diuen que el coneixen, però de fet no compleixen els seus manaments, són mentiders, no diuen pas la veritat. <sup>5</sup>Però els qui fan cas de la paraula de Jesucrist han arribat de debò a estimar Déu perfectament.

Paraula de Déu.

#### Al·leluia (cf Lc 24:32)

Jesús, Senyor nostre, obriu-nos el sentit de les Escriptures; feu que s'abruzi el nostre cor quan vós ens parleu.

#### Evangeli

*Així ho diuen les Escriptures: el Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç.

24: En aquell temps, <sup>35</sup>els deixebles contaven el que els havia passat pel camí, i com l'havien reconegut quan partia el pa.

<sup>36</sup>Mentre parlaven d'això, Jesús mateix es presentà enmig d'ells i els digué: «La pau sigui amb vosaltres.» <sup>37</sup>Els, esglaiats, van creure que veien un esperit. <sup>38</sup>Jesús els digué: «¿Per què us alarmeu? ¿Per què us vénen al cor aquests dubtes? <sup>39</sup>Mireu-me les mans i els peus: sóc jo mateix. Palpeu-me i mireu bé; els esperits no tenen carn i ossos com veieu que jo en tinc.» <sup>40</sup>I mentre deia això, els ensenyava les mans i els peus.

<sup>41</sup>Veient-los sorpresos, i que de tanta alegria encara no acabaven de creure-ho, els digué: «¿No teniu aquí res per a menjar?» <sup>42</sup>Els li donaren un tall de peix a la brasa, <sup>43</sup>i se'n menjà davant d'ells. <sup>44</sup>Després els digué: «Quan encara era amb vosaltres, us havia dit que s'havia de complir tot el que hi ha escrit de mi en el llibre de la Llei de Moisès, i en els dels Profetes i dels Salmes.» <sup>45</sup>Lavors els obrí els ulls perquè compreguessin el sentit de les Escriptures, <sup>46</sup>i els digué: «Així ho diuen les Escriptures: El Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia, <sup>47</sup>i calia predicar en nom d'ell a tots els pobles, començant per Jerusalem, la conversió i el perdó dels pecats. <sup>48</sup>Vosaltres en sou testimonis.»

Paraula del Senyor.

## CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(cicle dominical: B; ferial: II)

TEMPS DE PASQUA  
(salteri: setmana 3)

ABRIL:

17. Diumenge 3 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 3:13-15.17-19 (Salm 4) / 1Jo 2:1-5a / Lc 24:35-48.

*Jornada mundial de les Comunicacions Socials.*

CELEBRACIONS PRIVADES: Sants Elies, Pau i Isidor, monjos i màrtirs (a Còrdova); sant Anicet, papa (siriac) i màrtir; sant Robert, abat; beata Marianna de Jesús, verge; beat Baptista Spagnoli, religiós (carmelita).

18. Dilluns de la setmana 3 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 6:8-15 (Salm 118) / Jo 6:22-29.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Eleuteri, bisbe, i Antia (la seva mare), màrtirs; beat Andreu Hibernon, religiós (franciscà, d'Alcantarilla); beata Maria de l'Encarnació, religiosa (carmelitana).

Festes majors: Sarrià de Dalt.

19. Dimarts de la setmana 3 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 7:51 - 8:1a (Salm 30) / Jo 6:30-35.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Lleó IX, papa (alsacià); sant Vicenç de Cotlliure, màrtir.

20. Dimecres de la setmana 3 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 8:1b-8 (Salm 65) / Jo 6:35-40.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Sulpici, màrtir; santa Agnès de Montepulciano, verge (dominicana); santa Oda, verge.

21. Dijous de la setmana 3 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 8:26-40 (Salm 65) / Jo 6:44-51.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Anselm, bisbe (de Canterbury) i doctor de l'Església (benedictí) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Silví, màrtir; sant Conrad de Parzham, religiós (caputxí).

22. Divendres de la setmana 3 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 8:26-40 (Salm 116) / Jo 6:44-51. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Caius o Gai (de Dalmàcia) i sant Soter, papes i màrtirs; sant Agapit I, papa; santa Senorina, verge.

23. Dissabte. *Bisbats de Catalunya i els de Saragossa i Tarassona (i també els altres d'Aragó): Solemnitat (festa o memòria; si no: memòria lliure) de sant Jordi, màrtir (soldat, nat a Lidda i mort a Capadòcia, patró de Catalunya): vermell.* Lectures: Ap 12:10-12a (Salm 33) / 1Jo 5:1-5 / Jo 15:1-8. Tot propi; vespres de demà.

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Gerard o Grau, bisbe; sant Adalbert, bisbe; beat Gil d'Assís, religiós (franciscà); beata Elena d'Udine, religiosa (agustina); beata Teresa-Maria de la Creu, verge (carmelitana).

Festes majors: Montgat, Puigverd de Lleida i Sant Jordi Desvalls.

## LA BÍBLIA A L'ABAST

(Fets 3:13-15.17-19)

### La força alliberadora de la fe en Jesús

■ Josep M. Aragonès

«Déu ha glorificat Jesús»

Després de presentar-nos la constitució de la primitiva comunitat judeo-cristiana i d'oferir-nos un «flash» del seu estil de vida, el llibre dels Fets ens narra l'actuació dels deixebles de Jesús com a continuadors de l'obra del Mestre i Senyor. El c. 3 s'obre amb el relat de la guarició de l'invàlid de la porta Bonica del temple de Jerusalem. El fet suscita la sorpresa del poble i posa en el cor de tots una colla d'interrogants, que Pere sabrà aprofitar per encendre la llum de la fe en els testimonis d'aquell miracle obrat *en nom de Jesucrist, el Natzarè, o sigui per la força del Messies, Jesús ressuscitat* (v. 6). El discurs que Pere dirigeix en aquesta ocasió al poble aplegat entorn d'ell, de Joan i del tolit recuperat, en el pòrtic de Salomó, és una de les primeres proclamacions del «kerigma»: l'anunci de la fe que la comunitat professa en Jesús com a Salvador, o sigui, l'Alliberador, no sols d'aquell pobre captaire, sinó de tot el poble, del qual l'invàlid alliberat n'esdevé la imatge. La perícopa que avui llegim, recull el nucli central d'aquest discurs kerigmàtic.

El parlament de Pere s'obre desviant l'atenció del poble d'uns protagonistes —ell i Joan— que són res més que uns simples instruments-testimonis de la salvació que Déu ha obrat per Jesús. No són ells els qui han fet aquell prodigi que ha deixat bocabadada la gent: *Gràcies a la fe en el seu nom, Jesús ha restablert l'home que ara veieu i que tots coneixeu: aquesta fe l'ha curat completament davant de tots vosaltres* (v. 16). L'atenció del poble, doncs, s'ha de dirigir al vertader autor d'aquell prodigi: *El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob: Déu dels nostres pares* (v. 13a). L'acció de Déu, però, és una mena de crit desvetllador que menarà el poble a través de la fosca de la seva culpa cap a la veritable llum de la salvació, que els farà lliures. El que s'ha esdevingut al paralític és amb tota la seva realitat meravellosa, la breixa que deixa veure l'autèntica gesta de Jahveh: *ell ha glorificat Jesús, el seu Servent* (v. 13b). Aquest és el miracle vertader, que trasbalsa tota la història, tant la del poble d'Israel com la de tota la humanitat.

Responsabilitat del poble

Pere enfronta ara l'acció de Déu amb la del poble: el Jesús glorificat per Jahveh, *vosaltres el vau entregar i vau negar, quan Pilat —un pagà, representant del poder pagà— creia que l'havia de deixar lliure* (v. 13c). El crim del poble apareix així amb tota la seva aberració. L'autoritat civil

—pagana— estava convençuda de la innocència de Jesús i de l'animadversió dels dirigents religiosos dels jueus. I és aquest poble jueu, que tantes vegades havia admirat i seguit Jesús, el qui en aquell moment decidí no el vol reconèixer —el nega— i l'empeny a la mort. Va ser una obcecació col·lectiva: *Ja sé, germans, que ni vosaltres ni els vostres dirigents no sabíeu què fèieu* (v. 17). Alerta, poble, amb el que fas i per quina mena de passions et deixes endur! *Ell era l'innocent i el Sant, però vosaltres el vau negar, quan Pilat creia que l'havia de deixar lliure* (v. 13c). Cal tenir sempre els ulls ben oberts i no deixar-se seduir pel pecat del món que trabuca els valors i, mentre elimina l'innocent, exalta un assassí. *Però així Déu ha complert allò que havia anunciat per boca de tots els profetes: que el seu Messies havia de patir* (v. 18). El poder de Déu és tan gran que, fins i tot per entre els camins del mal, sap fer arribar el bé. Del pecat en treu la salvació, de la mort, la vida.

Jesús, el capdavanter de la vida

El discurs de Pere ha arribat al punt més alt: *Vau demanar a Pilat que us indultés un assassí, mentre matàveu el qui ens obre el camí de la vida* (vv. 14b-15a). El pecat del poble alça la barrera de la mort: exalta el sembrador de la mort i barra el pas al capdavanter de la vida. La conclusió lògica és que s'ha fet malbé tota esperança. La lògica de l'home, però, es desbarata per l'amor de Déu. *Però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts* (v. 15b). La primitiva comunitat cristiana acaba de dir-nos la seva fe. Jesús, que havia estat crucificat i mort, és el capdavanter de la vida. Havent travessat la feixuga muralla de la mort, ara mena la humanitat pels camins de la vida nova i definitiva, la vida veritable. I aquest és el testimoni dels primers cristians i dels cristians de tots els temps. Nosaltres creiem que Jesús viu i ens va al davant pel camí de la vida de debò. Ja no som una humanitat abocada a la mort. Som el poble que camina cap a la vida definitiva. Tota la nostra actuació, el nostre capteniment, ha de testimoniar aquesta veritat, que no és de tipus intel·lectual, sinó de caire existencial: la nostra existència de cristians està compromesa per la fe en el Ressuscitat. I això s'ha de poder veure. El *nosaltres en som testimonis* de Pere, ha de ser el nostre gran desafiament al món actual. Per això ens cal estar oberts a la conversió i al penediment (v. 19), al canvi de mentalitat, per tal de situar-nos en el punt de mira de Déu i il·luminar així el món on vivim, i que, junt amb nosaltres, hem de fer que avanci cap a la joia de la vida, menats pel Capdavanter Jesús, el Salvador.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

## Jesucrist, centre de tot

El Déu d'Abraham, el Déu d'Isaac, el Déu de Jacob, el Déu dels cristians, és un Déu d'amor i de consol; és un Déu que omple l'ànima i el cor dels que el posseeixen; és un Déu que els fa sentir interiorment la seva misèria i la seva misericòrdia infinita; que s'uneix al fons de la seva ànima, que l'omple d'humilitat, d'alegria, de confiança, d'amor; que les fa incapaces d'un altre fi que no sigui ell mateix.

Tots els que cerquen Déu fora de Jesucrist, i que s'aturen en la natura, o no troben cap llum que els satisfaci o arriben a formar-se un mitjà de conèixer Déu i de servir-lo sense mitjancer, i per això cauen en l'ateisme, o en el deisme.

Sense Jesucrist el món no subsistiria; perquè hauria de destruir-se o sinó convertir-se en un infern.

Si el món subsistís per instruir l'home de Déu, la seva divinitat brillaria arreu d'una manera incontestable; però com que només subsisteix per Jesucrist i per a Jesucrist, i per instruir els homes de la seva corrupció, tot en ell resplendeix amb proves d'aquestes dues veritats.

Tot el que apareix en ell no indica ni una exclusió total ni una presència manifesta de divinitat, sinó la presència d'un Déu que s'oculta. Tot revesteix aquest caràcter.

Jesucrist, sense béns i sense cap producció exterior de ciència, està en el seu ordre de santedat. No ha fet cap invent, no ha regnat; però ha estat humil, pacient, sant per a Déu, terrible per als dimonis, sense cap pecat. Va venir amb gran pompa i prodigiosa magnificència per als ulls del cor que veuen la saviesa. Hauria estat

inútil per a Nostre Senyor Jesucrist, per manifestar-se en el seu regne de santedat, venir com un rei; però sí va venir amb la manifestació del seu ordre.

És bastant ridícul escandalitzar-se de la humiliació de Jesucrist, com si aquesta humiliació fos del mateix ordre que la grandesa que venia a mostrar. Cal considerar aquesta grandesa en la seva vida, en la seva passió, en la seva obscuritat, en la seva mort, en l'elecció dels seus, i en el seu abandonament, en la seva secreta resurrecció i en totes les altres coses, i se la veurà tan gran que no hi haurà matèria per escandalitzar-se d'una humiliació que no existeix.

Blaise Pascal  
(De «Pensaments»)